

Kozjansko proslavlja

8. septembra vsi v Kozje

Prav gotovo letos pripravljajo največjo povojno prireditev v Kozjem. Od 2. do 8. septembra bodo v laški, šentjurski, šmarski, brežiški, krški in sevniški občini medobčinske športne prireditve v okviru praznovanja — Kozjanska v boju. Pretekli teden so se že dvakrat — v Smarju in v Kozjem — sestali predsedniki občinskih odborov SZDL in občinskih Združenj borcev ter se pomenili o skupnem programu praznovanja. Višek praznovanja bo 8. septembra, ko bodo v Kozjem odkrili spomenik borcem kozjanskega območja, ki simbolizira narodno osvobodilni boj. V Kozjem bodo tokrat tudi zaključne športne prireditve, okrajni zbor tabornikov ter tekmovanje v taborniških spretnostih.

Pred tem pa bodo po posameznih občinah različna športna srečanja. V Sevnici pripravljajo medobčinsko šahovsko srečanje, na katero naj pošlje vsaka občina petčlansko tekmovalno ekipo. V Krškem pripravljajo okrajno plavalno tekmovanje, medobčinsko tekmovanje moških, ženskih in mladinskih ekip, ki naj bodo tričlanske ter tudi turistične kolesarske dirke, katerih se lahko udeležijo posamezniki in občinske štiričlanske ekipe. V Rogiški Slatini bo medobčinsko srečanje namiznoteniških ekip, šentjurska občina organizira srečanje šestčlanskih kegljaških ekip, medtem ko nameravajo v Brežicah in v laški občini v Radečah izvajati medobčinski in nogometni turnir. V Krški, šmarski, in brežiški nogometiški se bodo srečali v Brežicah; sevniški, laški in šentjurski pa v Radečah. Odbojkarji brežiške občine in krške se bodo srečali v Krškem; šmarske in laške pa v Radečah. Zmagoviti nogometni in odbojkarški ekipi pa se bosta pomerili ob prazniku v Kozjem.

V Brežicah pripravljajo še srečanje rokometiških ekip. Tekmovalne ekipe posameznih občin in društev naj pošljejo takoj prijave na občinske odbore SZDL občin, ki so prireditelji posameznih športnih srečanj, če še tega niso napravile.

Poleg tega prirejajo v kozjanskem tednu v Kozjem še tri zanimive razstave. Skupno z ostalimi muzeji uredi Posavski muzej NOB iz Brežic razstavo narodnoosvobodilnega gibanja v vzhodnem delu celjskega okraja, ki bo živo obudila dogodke iz NOB. Nedvomno si bo to razstavo ogledala še predvsem mladina. Steklarna in industrijsko steklarska šola pripravljata razstavo steklarskih izdelkov, ki jih bodo ljudje lahko na razstavi tudi kupili. Posebno izvirna pa bo razstava amaterjev slikarjev in kiparjev z območja šestih občin.

Praznovanje bodo z živo besedo nedvomno obogatili nekdanji borci, ki bodo ob tabornem ognju pripovedovali o kozjanskem boju. Poleg tega pa bodo na pot krenile partizanske patrolje, ki jih bodo sestavljali pripadniki predvojaške vzgoje pod vodstvom nekdanjih borcev. Tako bodo

najbolj neposredno doživljali dogodke iz težke, a slavne preteklosti.

Poseben praznik pa bodo imeli še kozjanski gasilci, ki bodo prav na

praznični dan, ki je obenem tudi občinski praznik šmarske občine, sprejeli nov gasilski avtomobil.

V Imenem bo še v kozjanskem tednu meddružinsko ribiško srečanje. Na praznovanju bodo sodelovali moški pevski zbori, godbe na pihala, taborniki, pripadniki predvojaške vzgoje, vod JLA iz Cerkelj, pionirji in mladina, gasilci, pripadniki društev LT, kmetijska mehanizacija in prav gotovo veliko število občanov celjskega okraja. Na praznovanje so vabljeni vsi, posebno pa še nekdanji borci, ki naj pridejo, čeprav ne bi dobili posebnih vabil, ker za mnoge prireditelji ne poznajo naslovov. 8. septembra vsi v Kozje.

R. L.

Komorni zbor v Trst in Arezzo

V ponedeljek popoldne je odpotoval na gostovanje v Trst ter mednarodno tekmovanje v Arezzu celjski Komorni moški zbor. Zmagovalca mednarodnega tekmovanja amaterskih pevskih zborov 1957. leta v Llangollenu je namreč tokrat kulturno prosvetni svet Jugoslavije določil za prestavnika jugoslovanskih moških zborov na mednarodnem srečanju v Arezzu.

Spotoma je celjski Komorni moški zbor, ki ga vodi prof. Egon Kunej, obiskal še Trst, kjer je v torek, 20. tega meseca popoldne posnel posebni program za slovensko oddajo tržaškega radia, zvečer pa je kot gost tržaške slovenske prosvetne zveze nastopil na samostojnem koncertu v avditoriju. Dohodek te prireditve je Komorni zbor namenil kot pomoč prizadetim v Skopju.

Celjski Komorni moški zbor bo v Arezzu nastopil jutri. Sodeloval bo v tekmovanju moških zborov, pa tudi v skupini, kjer bodo ocenjevali samo narodne pesmi. V prvem nastopu, to je v konkurenci moških zborov, bo

moral zbor zapeti dve pesmi, ki jih je določil organizator mednarodnega tekmovanja, eno pa bo zapel iz repertoarja, ki ga je zbor moral prijaviti pred tem. Za tekmovanje v konkurenci narodnih pesmi pa bo zbor sam izbral tri pesmi.

V kolikor bo celjski Komorni zbor dosegel v eni ali drugi skupini prvo oziroma drugo mesto, bo sodeloval še naslednji dan, to je 25. avgusta, na slavnostnem zaključnem koncertu, na katerem bodo podelili tudi nagrade.

Za ta nastop, je tik pred odhodom dejal dirigent, profesor Egon Kunej, se je naš zbor temeljito pripravil. Sicer pa je težko reči, kakšen bo naš uspeh. Gotovo je namreč to, da bo konkurenca na tem tekmovanju večja kot je bila ona v Llangollenu. Kot vemo so zlasti kvaliteten španski zbori. Sicer pa, mi gremo na pot trdno odločeni, da pokažemo vse, kar znamo. In če ne bomo imeli pri tem kakšne smole in če bomo vsi skupaj pri zdravju, potem upam, da se bomo solidno uveljavili.

Praznik mesta pobratima

Doboj včeraj in danes

VELIK DOPRINOS NARODNO OSVOBODILNI BORBI — NA RUŠEVINAH BOSENSKE KASABE JE ZRASLO NOVO MODERNO MESTO Z VEČ KOT ŠESTDESETIMI GOSPODARSKIMI ORGANIZACIJAMI.

V teh dneh prebivalci Doboja in okoliških krajev praznujejo svoj praznik — 22. obletnico ljudske vstaje in formiranje Ozrenskega partizanskega odreda. Osrednji del prazne bo 25. avgusta na Preslici pod Ozrensko planino, od koder so šli uporniki iz bližnjih vasi 23. avgusta 1941. leta v oborožen spopad z nemškim okupatorjem in njegovimi domačimi hlapci — ustaši. Tega dne so iz Ozrena s pomočjo ljudstva iz severne strani Doboja, bilo jih je nekaj tisoč, napadli in osvobodili tri mesta: Dobjo, Gračnico in Maglaj. Po treh dneh so se prostovoljci prebili preko Bosne na Ozren planino in tu je bil formiran Ozrenski partizanski odred pod komando Todora Vujanovića. Ob umiku iz Doboja so uporniki izvedli eno od največjih diverzij na naših tleh in zadnji vojni; v dobojski četrti Usora so minirali tovarno sladkorja, v kateri je ukupator začel namestiti okrog 100 vagonov topovske, avionske in druge municije. Ves ta vojni material je bil skupaj s tovarniškimi prostori spremenjen v prah in dim.

Ozrenski partizanski odred je imel vsak dan večje ali manjše bitke z okupatorjem. Povzročal mu je velike izgube. Sam »poglavnik« Pavelić je

organiziral ofenzivo proti 1200-tim ozrenskim partizanom, toda njegov podvig se je povsem izjalovil. Zal pa je nastal v aprilu 1942. leta spor in raseep v Odredu. Organizirali so ga oficirji Draže Mihajlovića. V okolici Doboja so zatem začasno zadržali četniki. Leto dni kasneje pa so ponovno formirali Ozrenski partizanski odred. Od skupine borcev prvega Ozrenskega partizanskega odreda je bila 1942. leta ustanovljena 6. vzhodno-bosenska udarna brigada.

V velikem Mestnem parku v Dobju so pred nekaj leti odkrili monumentalno spominsko grobnico, v katero so položili posmrtno ostanke nekaj sto padlih borcev iz Doboja in okolice, med njimi tudi posmrtno ostanke šestih narodnih herojev iz Doboja.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Se nestalno vreme: v četrtek izboljšanje vremena in še deloma v petek sončno. V soboto ponovno poslabšanje. Večjih otoplitev ne bo.

Zakaj mimo skupščine?

Spet nova podražitev. Za mlekom, kdo ve katerič spet meso. Ker gre za osnovni artikel standarda, ukrep ni ostal neopažen.

Ne bom razpravljal o tem, ali je podražitev utemeljena ali ni. Predpostavljam celo, da svet za blagovni promet pri občinski skupščini v Celju preudarjeno in v redu rešuje vse pristojne zadeve. Bolj kot to me moti način sprejemanja in uzakonjevanja takih odlokov. Ne morem se namreč strinjati, da vrsta takih ukrepov dosega pomenoče mimo občinske skupščine, da javnost o vzrokih ni dobro obveščena. Skratka občani so postavljeni pred izvršena dejstva.

Vem, odgovorni mi bodo pokazali odlok o evidenci in kontroli cen, na osnovi katerega sme svet spreminjati cene. Zal pa ta, zdaj z novim zakonom o kontroli cen (Uradni list LRJ 30/62), že razveljavljen odlok nima ustrezne opore, ker bivša občinska skupščina ni določila nobenih cen.

V bistvu gre za odnos. Če je v novem zakonu predvideno, da mora občinska skupščina vselej razpravljati o spremembi cen, ki se križajo z določili odloka, potem bi bilo vredno ta odnos upoštevati, čeprav nova skupščina še ni razpravljala niti izdala novega odloka o kontroli cen. Tak bi bil red in tako bi bilo prav, če res spoštujemo načela nove ustave, da naj bodo občinske skupščine dejanski upravljalci in usmerjevalci vseh družbeno-političnih zadev ter problemov.

Vsiljuje se mi pomislek, da z različni odloki nekoliko bolj občutljive narave pohitimo tedaj, ko je zagotovljeno zatišje v obliki »skupščinskih počitnic«. Treba bi bilo razumeti, da se tudi odborniki skupščine prav neugodno počutijo, ko na vprašanja občanov ne morejo odgovoriti nič drugega kot to, da so neupošteni. In kdaj je odbornik bolj seznanjen s problemom če ne po temeljiti razpravi, v kateri se krešeje mnenja, če svoje poznavanje o zadevi obogati z osebnim prepričanjem in stališčem?

V preteklosti smo bili priče neljubim okoliščinam in vzdušju v katerem so se našli odborniki pred občani ob očitkih raznih nepravilnosti. Narobe bo, če bo tudi v bodoče ostajala taka praksa. Jutri se nam bo zgodilo, da bo svet za urbanizem mimo skupščine odločil nekaj, kar bo potem predmet splošne kritike v javnosti. In končno! Zakaj bi morala biti praksa, da v času dopustov pricipalno ne bi skliceval občinske skupščine k zasedanju, če so za to tehtni razlogi?

J. Krašovec

Praznovanje šentjurskega občinskega praznika je preloženo

Šentjurska občina bi morala v nedeljo na Planini pri Sevnici praznovati svoj občinski praznik. Zal so pa zaradi dežja vse prireditve odpadle. Praznovanje so prestavili na to nedeljo. Začelo se bo z napadom pripadnikov predvojaške vzgoje na Planinsko goro. Ob drugi uri popoldne bo slavnostni govor, nato bo razvitje prapora ZB, zatem bodo pa peli pevski zbori. Po programu bo ljudsko rajanje.

Prireditve, ki so jih že izvedli v soboto, ne bodo ponavljali. Imeli so kresovanje na gradu, vesel večer in pa prisrčno partizansko srečanje. Položili so že tudi vence na grobove padlih partizanov.

—ka.

Visoki gost

V torek je prispel v Jugoslavijo na zasebni obisk sovjetski premier ni prvi sekretar sovjetske partije Nikita Sergejevič Hruščov. V njegovem spremstvu so premierova soproga in več visokih oblastnih ter partijskih funkcionarjev.

Socialistična Jugoslavija sprejema visokega gosta z vso prisrčnostjo in prijateljstvom. Vsi naši delovni ljudje globoko cenijo premiera Hruščova ne samo kot šefa prijateljske socialistične dežele temveč tudi kot iskrenega in odločnega borca za mir in aktivno sožitje vseh narodov na svetu.

Premier Hruščov bo s svojo soprogo in spremstvom obiskal tudi Slovenijo. Nam se bo ponudila čast, da bomo pozdravili visokega gosta tudi v celjskem okraju. V četrtek, 29. avgusta bo namreč obiskal rudarsko Velenje.

Toplo bomo pozdravili visokega gosta iz dežele delovnih ljudi, ki je prva izbojevala revolucijo in začela graditi socializem. Z dobrodoščilo cenjenemu gostu bomo pozdravili vse sovjetsko ljudstvo, s katerim nas vežejo skupni napori in žrtve v boju proti fašizmu, s katerim nas vežejo skupni cilji — mir na svetu in sreča vseh delovnih ljudi v socializmu.

Eno izmed novih dobojskih naselij s široko alejo in zelenimi pasovi

TINE
OREL

Politični učinek moskovskega atomskega stopa se je za spoznanje umaknil iz prednjega plana v filmu sedanosti. Zato so poskrbeli med drugim tudi avtorji sporazuma, saj so ZDA pohitele z dvema poskusoma pod zemljo in s številnimi izjavami, da »obrambna« moč ZDA s sporazumom ni prav nič ogrožena. Sicer pa je stanje tako izenačeno, da obe državi, ZDA in SZ, v vsakem primeru lahko druga drugo uničita, naj ima začetni udarec ta ali ona. To dejstvo je bilo ravno tisto, o katerem sta se Kennedy in Hruščov v 40 privatnih pismih do kraja vzajemno prepričala in tako sporazum omogočila. Zdaj je k njemu pristopila tudi Zvezna Nemčija, potem ko je Rusk Adenauerju ponovno zatrdil, da ni bil sklenjen na njen rovaš in ko je Schröder od Macmillana prinesel enaka zagotovila in garancije, da bo vsako nadaljnje popuščanje morala plačati SZ predvsem pri berlinskem vprašanju.

Atomski stop na kljub temu ostaja aktualen preizkus. De Gaulle ne popusti, ampak ponovno izjavlja, da Francija hoče za vsako ceno postati atomska vojaška sila. To pomeni ogromen gospodarski napor, saj je Velika Britanija rabila 13 let, da je od prvega atomskega poizkusa zbrala upoštevanje vredne atomskega arzenala. Tega se zaveda tudi LR Kitajska, ki je svojo polemiko s SZ zaostri tako, da lahko pričakuje mo ero kitajskih atomskih poskusov.

To pomeni, da se je na eni strani neba razjasnilo, medtem ko se na drugem koncu sveta temne vojaške megle mednarodnih zapletov.

Nedaleč od naših meja tli in od časa do časa vzbuhne nemški iredentizem v Južni Tirolski. Tu se ne izražajo samo stari avstrijski apetiti, za eksplozijami v tej turistični deželici stoji kapital velike Nemčije, ki se ne more odreči svojih aspiracij na južna morja in na vzhod.

V senci starih in novih nasprotij znotraj zapadnih in vzhodnih sil poteka zgodovinski proces osvoboditve afriškega kontinenta. Portugalski kolonializem v Angoli je bil na zahtevo Organizacije afriške enotnosti pred Varnostnim svetom, za njim rasna diskriminacija v Južnoafriški republiki. Vewoerdov režim je bil ostro obsojen, čeprav je našel očitno potuho v ZDA in pri zapadnih evropskih državah. Prav te so s svojim stališčem zabraile ostrejša ukrepe zoper Južnoafriško republiko: prepoved uvoza blaga iz Južne Afrike in izvoza orožja. Te dni so v Dakarju zaključili konferenco Organizacije afriške enotnosti, ki je pokazala, da bo treba še veliko naporov, da bo naslov organizacije zares ustrežal resničnosti. To seveda je voda na mlin bivšim kolonialnim državam, ki spretno izrabljajo tradicionalne razlike med posameznimi afriškimi državami in notranja nasprotja, ki so jih v dobi kolonializma tako rafinirano izkoristile. Močno se to kaže tudi v osvobojenem Alžiru, kjer je prišlo do razkola med Ben Belo in Ferhat Abasom, ki so ga zdaj proglasili za glavnega nasprotnika FLN.

V francoskem Kongu, v katerem je zadnja leta paševal opat Youlu, je prišlo do drastičnih manifestacij ljudske volje. Youlu je hotel utrditi svojo diktaturo, ljudstvo pa se je uprlo. Poklicati je moral francosko garnizijo za pomoč. To pomeni, da je v centru Afrike duh Lumumbe vedno bolj živ in da ga opat Youlu ni mogel zatreti. Youlu je moral oditi iz Brazzaville, njegov prijatelj Combe pa se je nastanil v Spaniji. A prav ta Spanija je v San Sebastianu dala španski Gvineji nekakšno avtonomijo. Franco torej ne hodi več Salazarjeva pota. Portugalski diktator Salazar je namreč pred kratkim izjavil, da Angola je in ostane sestavni del Portugalske.

Eppur si muove, vseeno gre razvoj svojo strmo pot navzgor, bi lahko rekli, kljub vsem reakcionarnim silam, ki bi ga rade zavrle.

ZALETEL SE JE V PRIKOLICO

V četrtok, 8. avgusta, se je motorist Ivan Stepišek iz Laskove vasi na cesti med Kapljo vasjo in Gomilskem zaletel v prikolico tovarnjska, ki je parkirala na desni strani ceste. Motorist se je hudo telesno poškodoval. Damnevaio pa, da je vozil vianje.

Praznik mesta pobratima

(Nadaljevanje s 1. strani)

Doboj je dočkal osvoboditev povsem razrušen. Železniško vozlišče je bilo porušeno, mostove so že na začetku vojne spustili v zrak, večina gospodinjstev je ostala brez osnovnih pogojev za življenje, saj so jih kradli: Nemci, ustaši, domobranci, tako imenovana »črna legija«, četniki — skratka vsi, ki so služili okupatorju. Do vojne mesto ni imelo niti enega proizvodnega objekta, razen tovarne sladkorja, ki pa je že 1937. leta ustavila proizvodnjo.

Kakor ljudje v vseh drugih jugoslovanskih mestih, so tudi Doboječani prvi dve leti posvetili obnovi porušenega mesta. Potem so pričeli z naravno izgradnjo novega Doboja. Malo je mest v tem delu Bosne, ki so se

tako hitro razvijala kot Doboj. Že od 1949. leta so zgradili celo naselje, ki se še danes imenuje Novo naselje. Zgrajeno je na tleh, kjer je bilo včasih močvirje. Med tem in starim delom mesta je bila nekaj časa praznina, ki so jo kmalu izpopolnili z novimi stavbami.

Prav v tem delu je danes središče novega mesta z nebotičniki, širokimi asfaltiranimi ulicami in parki. Stari del mesta — Čaršija — stoji kot spomenik stari bosenski arhitekturi, kot spomenik preteklosti. Nasproti, na livadah nekdanjih dobojskih gospodarjev in begov, je zrasel in se vse bolj širi novi Doboj, simbol naših dni. V njem živi zdaj več kot 15.000 prebivalcev, trikrat več kot v prvih dneh po osvoboditvi. Ekonomski potencial mesta je zelo velik.

Največja gospodarska organizacija je nedvomno železnica, ki zaposluje preko 5.000 ljudi. Doboj ima po velikosti drugo največje železniško vozlišče v državi, saj se tu cepijo proge v šest smeri. Druga po velikosti največja gospodarska organizacija je tovarna kompresorjev in pnevmatskih delov »Trudbenik«. Njeni proizvodi so znani v mnogih tujih državah na vseh kontinentih. Najbolj znani »Trudbenikov« proizvod so avtomobilske svečke in kompresorji raznih tipov in jakosti. Zahvaljujoč kapacitetam te tovarne, ki proizvaja zadostne količine avtomobilskih svečk, je naša država lani prenehala uvažati te potrebne avtomobilske dele. Močna gospodarska organizacija je tudi prehrambeni kombinat »Bosanka«, ki proizvaja naravne sadne sokove, džeme, kompote in druge izdelke iz sadja in zelenjave. Okoli vseh 60 gospodarskih organizacij v Dobouju je v zadnjih petih letih povečalo svoj bruto proizvod za blizu 100%, narodni dohodek pa za 40%. Iz teh podjetij so v zadnjih petih letih investirali za razvoj komunne več kot šest in pol milijard dinarjev.

Skrbne priprave — odlični rezultati

Če sodimo po podatkih za prvo polletje letošnjega leta in jih primerjamo s številskami, ki so veljale za isto obdobje lanskega, potem najbrž ne bomo pretiravali, če rečemo, da bo letošnja turistična sezona neprimerljivo boljša, kot je bila lanska in da bodo letošnji rezultati prekosili vsa predvidevanja. Tako se je samo promet v gostinstvu povečal v prvem polletju letošnjega leta v primerjavi z istim obdobjem lanskega za 25,49% in je dosegel nekaj nad 2,3 milijarde dinarjev. Nadaljnje številke povedo, da smo imeli na celjskem turističnem območju v prvem polletju letos za 6,7% več gostov kot v prvih šestih mesecih lani, da pa se je navzlic temu število nočitev zmanjšalo za 8,4 odstotka. Značilna je še ugotovitev, da je bilo v prvi polovici leta v na-

ših turističnih krajih za 1,5% manj domačih gostov, da pa se je število tujih povečalo za 71,3 odstotka. Približno enaka je tudi slika glede nočitev. Medtem ko so imeli domači gostje za okoli 13% manj nočitev, pa so jih tuji zabeležili za 40% več.

Številke so torej razveseljive; gotovo pa je, da bi bile lepše, če bi v njih videli ne samo porast tujih obiskovalcev naših krajev, marveč tudi naraščanje domačega turizma. Žal, je ta v upadnanju, kar ne velja samo za naše kraje, temveč za vso državo. Izreden porast tujih gostov moramo pripisati tudi povečani propagandi Celjske turistične zveze v inozemstvu, in sploh izredno skrbnim in pravočasnim pripravam za sezono. Tako je Celjska turistična zveza skupaj z Gospodarsko zbornico izdala nad milijon izvodov turističnih prospektov in drugega gradiva, od tega precejšnje število takšnih edicij, ki so bile namenjene samo za tujce.

Skrb za šolanje skopskih otrok

Skrb za skopske otroke, ki so po nesreči v mestu ob Vardarju našli začasno bivališče v najrazličnejših domovih in internatih v celjskem okraju, je dobila z bližajočim začetkom šolskega leta novo poglavje. Tu di tem mladim evakuirancem je treba zagotoviti redno šolanje. V ta namen pripravljajo na okrajnem odboru Rdečega križa v Celju grupacijo otrok po starostnih skupinah. Tako bodo za te otroke zagotovili obiskovanje prvega, drugega in tretjega razreda osnovne šole na Vranskem, četrtega in petega v Dobrni, šestega, sedmega in osmega pa v Rogoški Slatini ter Brežicah. Razen tega bodo za vse matere z otroki ter družine uredili nov dom v Gornjem gradu.

Medtem ko je trenutno še nerešeno vprašanje ostalih otrok oziroma mladincev, ki sicer obiskujejo srednje in strokovne šole, pa so za organizacijo osnovnošolskih razredov zaprosili za strokovno pomoč v Makedonijo. Gre namreč za to, da bi v te kraje, kjer bodo organizirane redne osnovne šole za skopske otroke, prišlo ustrezno število makedonskih učiteljev.

Ljubno ob Savinji že dolgo vrsto let slovi kot priljubljena turistična postojanka. V zadnjih treh letih pa je to tudi kraj flosarskih balov. Na sliki — motiv s 1. ljubnega.

Doboj ima veliko problemov, predvsem komunalnih. Čeprav gradijo v zadnjih letih veliko stanovanj — vsako leto okoli sto — vseeno več kot tisoč ljudi pričakuje nova, boljša stanovanja. Tudi šolstvo je izredno razvito, toda pomanjkanje šolskih prostorov predstavlja problem: kako vpisati nekaj sto učencev v šole druge stopnje? S skupnimi sredstvi prebivalcev in občinskih skladov bo ta problem letos rešen.

Vzporedno z razvojem mesta se je spremenil tudi značaj njegovih prebivalcev. Sodobnih Doboječanov ne moremo več imenovati »bosenske kasablje«, saj so njihove navade in mišljenja pod neprestanim vplivom emancipacije in preporoda.

Dušan Paravac

SPORT — ŠPORT — ŠPORT — ŠPORT — ŠPORT — ŠPORT — ŠP

Strelci na okrajnem prvenstvu

Od 15. do 18. avgusta je bilo na strelišču Tempa okrajno prvenstvo v streljanju s precizno pištolo, precizno puško, malokalibrsko puško, vojaško puško ter pištolo Drulov.

Tekmovanje je izvedel okrajni strelski odbor s pomočjo tovarišev, ki so prav tiste dni opravili tečaj za sodnike druge kategorije in onih, ki so pred kratkim zaključili desetdnevni seminar za instruktore tretjega razreda.

Rezultati tekmovanja so bili:
PRECIZNA PISTOLA: 1. Mejavšek 527, 2. Dobovičnik 514, 3. J. Tržan 443. MALOKALIBRSKA PUSKA: 1. Jager 542, 2. P. Tržan 528, 3. Turnšek 488 itd. VOJASKA PUSKA: 1. ekipa celjske občine

1.868. Med posamezniki v tej disciplini je zmagal Jože Tržan s 487, 2. Jager 478, 3. Rozman 460., 4. P. Tržan 443. MALOKALIBRSKA PUSKA: EKIPE: 1. Celje I 958, 2. Celje III 893, 3. Celje II 889 itd. POSAMEZNO: 1. P. Tržan 248, 2. Jager 238, 3. Vanovšek 238, 4. Turnšek 237. PISTOLA DRULOV: EKIPE: 1. Celje 1989, 2. Celje II 1810, 3. Sevnica 1225. POSAMEZNO: 1. J. Tržan 514, 2. Mejavšek 510, 3. Strajhar 500 itd.

Tekmovanja so se udeležili strelci iz vseh občin celjskega okraja, razen iz brežiške in mozirske.

IFA- POT GRE SAMO NAPREJ

Prejšnji mesec je delovni kolektiv Industrije finomehanskih aparatov IFA v Celju slavil desetletnico obstoja podjetja. Ob tej priložnosti so ocenili prehojeno pot ter sprejeli smernice nadaljnega razvoja.

Začetki so bili skromni; v majhni delavnici z desetimi delavci. Prva proizvodnja je bila namenjena opremi za fotolaboratorije. Toda, ko je analiza trga pokazala, da bodo ti izdelki čedalje bolj ostajali v skladišču in da na tržišču zanje ni prevelikega povpraševanja, so se odločili za preusmeritev proizvodnje na izdelke za varilno tehniko ter risalne aparate. Tako je kolektiv opustil misel, da bi tu nastala Zeissova tovarna. Hkrati s tem, so ga spremljale finančne in organizacijske težave, sledil je odpust določenega števila delavcev, zatem likvidacija nerentabilnega blaga itd. Skratka, več težav, kot proizvodnih uspehov.

Preusmeritev proizvodnje je takoj pokazala dobre strani. V podjetju so se specializirali za proizvodnjo risalnih aparatov. Borba na tržišču se je končala v prid IFINIH najrazličnejših risalnih naprav. Zdaj je ta kolektiv edini proizvajalec teh naprav pri nas. Proizvodnja je naraščala in ni dolgo od tega, ko je kolektiv razpisal precejšnje število prostih delovnih mest.

Pot kolektiva pa gre nenehno naprej. Prizadevanja so velika, prav tako uspehi. Analiza tržišča je zdaj stalna oblika njihovega dela; povsem razumljivo. Trg je treba poznati in to zelo dobro, sicer... Iz tega proučevanja je nastala pobuda za izdelavo mazutnega gorilnika. Priprave so v teku; prve količine novega pro-

NI, NI...

Tudi mala Jasna se je hotela posloviti, očku pred odhodom na pot v Trst in Arezzo, kamor je v ponedeljek popoldne odpotoval moški komorni zbor, pritisniti na lica vroč poljubček.

In ko se je zbor s pesmijo poslovil od Celja in vseh, ki so ga prišli pozdraviti, je iz gručice ljudi stopila mala punčka v dolgih hlačkah. Komaj se je kobacala. Po tem je obstala in se zagledala. Med pevci je iskala očka. Ko ga je našla, je sklonila košato glavico in se ozrla v majhen šopek marjetic, ki jih je držala v rokav. Stala je in gledala rožice, poslušala pesem in se naskrivaj ozrla k očku.

— Jasna, nisi očku rožice, je prigovarjala mamica.

Toda Jasna je stala kot vkopana, pozabila na majhen šopek marjetic, ki jih je, namesto, da bi jih izročila očku, vneto mrcvarila z drobnimi prstki. Ko je bilo to delo končano in ko so se pri njenih nogicah znašli odtrgani cvetovi, je razklenila rokci, ju zavrtela tako, kot znajo samo otroci in bolj žalostno kot veselo ugotovila:

— Ni, ni... Tako je ob slovesu namesto rožic izročila očku kup vročih poljubčkov... —mb

Kobulice se suše

Se pred dobrim tednom mirni in tihi domovi kmetijskih zadrug ali pa samostojne velike sušilnice za hmelj so v teh dneh oživele. Povsod je živahno. Koši napolnjeni do vrha ne-nehno prihajajo, prazne pa traktorji spravljajo nazaj do hmeljišč, kjer so obiralci, kajti s hmeljem je potrebno pohiteti. Zamuda se maščuje in zakaj bi bilo še več škode, dovolj je je bilo že zaradi suše.

V sušilnicah delajo posebne ekipe neprenehoma, obiralcev je dovolj — tako, da vnapre ne poneha tudi v jutranjih urah, ko še ni novega hmelja. Janez Cerne, ki suši hmelj v Sempetru, nam je dejal, da v teh dneh ni časa za počitek, za zabavo — hmelj zahteva svoj davek od slehernega člana kolektiva. Le škoda, da je vreme tako nagajalo. Veliko preveč je bilo naklonjeno kopalcem in dopustnikom, namenilo pa ni dežja hmelju, ko je bil potreben. Pri nas ga bo veliko manj — sušilničar v Petrovčah Maks Zagoričnik pa je dejal, da le ni tako hudo, kot so pričakovali. Seveda, nekaj manj ga bo.

Sodijo, da bo v povprečju letina hmelja kar za okoli 15 odstotkov slabša od lanske, kar je seveda precej in kar da več sto tisoč dinarjev izgube. Toda sedaj bi le težko dajali trdnjšo oceno, bolj podrobno bomo o tem lahko poročali pozneje.

Bojazen, da bo letos v Savinjski dolini premalo obiralcev, je bila sicer upravičena, ni se pa izpolnila. Vse ekonomske enote kmetijskega kombinata imajo dovolj obiralcev. Malo pa so pomagali tudi šolarji, največ pa seveda domačini.

Kot smo zvedeli tudi ni posebnih težav, da bi se obiralci vračali domov, ne da bi obirali. Tokrat se je namreč posebej pokazala solidarnost

obiralcev s hmeljarji, a tudi sicer so obiralci letos še najbolj oskrbljeni. Vodje skupin, ki organizirajo življenjske svoje obiralske skupine, so tudi sprejeli sklep, da hmeljarji ne smejo povrniti stroškov za povratek domov obiralcem, ki bi predčasno opustili obiranje, razen v primerih bolezni in za šolarje, da hmelj le ni tako droban, da bi bilo obiranje izredno težavno, so dejali skupinovodje iz raznih krajev. Res je sicer na nekaterih njihah droben kot fižol, toda take njive so redke.

Zanimivo pa je, da so nekateri obratniki kmetijskega kombinata, ki so imeli ali pa so dobili še pravi čas namakalne naprave, z njimi dosegli izredno lepe uspehe. Tokrat smo bili namreč še enkrat priča, kolikoga pomena so za veliki obrat sodobne namakalne naprave, ki lahko nadomestijo pomanjkanje padavin. Istočasno pa je letošnja sušna letina, ko je tudi v žalskem vodovodu zmanjkalo vode in je bilo zalivanje hmelja prepevano, tudi dokaz, da je treba razen celjskega vodovoda sanirati tudi vodovod v Zalcu. Sistem vodovodnega omrežja v Savinjski dolini je namreč preveč neenoten, kar je še zlasti usodno ob takih primerih.

MI.

Stroški bodo povrnjeni

Prav gotovo so bila zaradi suše najbolj prizadeta hmeljišča, kjer imajo visoko prodnatno podlago. Kar opaziti je možno letos razliko med globljo zemljo in prodnatimi hmeljišči. Posebno prizadeta pa so hmeljišča v okolici Sempetra, polzelske

»Gmajne«, v Ladvovi vasi in v bližini Ločice. Zaradi predolge suše je hmelj ostal droban, čeravno je dozorel.

Ko sem obiskal Savinjsko dolino, sem se pogovarjal tudi s tovarišem Slavkom Škrabarjem. Njegova hmeljišča so posebno hudo trpela za sušo. Prav ta čas pa je prišel v zadrugo vprašati, ali naj obrata tudi zelo droban hmelj. Povedali so mu: »da« — tako navodilo so namreč dobili od »Hmezada«.

Potem mi je pokazal ta drobiž, ki ni imel dovolj vlage. Namesto da bi se kobule razvile, so ostale male, kot fižolčki se zde, le da so zelene. Najmanj za polovico manj prideleka bo kot lani, je dejal tov. Škrabar. Toda, kaj hočemo, tako je pač v hmeljarstvu — drugo leto bo bržčas bolje. Hkrati je še pristavil, da računata, da bo za letošnjo letino hmelja dobil vsaj toliko, da bo lahko povrnil stroške obiranja, škropljenja in podobno — skratka, dolžan ne bo ostal.

Potem sem si ogledal še hmelj tovariša Mirka Škoberneteta. Obratni in posušen je že. Kar hudo je človeku, ko primerja lansko letino v tem delu doline in letošnjo. Kmetijska zadruga

Ni mi žal, da sem prišla

V hmeljišču pri Arji vasi smo se srečali z mlado obiralko Dragico Paulič iz Čakovca. Gimnazijka je, v Savinjsko dolino pa je letos prišla prvič. Takoj je pristavila, da ji ni žal — dolina hmelja je čudovita, posebno pa je tudi življenje ob obiranju, ko v vaših krajih kar vre, toliko je ljudi. Toliko ljudi sem že v teh dneh spoznala, toliko naslovov sem si zapisala, da se kar bojim, da bom vse skupaj zmešala.

Za nas mlade ljudi pa je obiranje hmelja še posebno druzetve. Tu se namreč srečalo s posebnim delom, z natančnostjo in potrebo po vestnosti — in tega se v času obiranja privadimo. Naj povem še to, da nam natančnost ne bo škodovala. Tovarišica Dragica je še dodala, da je presenečena, kako Savinjsčani skrbijo za obiralce. Hrana je dobra, dovolj je je, prenočišča so primerna, a tudi na razvedrilo niso pozabili. Vse te priprave so zahtevale prav gotovo veliko prizadevanja in organizacijske sposobnosti, kar je delovnim ljudem in kmetom iz tega konca naše domovine le v pohvalo.

Na istem hmeljišču smo se pogovarjali tudi s Pepco Kristinčič, ki je prišla tudi iz okolice Čakovca. Toda ona ni prvič v hmelju. Vsako leto pride v Savinjsko dolino, vsako leto si pri-

hrani »od hmelja« nekaj denarja za oblačila, vsako leto pa tudi nekaj novega doživi. Letos, pravi, je najslabše. Ne zaradi tega, ker bi hmeljarji za obiralce ne skrbeli, temveč zato, ker je hmelj droben, težavno ga je obirati. Toda bolj kot mi, so prav gotovo prizadeti hmeljarji.

Tovarišica Kristinčič je na koncu pogovora dodala:

»Obiralci smo presenečeni nad prizadevnostjo hmeljarjev, ki zaradi slabše letine niso izgubili živcev. Naroba, še bolj pozorni so kot pretekla leta, neprenehoma so v hmelju in ob sušilnicah, letos ni prerakanja okoli merjenja, kajti merijo nam škatle brezno dobro — mirno lahko rečem sebi v škodo. Skratka hočejo na vsak način popraviti slabši vtis zaradi težavnostnega obiranja. Zaradi tega mi letos ni žal, da sem prišla v Savinjsko dolino, letos sem namreč lahko do kraja spoznala Savinjsčane.«

Priprave za praznovanje 20-letnice drugega zasedanja AVNOJA-a so v teku

Vse proslave in prireditve v počastitev 20. obletnice II. zasedanja AVNOJA-a bodo letos organizirane tako, da bodo starejše spomnile na vse uspehe, ki smo jih dosegli v letih po osvoboditvi, mlajše pa z njimi seznanile.

Na okrajnem odboru SZDL so izdelali okvirni program praznovanja, s katerim so seznanili vse pristojne občinske organe. Praznovanje se bo začelo že v prvih jesenskih mesecih. Komune bodo pripravile fotomateriale o razvoju na svojih območjih v zadnjih letih, vsi važnejši objekti, ki bodo šli v obratovanje v tem času, bodo odprti v počastitev dvajsete obletnice. V Celju bo odprt muzej NOV, ki bo pripravil razstavo dokumentov o graditvi ljudske oblasti, tudi Likovni salon bi naj pripravil razstavo s primerno tematiko, kinopodjetje bi naj predvajalo dokumentarne filme o graditvi ljudske oblasti po vseh delovnih organizacijah, šolah in enotah JLA pa bodo svečane akademije.

Po vsem okrajnem bodo skupne seje občinskih odborov SZDL in občinskih skupščin, na katerih bodo podelili priznanja stariim odbornikom, ki so sodelovali pri formiranju ljudske oblasti. V referatu bodo govorili o ustanovitvi kamune, njenem razvoju in perspektivah.

Posebne okrajne proslave ne bo. Vse bodo v okviru občin, delovnih organizacij, šol in enot JLA.

—mi.

—ka.

Za 280 obiralcev

Pri velikem sodobnem in novem skladišču Hmezada v Zalcu — samo preko železniške proge je zgrajena velika uta, v kateri je postavljen obiralni stroj. Stroj za obiranje hmelja je dolg preko 25 metrov, dela pa neprekinjeno v dveh izmenah. Obe izmeni vodita inženirja, in sicer inž. Drobne, drugo pa inž. Pugelj. Stroj je začel obratovati pretekli četrtek. V ponedeljek popoldne, ko smo obiskali hmeljišča v Savinjski dolini, je delo pri stroju vodil inž. Pugelj, ki nam je posredoval tudi nekatere podatke o delu stroja in njegovih zmogljivostih.

Tempo dela stroja je neprekinjen. To je tudi razumljivo, saj je potrebno hmelj takoj obrati, sicer bi nasto-

pila še večja škoda. Vemo pa, da letos muhasto vreme hmelju ni prizaneslo. Tovariš Pugelj meni, da v eni izmeni oberejo s strojem okoli hektar hmeljišč, kar pomeni, da stroj nadomešča okoli 280 obiralcev. To je zelo veliko, a tudi obiranje s strojem ne škoduje hmelju toliko, kot so to nekateri hoteli prikazati. Izgube zaradi obiranja s strojem se gibljejo okoli 5 odstotkov. Toda to ni tako veliko. Vedeti namreč moramo, da izgube zaradi neobranih trt tudi dosega to število. Letos pa je stanje še ugodnejše. Nekateri obiralci — nevestni seveda — zaradi malih kobulic kaj radi preskakujejo drobnejše nastavke in s tem povzročajo precejšnjo škodo. Tega seveda pri stroju ni.

Ko smo v kmetijskem kombinatu povprašali, kake načrte imajo za prihodnost, so nam povedali, da bodo seveda nabavili še nekaj takih strojev. Tudi veliko barako — hala bi ji lahko rekli, tako velika je — so gradili tako, da lahko že v tej postavitvi še en stroj za obiranje hmelja. Z upadanjem dotoka obiralcev pa bodo v Savinjski dolini potrebo po strojih za obiranje še bolj pereče. Nekateri celo sodijo, da bo zaradi letošnjega slabega hmelja v naslednjem letu prišlo v Savinjsko dolino manj obiralcev.

Zaradi tega je prav gotovo pomembno, da že v jeseni Agroservis iz Sempetra začne z izdelavo strojev za obiranje hmelja. S tem bi bil problem spravljen s kritične točke. Ko smo se o tem pogovarjali z nekaterimi kmetovalci, so menili, da bi kazalo, da tudi zadruga nabavi obiralni stroj. Vabljenje obiralcev, oskrba, namestitve in stalna skrb z njimi sta namreč največje breme za hmeljarja. Včasih pa se celo zgodi, da jih kdo ne dobi, hmelj ostane na trtah in škoda je velika. Prepozno obiranje pomeni namreč padeč kvalitete. Razen tega pa je obiranje s strojem tudi ceneje.

Ko smo o istem problemu vprašali v šempetrskem kovinskem podjetju so nam dejali, da so pri njih pripravljali za začetek proizvodnje obiralnih strojev. Res je sicer, da bi nekaj delov morali še uvažati, toda gre za izredno majhen odstotek. Vse ostalo pa bi izdelovali doma s pomočjo kooperantov. S temi so se tudi že povežali. No, in na koncu naj dodamo, da bi bilo res škoda, če bi ostalo le pri načrtih.

Ko že govorimo o obiralnih strojih, so nam kmetijski strokovnjaki povedali, da ima stroj še to sposobnost, da trto in listje zreže v drobne kose, tako da so primerni za kompostiranje. Zanimiva je tudi ugotovitev, da avtomatska sušilnica, ki je tudi postavljena kot podaljšek stroja za obiranje letos ne dela — in sicer predvsem zaradi tega, ker letos zadostuje velike sodobne sušilnice.

—m

»MATIJA GUBEC« in toča

Ko smo obiskali vzorno sadno plantažo hrušk in breskev »Matija Gubec« v Krškem, smo se pogovarjali z obiralko PAVLO VIDMAR in obratovodjem tega obrata kmetijske zadruge Krško IVANOM KOZOLEJEM. Našli smo jih pri prebiranju hrušk. Seveda je beseda takoj nanesla na probleme in posebnosti dela v tako veliki sadni plantaži. Tovarišica Vidmarjeva je takoj pristavila, da jih je letos močno prizadela huda toča, ki je poškodovala domala sleherni sadež. Res je sicer, da so se »ranice« zacelile, toda pridelek je močno izgubil na kvaliteti. Najbolj se je to seveda poznalo pri breskvah, ki so prej dozorele, medtem ko so hruške le imele več časa, da so si opomogle.

Plantažni nasad »Matija Gubec« zaokrožuje okoli 60 hektarjev sadovnjakov, ki imajo primerno lego. Tov. Kozolej pa je povedal, da je ob veliki skrbi za pravilno rast in nego nasada potrebno temeljito škropiti sadonosnik. Letos so na plantaži škropili drevje devetkrat. To je tudi potrebno, kajti sicer bi tudi pri donosih utrpeli znatno škodo. Žal pa so cene škropivom silno visoke; tako so seveda tudi stroški proizvodnje višji, kot bi sicer lahko bili.

Krško je znano po svojih plantažah, tam pa bo letos začela s poukom tudi sadjarska šola. V krški zadrugi pravijo, da bo nova šola za razvoj sadjarstva izrednega pomena, saj nameravajo v Stari vasi urediti za okoli 300 hektarjev veliko sadno plantažo.

Vinogradništvo ne bodo več tako intenzivno razvijali. Menijo namreč, da 30 hektarjev vinogradov, kolikor jih bodo imeli v Sremiču, za sedaj zadostuje, a tudi zemlja je bolj primerna za sadje.

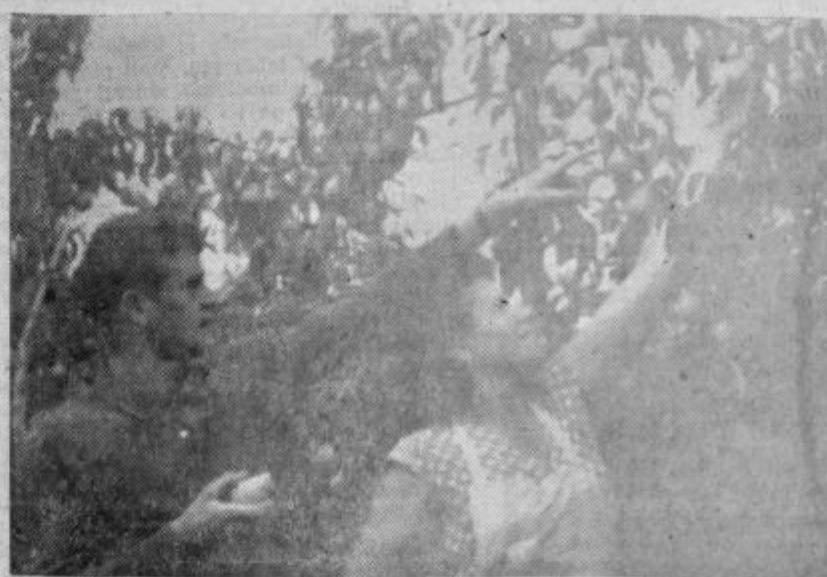
Zaradi tega je tudi razumljivo, da je poučilec pri krški kmetijski zadrugi na sadjarstvu. Toda razen teh osnovnih panog ima zadruga tudi dva hleva, kajti prevzela je oskrbo Krškega z mlekom. Oba hleva sta v Zadovinskem — v enem je 60 krav, mlekarič, drugi hlev, ki ga še dograjujejo pa bo lahko sprejel tudi do 100 pitancev. Sicer pa živinoreje v tej zadrugi ne nameravajo v lastni proizvodnji več širiti. Razumljivo pa je, da ne bodo zanemarjali kooperacije v živinoreji, zlasti v obrobnih hribovitih predelih, kjer je živinoreja močno razvita.

Ko smo se z njimi pogovarjali, so nam tudi povedali, da bi kazalo sedanjost samostojno mesnico priklju-

čiti zadrugi kot ekonomsko enoto, kajti delo bi tako bilo bolj smotirno.

Vsekakor pa je prav, da je nova kmetijska šola za izobrazbo sadjarjev ustanovljena v Krškem, kajti tu bodo imeli gojenci najugodnejše pogoje za obvezno šestmesečno prakso. In sicer ne toliko zaradi tega, ker bo krška zadruga imela največje sadne plantaže, temveč še bolj zaradi tega, ker imajo v plantažnih nasadih domala vsa sadna drevja. Krška kmetijska zadruga pa bo tudi dejansko rabila največ strokovnih delavcev. Tega se tudi prav dobro zavedajo, saj zaradi tega že letos stipendirajo petnajst mladincev za to stroko.

—ič

Hruške je letos močno prizadela toča

Poskrbeli so za malico

Tovarišica Tončka Oceppek obrta hmelj že deset dni. Ze večkrat je bila v Savinjski dolini, vendar letos ne more prehaliti oskrbe in namestitve obiralcev. Pravi, da so letos hmeljarji izredno prizadeti, a tudi soladavke, ki obirajo pri kmetijskem kombinatu, so povedale le pohvalne reči. Tovarišica Oceppek pa je še posebej pripomnila, da je bila zamisel o malici za obiralce izredno dobra. Pretekla leta se je namreč pogosto dogajalo, da so bili obiralci med glavnimi obroki »lačni«. To je tudi razumljivo. Vedeti namreč moramo, da začnemo obirati že zgodaj zjutraj in da je med zajtrkom in kosilom in dolgo obdobje. Enako je tudi v poldanskem času, saj si sleherni obiralec skuša raztegniti čas obiranja. Zaradi tega je pobuda o pripravi malice za obiralce še posebno pomembna.

Tovarišica Tončka, ki je bila že velikokrat v Savinjski dolini in je vsakič obirala v okolici Zalca, pa je povedala tudi, da je presenečena nad hitro rastjo tega malega »mesta«. Ona je vsaj rekla, da je Zalec mesto. Sicer je Zalec, pravici na ljubo, še vselej vas. Navdušena je nad novim naseljem (-dom-), samopostrežna trgovina je čudovita, je dejala, a tudi druge trgovine so podobne kot v sosednem mestu — mislila je na Celje — in zraven še pristavila: »Včasih smo denar, ki smo ga zaslužile pri obiranju hmelja porabile v Celju, sedaj ga bomo pa lahko kar v Zalcu, saj ni razlike v izbiri!«

Vsekakor laskava ocena za prizadene trgovinske delavce v Zalcu.

Istočasno pa je povedala, da ji je žal, ker ni več svoj »popolni« gospodar. Družina in otroci so velika, a dar. Družina in otroci so velika, a dar. Družina in otroci so velika, a dar. Družina in otroci so velika, a dar. Družina in otroci so velika, a dar.

le

Velike cisterne napovedujejo...

V središču Krškega nasproti nekdanjega zdravstvenega doma so sedaj še gradilišča. Velike bencinske cisterne so sedaj še tudi zunaj — na površju, toda razkosana zemlja, velike jamé in gradbeni delavci napovedujejo »močre«, da kmalu več v tem delu Krškega ne bo neizkoriščena braznina. Prav tu bodo v kratkem uredili še en lep del lepega mesta.

Znano je, da v Krškem primanjkuje sodobno urejena bencinska črpalka. Za sedaj imajo le začasno črpalko pri trgovini, ki pa kupcem posreduje le navadni bencin. Lastniki fiškov in nekaterih drugih vozil, a tudi turisti morajo po »super« na vrh mesto. Zaradi tega se je v Krškem že kmalu porodila zamisel, da bi v popredno z ureditvijo sodobne servisne delavnice za motorna vozila, ki bo na istem mestu, zgradili tudi bencinsko črpalko.

Ko so o tem razpravljali, so dejali: zakaj bi problema ne rešili do konca. Tudi sedanja trgovina z motornimi vozili ima neprimerne prostore, a tudi ni najbolj primernem kraju ni. Zato bi novo sodobno trgovino z motornimi vozili bilo najbolje graditi pri črpalki, servisni delavnici. Sodijo, da bo to ena najlepše urejenih trgovin v Krškem. In ne samo to, razmišljajo tudi, kako bi dosegli čim

boljše pogoje za poslovanje trgovine. Zaradi tega se nekateri ogrevaajo za podobno poslovno sodelovanje med servisno delavnico in trgovino kot ga imajo v Celju.

Toda v Krškem hočejo ta del mesta do kraja urediti. Zaradi tega bodo poslopje nasproti sedanjega praznega prostora preuredili v prikupen manjši hotel. Naj takoj povemo, da pri tem nimajo velikih ambicij — niti načrtov, toda bližina središča mesta, bencinske črpalke, mehanične delavnice, trgovin in podobno zahteva ureditev primerne manjše restavracije in bifeja. Razen tega, so nam povedali, da bodo ob Savi uredili tudi primerne parkirne prostore, ki jih sedaj v Krškem primanjkuje. Krško je namreč stisnjeno med vodo in hribi in so parkirni prostori z naraščanjem motorizacije več kot potrebni. Če k temu dodamo predvideno gradnjo asfaltne cestišča med Krškim in Rimskimi Toplicami, pa moramo vsekakor računati na še večji priliv motornih vozil.

Tako računajo, da bodo že kmalu v Krškem uredili ta del mesta, ki je doslej bil prazen in je trgalo mesto dejansko na tretji del, če upoštevamo, da je mesto že razdeljeno s Savo na Videm in Krško.

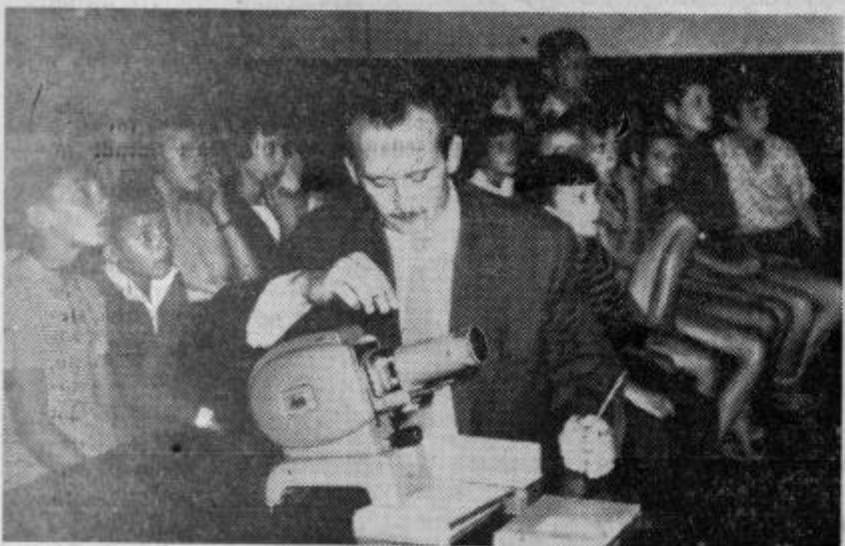
-le

ŠTIRI PREDAVANJA PREKO 1000 LJUDI

Casopisno podjetje Celjski tisk je s sodelovanjem občinskega in okrajnega štaba za pomoč Skopju in ob pomoči celjskega letalskega kluba organiziralo potovanje novinarja Jurca Krašoveca v hudo prizadeto in porušeno mesto. Več vzrokov je bilo,

sloj pa se je lepo videlo, da prvega nadstropja ni več, da so ga ostala nadstropja dobesedno stisnila.

Podobna predavanja je imel tov. Jure Krašovec tudi v ostalih občinah. Zanj je povsod vladalo veliko zanimanje.

ki so vodili našega novinarja v Skopje — prav gotovo pa so njegovi vtisi in lepo posneti diapozitivi velika prednost za delavske univerze, ki so lahko organizirale zanimiva in poučna predavanja o veliki tragediji, ki je zjedela glavno mesto Skopje.

Naj povemo, da je razen mnogih predavanj, ki jih je tov. Jure Krašovec imel po vsem okraju in v katerih je pojasnil nekatere posebnosti in lastne vtise, imel tudi štiri predavanja v krški občini. Vsa štiri predavanja, več jih je zaradi prezasedenosti ni mogel imeti, zgovorno dokazujejo, koliko je zanimanje naših ljudi za Skopje, kako naši ljudje so občutljivo s ponesrečenci. Na predavanjih se je zbralo skupaj kar preko 100 ljudi, ki so za ponesrečence ob tej priložnosti prispevali še preko 50 tisoč dinarjev.

Toda še bolj pretresljive so bile zgodbe iz avditorija, saj niti ni bilo malo primerov, da so žene jokale in tudi možem je kanila solza. Kajti posnetki so bili živi in prepričljivi. Tako so ljudje po predavanju dejansko dobili vtis, da jim časopisne slike, črnobeli filmski in televizijski posnetki niso mogli prikazati dejanske podobe. Zanimivi so bili tudi posnetki, na katerih je tov. Krašovec imel posnetke iz hiše, ki so navidez cele. Črnobeli posnetek je to tudi kazal. Na barvnem posnetku istega po-

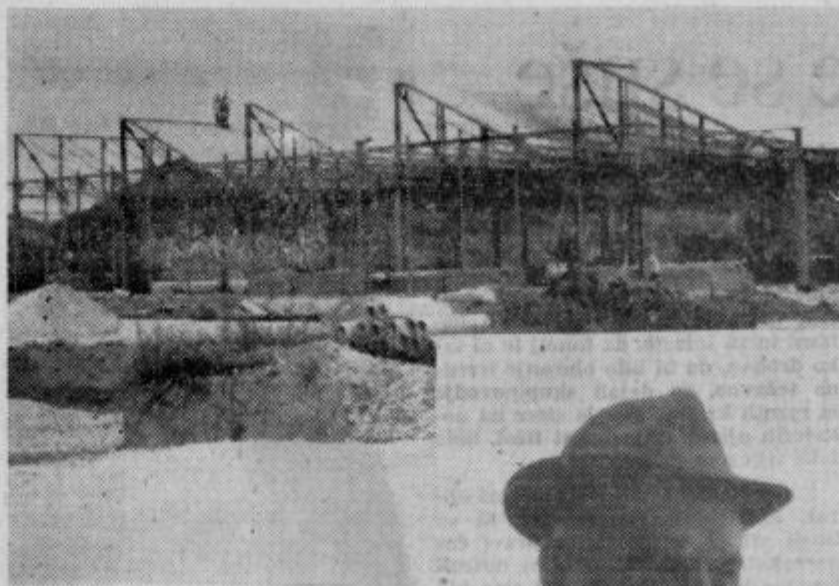
ŠOTORI POD GORJANCJI

Obronki Gorjancev se spuščajo do prijazne vasi Podbočje. Ta kraj je znan po naravnih lepota, v bližini je Kostanjevica, in po ljudeh, ki so že neštokrat pokazali, da znajo pomagati, kjer je potrebno. Tam je letos občinski odbor društva prijateljev mladine pripravil letovanje pionirjev iz vse krške občine. Za ta kraj so se odločili zaradi več tehničnih vzrokov, letovanje je cenejše, v bližini je Krka, kjer je kopianje prijetno, starši so v bližini, a tudi okolica je čudovita.

Škopska katastrofa je imela velik odmev tudi v taborišču. Mali pionirji so začeli simbolično zbirati prispevke, takoj pa so bili tudi za to, da se skupina makedonskih otrok začasno nastani pri njih. S pomočjo starejših članov odbora društva prijateljev mladine, sindikata in ostalih organizacij, so postavili zase šotore, jih lepo opremili, še posebej pa so uredili okolico. Preselili so se tudi v šotore, prostor v šoli s posteljami pa so odstopili mladim Skopjancem.

Prav gotovo je bilo najbolj zanimivo, pretresljivo in tudi nepozabno srečanje makedonskih in naših otrok. Vzgojitelji so za to priložnost pripravili zanimiv program, ki pa so ga otroci kar po svoje »zavili« — otroško, živo, neprisiljeno, toda čudovito.

Sedaj, po desetih dneh, je tudi jasno, da je bila zamisel o skupnem letovanju naših otrok z malimi Skop-

»KOVINARSKA« v Krškem si gradi tovarno

Kovinarsko podjetje v Krškem ima verjetno najbolj zanimivo zgodovino razvoja. To je bila v začetku obrtna zadruga z dvajsetimi obrtniki, ki so osnovali skupno obrtno podjetje. Ze tedaj so se zavedali, da je njihova združitev le začetek prizadevanj za razširitev obsega poslovanja malega podjetja. V začetku je šlo težavno. Niso imeli primernih prostorov, a tudi naprave so bile zastarele in nekompletirane. Temu so zaradi razumljivih razlogov v začetku posvetili največ pozornosti. Podjetje je polagoma raslo in sčasoma so si zgradili novo proizvodno halo.

Toda hitro se je pokazalo, da potrebe in zahteve trga prehitevajo zmogljivosti podjetja. Saj je malo obrtno podjetje do letos naraslo na 260 zaposlenih, njihov načrt proizvodnje pa predvideva preko milijardq dinarjev brutoprodukta.

Letošnja zima je bila huda tudi za člane kolektiva Kovinskega podjetja v Krškem. Ob velikih zahtevah trga, ladijske industrije, potrebah po raznih konstrukcijah in podobno, jim ni preostalo drugega kot da so delali zaradi pomanjkanja ustreznega prostora tudi zunaj. In sicer kljub mrazu in snegu in kljub temu, da se je zamrznilo železo oprijemalo rok — trdne pogodbe so zahtevale tudi največje napore. To zimo zato ni bilo pomoči. Ze tedaj pa so se odločili, da si bodo čez leto zgradili novo veliko sodobno in predvsem pravilno izolirano proizvodno dvorano, kjer ne bo poleti vroče in kjer pozimi ne bo mrzlo. Ugotovili so tudi, da je zaradi dela zunaj veliko trpela tudi storilnost, kar pa je še posebej škodovalo kolektivu.

V aprilu so buldožerji zaorali ledino južno od Krškega, prostor, kjer

bo v etapah polagoma zrasla nova velika kovinska tovarna. Letos gradnja prvo etapo, in sicer veliko proizvodno montažno halo z 2500 kvadratnimi metri učinkovite površine. V drugi etapi bodo gradili še eno proizvodno dvorano, ki pa ne bo tipiska, kajti uporabljali jo bodo za montažo posameznih večjih proizvodov.

Tako se bo podjetje, ki je nastalo z združitvijo nekaterih obrtnikov, polagoma uvrstilo v vrsto velikih tovarn, ki proizvajajo letno za več milijard dinarjev.

Razen tega, da bo nova montažna hala podjetja izrednega pomena, da bo spreminila tehnološki postopek in da bo pocenila proizvodnjo, bo nova hala tudi vzorec, kajti dejansko so ti tipski elementi tega podjetja sestavljeni v veliko sodobno proizvodno dvorano. Direktor podjetja tov. Tone Avsec nam je ob obisku tudi povedal, da je pri gradnji montažnih proizvodnih hal veliko prednosti, gradnja je hitrejša (njihovo halo bodo dokončali letos, začeli pa so jo graditi v aprilu) pa tudi cenejša, vzdrževanje je enostavnejše in cenejše in je najpomembnejše — posamezne prostore je možno brez razbijanja zidov (glede na tehnološke spremembe) prilagajati.

Tovariš Avsec nam je tudi povedal, da je med člani kolektiva veliko prizadevanja, da si zgrade nove prostore — saj sami najbolj občutijo utišenost in neprimernost dosedanjih prostorov. Tako je v bistvu vse prizadevanje, da bi se polagoma preselili na desni breg Save, spontana akcija vsega kolektiva. Mi.

Popravila na radeškem mostu preko Save

Nujno je že bilo, da so pričeli s temeljitimi popravili na mostu čez Savo pri Radečah. Pogosta mala popravila so bila malo izdatna. Popravilo je prevzelo Podjetje za vzdrževanje cest SRS, sekcija Celje. Povečani delajo delavci cestnega nadzorništva v Radečah.

Čez most poteka le enosmerni promet. Sedaj trgajo preperelo leseno podlago in postavljajo novo na železno konstrukcijo. Zatem bodo vse prevlekli z asfaltom. Ker je preko mosta vedno živahen promet, dela počasi napredujejo. Naj navedemo, da je bil most železne konstrukcije zgrajen za časa Avstrije (leta 1894) in bo tako prihodnje leto »slavil« 70-letnico obstoja. Za tedanje čase je bil res lepa konstrukcija in je še danes boljši kot sta mostova čez Savo v Sevnici in v Krškem, ki sta tudi problem za vedno naraščajoči promet z motornimi vozili.

Ko bo most temeljito popravljen in bo morda imel večjo nosilnost od dosedanjih 8 ton, bi bilo dobro uvesti preko samo enosmerni promet. Tako se kamioni ne bi srečavali na mostu in ga tako zopet razmijali, posebno oni s prikolicami. Ker je do postaje Zidani most zelo veliki promet, bi bilo priporočljivo, da bi končno asfaltirali tudi cesto do mostu do postaje ali celo do cementarne. Cesto od mostu in skozi Zidani most so že večkrat urejevali, pa je bila dobra le kakih 14 dni. O tem bo treba resno razmišljati, da se ne bodo pešci in prebivalci Zidanega mosta kopali v oblakih prahu.

TRETI SEKRETAR KOMSOMOLA SSSR V VELENJU

V sredo je celjski okraj obiskal tretji sekretar komsomola SSSR tovariš Vezirov, ki se že nekaj dni mudi v Jugoslaviji. Na poti skozi Slovenijo se je ogledal tudi v Celju, odkoder se je odpravil v Sempeter, kjer si je ogledal rimske izkopanine in nato v Velenje, kjer se je seznanil z načinom življenja velenjskih rudarjev. V Velenju si je poleg mesta ogledal tudi kulturni dom, rudarski klub, razstavo pohištva, v Sempetru pa nekaj kmetijskih in delo v njih.

Po obisku v Velenju se je tovariš Vezirov vrnil v Hrvaško in od tam v Beograd, odkoder bo odpotoval nazaj v Sovjetsko zvezo.

ENO MESTO VEČ V OKRAJU

Ni šala, zares se nam lahko pripeti, da bomo imeli v celjskem okraju kmalu eno mesto več. Namreč, sedanji most, ki veže Videm in Krško in ju povezuje v eno mesto, je tako dotrajal, da se lahko na vsem lepem podre. Namesto mesta Videm-Krško bi tako dobili dve manjši mesteci. Težava bi bila še toliko večja, ker bi oba dela mesta bila praktično odrezana. Medseboj pa se dopolnjujeta. V Krškem so trgovine, tu je občina, obrtne delavnice in podobno — v Vidmu pa je postaja, tovarna rotopapirja, kovinsko podjetje itd. Torej ni mogoče ločiti oba dela mesta.

Zaradi tega je res v ospredju vprašanje, zakaj nihče mosta čez Savo ne popravi? -le

»Plačilo, tega pa že ne, to naj bo prispevek naše vasi za ponesrečence.« In tako so vozili sadje, solato, krompir in drugo povrtnino dan za dnem — toliko so ga navozili, da so postala provizorna skladišča premajhna. A tudi drugače so pomagali, kjer je le bila njihova moč potrebna. Zares, tokrat so se prebivalci Podbočja izkazali.

Vtisi iz skupnega tabora otrok iz Skopja in iz občine so zares nepozabni. Škoda je le, da smo v taborišče prišli prav tedaj, ko so bili na izletu in je zaradi tega posnetek mrtve, zvečer pa ko so nastopili ob tabornem ognju, med igro in med rednimi opravili tega mrtvila vsekakor ni bilo. Menimo, da zaradi posnetka ne boste dobili napačnega vtisa. m.

OGLAŠUJTE V
**CELJSKI
TEDNIK**

Izdelali so podroben program

Izvršni odbor občinskega odbora Socialistične zveze v Laškem je izdelal podroben program dela organizacij Socialistične zveze za naslednje mesece. V razgovoru s predsednikom občinskega odbora tov. Mihom Prosenom smo zvedeli, da bodo v tem obdobju posvetili posebno pozornost analizam raznih dejavnosti — med temi tudi analizi gibanja gospodarstva, analizi dela raznih društev in organizacij ter delu s področja kmetijstva. Sodiijo namreč, da je v jesenskem obdobju ena od pomembnih nalog podružljanje kmetijske in gozdarske proizvodnje. Toda področje gospodarstva vsekakor ni najvažnejše področje, ki so ga vključili v Laškem v svoj program.

Se več poudarka so dali nalogi za aktivizacijo občinskih organov, samoupravnih organov v delovnih organizacijah in, kot osrednjo nalogo tudi ustanovitev delavske univerze v Laškem. Prav to je ena od večjih vrzeli, ki ima svoj odraz na raznih področjih. Zaradi tega so sklenili, da bodo že v septembru izdelali podroben program izobraževalnega dela in hkrati pripravili vse za ustanovitev delavske univerze.

Prav gotovo pa bo težišče dela Socialistične zveze v krajevnih organizacijah. Sodiijo, da bodo vse organizacije vsaj do konca oktobra morale člani podrobno obdelati predlog občinskega statuta in izdelati posamezne predloge za statute krajevnih organizacij. To delo je še toliko bolj pomembno, ker gre dejansko za osnovne instrumente delovanja posameznih občinskih organov in tudi stanovskih skupnosti. Pri tem je seveda potrebno poudariti, je dejal tov. Prosen, da nam tokrat ne gre za formalizem, da ne gre za to, da bo vse ob pravem času nared, temveč da bodo statuti tudi dejansko odraz potreb in zahtev občanov, da bodo realna osnova za delovanje.

Letos bodo krajevne organizacije temeljito razpravljale tudi o perspektivnem razvoju komunne in vsakega območja posebej. Te razprave do vsekakor najbolj zanimive. Počud je, veliko potreb, vsega pa jasno hkrati ni možno narediti. Zaradi tega bo prav od pravih obravnav tega vprašanja odvisno, ali bo v naslednjem obdobju razvoj občine in posameznih območij kar najbolj skladen.

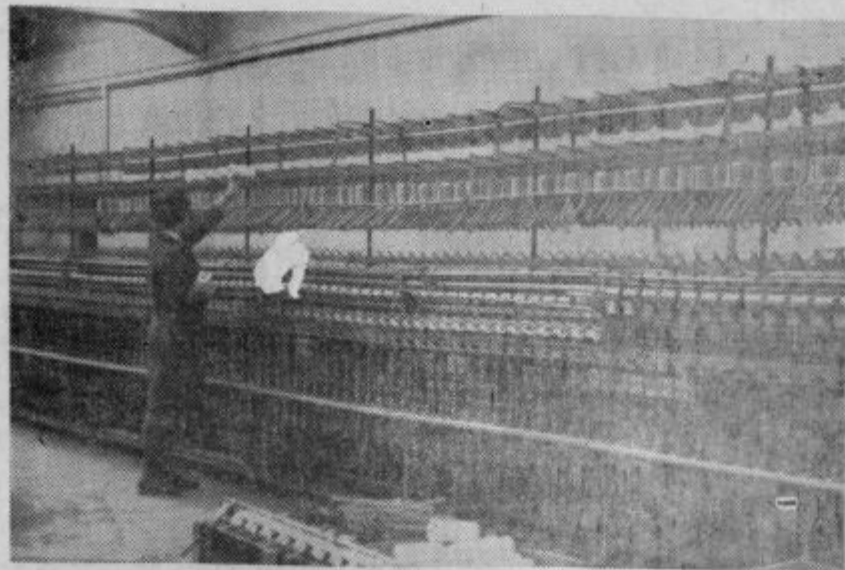
OBISK SRBSKIH PIONIRJEV V LAškEM

Prvih štirinajst dni tega meseca je bilo v Laškem 21 otrok iz občin Trstenika in Vrnjačke banje. Stanovali so v hotelu "Savinja". V sicer kratkem času so si ogledali številne znamenitosti in zanimivosti. Otroke — stari so bili od 10 do 14 let — so seznanili s perspektivnim komunalnim razvojem Laškega. Organizirali so tudi več športnih srečanj z laškimi pionirji, kopali so se v bazenih v Radečah, Rimskih Toplicah in v zaprtem bazenu zdravilišča. Obisk srbskih pionirjev, bil je v okviru vlakskega Bratstva in enotnosti, je bil prijeten.

PRIPRAVLJENI SO NA ODKUP

Pri kmetijski zadrugi v Slov. Konjicah se v tem času že pripravljajo na odkup. Letina nekaterih kmetijskih pridelkov kaže, da bo razen za kritje domačih potreb precej ostalo za prodajo, posebno še pri sadju. Sicer pa je konjiška okolica po prodaji sadja že nekaj poznana daleč na okoli. Seveda pa so razni škodljivci tudi tu napravili še precejšnjo škodo in je začetek obnove sadovnjakov na območju Skalce že prava gospodarska nujnost. Z željo, da bi kaj več zvedeli o pripravah za letošnji odkup kmetijskih pridelkov na območju konjiške zadruge, smo o tem povprašali poslovodjo njene poslovalnice tov. Pintarja v Slov. Konjicah. Tako-le nam je odgovoril:

— V zadrugi se že pripravljamo na to, da bi letošnji odkup kmetijskih pridelkov v jesenskih mesecih čim bolj odpravili. Sicer pa smo s prvimi odkupi nekaterih gozdnih sadežev kot na primer borovnic pričeli že pred mesecem. Maline največ odkupuje naša trgovina v Špitalcu in jih vse sprodi odpremljamo. Največji odkup v letošnji jeseni predvidevamo pri sadju, posebno še pri slivah in češnjah. Te so v naši okolici izredno dobro obrodile in so morali preobložene veje marsikje podpreti, ko so bil plodovi še zeleni. Zaradi vročine jih je sicer precej že odpadlo, toda tudi to, kar je ostalo,

Pri delu v navijalnici

Z OBISKA V TOVARNI „VOLNA“ V LAškEM ŽENE-NAŠA PRVA SKRBB

V laški tekstilni tovarni Volna je zaposlenih preko 70 odstotkov žena. Največ je mladih — takšnih okoli 18 let. Večina jih dela v proizvodnji. Saj jih od 359 žena, kolikor jih je zaposlenih v podjetju, dela v obratih več kot 300. Čeprav fizično težkih del ni, kjer so, jih opravljajo moški, je delo izredno naporno. Delavke morajo večino delovnega časa stati, predvsem tiste, ki delajo pri strojih.

— Vemo, da je delo naporno, je

dejala tajnica tovarniške sindikalne podružnice tovarišica Minka Repšetova. Zato smo že po vseh obratih poleg strojev namestili stole. Tako se lahko delavke, kadar nimajo stalnega opravila pri stroju, vsedejo. Kjer je pa delo takšno, da ga lahko opravljajo sede, smo jim to seveda omogočili. V dveh obratih — v tkalnici in navijalnici — je pa delo takšno, da morajo stati, sede ga ne bi mogle opravljati.

— Kako pa ste uredili z nočno izmenjo? Ste jo za žene ukinili, ali imajo kakšne olajšave?

— Žene še delajo v nočni izmeni. Ker pa imamo pri nas v večini mlada dekleta, dela ponoči le nekaj žena. Predvsem tiste brez otrok ali pa matere, ki imajo že nad sedem let stare otroke. Redno je nočna izmena v tkalnici, v predilnici pa samo, če je potrebno.

V tovarni že nekaj časa urejajo žensko sobo. Tam bi bile urejene sanitarije ipd., velik problem pa je prostor. Soba bi že bila zdavnaj urejena, če bi imela primerne prostore. V programu je tudi ureditev pralnice. S to bi ženam znatno olajšali delo doma. Nabavili bi pralne stroje, nastavili bi ljudi, toda spet je v ospredju vprašanje: kje jo urediti? Zopet ni primernih prostorov. Pralnica bi morala biti odprta že za letošnji marec, otvoritev se je pa zavlekla.

Govorili smo tudi že o tem, da bi žene imele en dan v mesecu prost. To pa do sedaj še ni bilo izvedljivo. Morda bomo lahko omogočili prosti dan drugo leto.

Čeprav so žene zelo obremenjene (delo v tovarni in doma za dom jim puščata le malo prostega časa), so vključene v vse samoupravne organe in družbene organizacije, je končala pogovor tovarišica Repšetova.

NA HMELJIŠČIH v Rimskih Toplicah

Zares, v teh dneh ni hmeljišča, ki bi bilo mrtvo. To velja seveda tudi za hmeljišča kmetijske zadruge v Laškem. Zaenkrat imajo 14 hektarjev hmeljišč največ v Rimskih Toplicah, ki zaradi suše niso hudo prizadeta. Tudi obiralec bo za površino dovolj, saj jih je prišlo preko osemdeset. Zanje so primerno poskrbeli. Praviijo, da je to pomembno, kajti v naslednjih obdobjih bodo hmeljišča razširili, in sicer v okolici Radeč, kjer bo kmetijska zadruga pridobila okoli 300 hektarjev lastnih površin. Ko smo jih vprašali, kolik bo letos pridelek, so bili v škripcih zaradi odgovora — vendar so dejali, pod 1400 kilogramov na hektar ne bo padel. No, to je prav gotovo za letos lepo. Zlasti če upoštevamo, da bodo nekatera območja dala tudi znatno višje dohose.

Pri kmetijski zadrugi v Laškem so nekoliko nejevoljni zaradi zadnje razprave na občinskem svetu za blagovni promet, kjer so člani sveta dejali, da je potrebno glede krompirja uveljaviti na trgu konkurenco. Praviijo, to pa je tudi res, da je njihov svet razpravljaval popolnoma drugače, kot sveti za blagovni promet v ostalih občinah. Znano je namreč, da je letos izredno dobra krompirjeva letina in da v večini primerov pridelovalci krompirja ne morejo ugodno ilasirati. Letos zaradi tega ni težav-

no privabiti v Laško na tem področju konkurenco, toda kaj bo naslednja leta. V ostalih občinah so ustanovili celo sklade rizika, s katerimi bodo izravnavali izgube zaradi prevelikega presežka krompirja. Namen tega pa je, da bi kmetijske organizacije tudi v naslednjih letih se jale krompir. V laški občini pa so se baje odločili prav za nasprotno — letos, ko je povsod krompirja dovolj, bodo prisilili zadrugo, da bo zaradi "konkurence" prodajala krompir daleč pod lastno proizvodno ceno. Vprašanje je le, praviijo — in tu niso daleč od resnice — kako bo s konkurenco tedaj, ko krompirja ne bo dovolj. Na primer v podobnem primeru kot v preteklem letu?

Toda mimo tega in ne da bi jih krompirjeva diskusija zavrnila, se v teh dneh živo pripravljajo tudi na jesensko setev. In sicer na obeh področjih — za setev na lastnih površinah in v kooperaciji. Stroji so za setev nared, sistem nagrajevanja, ki je za samostojni strojni odsek stimulativen le, če so stroji in prideljučki brezhibni, pa je tudi spodbudno gibal.

Vprašali smo jih tudi, kako je kaj z razvojem živinoreje na tem območju. Vsekakor je živinoreja ena od glavnih panog na njihovem območju. Vendar so jih prizadeli odloki o cenah za pogodbeno pitane živine. Sodiijo pa, da gre le za prehodno obdobje in da bo tudi to težavo možno kmalu premostiti.

— Kako pa ste uredili z nočno izmenjo? Ste jo za žene ukinili, ali imajo kakšne olajšave?

— Žene še delajo v nočni izmeni. Ker pa imamo pri nas v večini mlada dekleta, dela ponoči le nekaj žena. Predvsem tiste brez otrok ali pa matere, ki imajo že nad sedem let stare otroke. Redno je nočna izmena v tkalnici, v predilnici pa samo, če je potrebno.

V tovarni že nekaj časa urejajo žensko sobo. Tam bi bile urejene sanitarije ipd., velik problem pa je prostor. Soba bi že bila zdavnaj urejena, če bi imela primerne prostore. V programu je tudi ureditev pralnice. S to bi ženam znatno olajšali delo doma. Nabavili bi pralne stroje, nastavili bi ljudi, toda spet je v ospredju vprašanje: kje jo urediti? Zopet ni primernih prostorov. Pralnica bi morala biti odprta že za letošnji marec, otvoritev se je pa zavlekla.

Govorili smo tudi že o tem, da bi žene imele en dan v mesecu prost. To pa do sedaj še ni bilo izvedljivo. Morda bomo lahko omogočili prosti dan drugo leto.

Čeprav so žene zelo obremenjene (delo v tovarni in doma za dom jim puščata le malo prostega časa), so vključene v vse samoupravne organe in družbene organizacije, je končala pogovor tovarišica Repšetova.

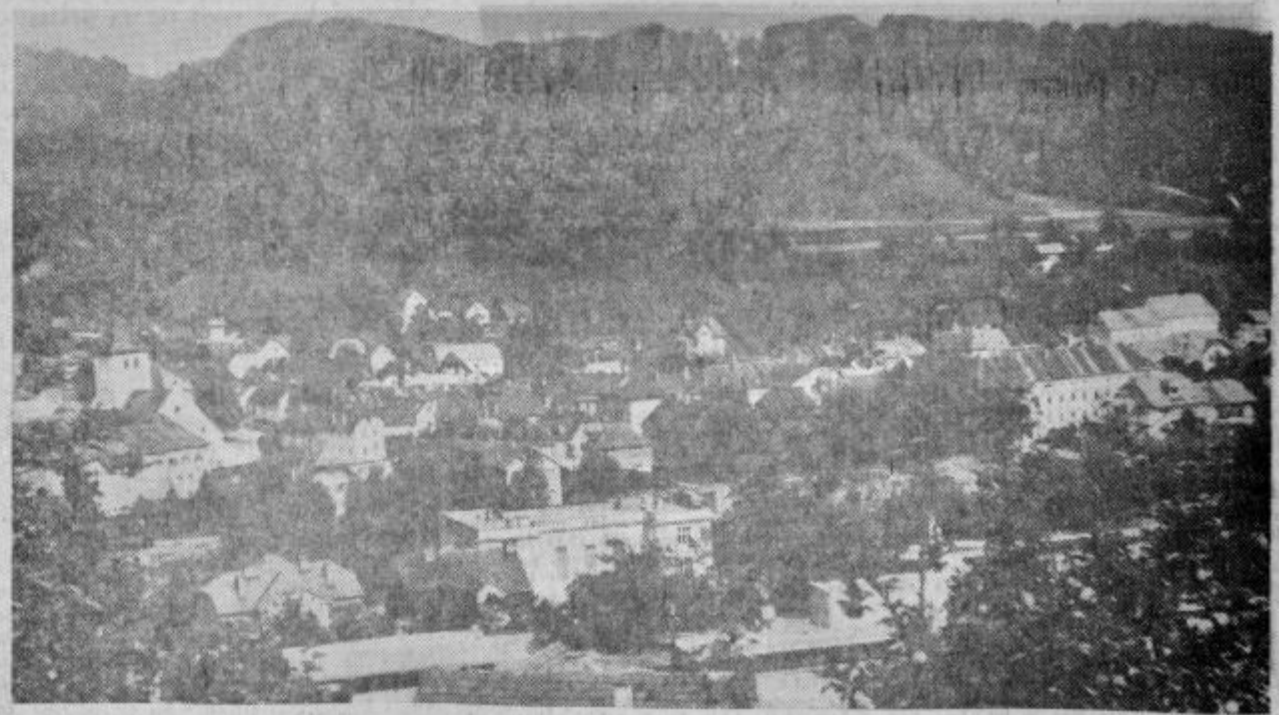
Me

Asfaltirana cesta do Šentvida

Pred enim tednom je asfaltna skupina Cestnega podjetja Celje, ki dela na cesti proti Smarju, položila asfaltno maso do postajališča v Šentvidu. Prebivalci so to skupino z veseljem sprejeli in pozdravili. Zastopnik krajevne organizacije SZDL Šentvid jim je izrekel nekaj toplih besed v zahvalo. To je bil dogodek, ki je vsem veliko pomenil, saj je bila cesta do sedaj zares v kritičnem stanju. Vsem, ki so kakorkoli prispevali svoj delež, iskrena hvala.

Šentvid pa ima še veliko drugih potreb in želja. Postajno poslopje je že dolgo problem, poleg tega pa še vodovod in prepotrebna šolska oprema. Prepričani pa smo, da se bo tudi to kmalu uredilo.

M. Z. I.

Laško postaja vedno bolj privlačno za domače in tuje turiste

ZVIŠANJE CEN MESU

V Celju že nekaj dni kupujemo meso po zvišanih cenah. Medtem ko gre pri nekaterih vrstah mesa za skoraj neznačajno spremembo cen, pa je zvišanje na primer pri svinjskem mesu prav občutno. Do zvišanja cen skoraj vsem vrstam mesa je prišlo na predlog obrata »Mesnine« žalskega kmetijskega kombinata in na predlog kmetijskega kombinata iz Sentjurja, ki tudi prodaja na celjskem območju. Oba predloga je pred dnevi obravnaval svet za blagovni promet pri celjski občinski skupščini. Sele po razpravi, ki je resnično pretresla obe strani tega zvišanja cen, je svet predlog sprejel; vendar s precejšnjimi korekturami. Zvišanje cen mesa v Celju je pravzaprav posledica podobnega zvišanja v vsej naši deželi. Toda kljub temu, da moramo zdaj na primer svinjsko meso v Celju plačevati kar za devetdeset dinarjev dražje kot še pred tednom, večino mesa še vedno kupujemo precej ceneje kot v Mariboru in Ljubljani. Cene mesa so se povisale tudi zato, ker so se v tem času občutno zvišale tudi odkupne cene živine. To dejstvo sta morali obe podjetji, ki Celje preskrbujejo z mesom in mesnimi izdelki upoštevati, kajti po starih cenah živine ne bi mogli več kupiti. Če bi torej cena mesa ob povisšanju odkupnih cen živine vendarle ostala ista, bi morali podjetji prodajati meso v svojo veliko izgubo. V občini pa zaenkrat ni denarja, da bi to izgubo krili.

Poleg zvišanja cen je prišlo tudi do nekaterih drugih sprememb. Ker je bila doslej večina enotna tudi za različne kvalitete mesa, preskrbovalna podjetja niso bila zainteresirana, da bi na trg pošiljala tudi kvalitetnejše blago. To meso je bilo namreč zaradi višjih cen mnogo smotrneje določiti za izvoz. Da bi tako stanje popravili, se je svet za blagovni promet celjske občinske skupščine zdaj odločil, da sprejme predlog »Mesnin« in šentjurskega kmetijskega kombinata, da določijo različnim kvaliteta mesa različno ceno. Tako zdaj plačujemo prednje dele govedine po 500 dinarjev kilogram, medtem ko so zadnji deli po 650 dinarjev. V Ljubljani prodajajo to meso po 680, v Mariboru pa po 660 dinarjev kilogram. Medtem ko je v Ljubljani in Mariboru pljučna pečenka po tisoč dinarjev, je v Celju to meso zdaj po 960 dinarjev kilogram. Za goveje meso brez kosti mo-

ramo odšteti 860 dinarjev, za jetra, ledvičke in ostalo drobovino pa 500 dinarjev.

Teletino, ki je bila doslej po enotni ceni po 580 dinarjev, prodajajo zdaj prednje dele po 600, zadnje pa po 700 dinarjev kilogram. Prednje dele prodajajo v Ljubljani in Mariboru tudi po 600 dinarjev, toda zadnji so precej dražji — v Mariboru so po 720, v Ljubljani pa po 750. Svinjsko meso je od 560 dinarjev poskočilo na 650. To je veliko zvišanje, vendar smo v Celju v primerjavi s cenami v Ljubljani in Mariboru še vedno precej na boljšem. Medtem ko v slovenski metropoli prodajajo svinjsko meso po 700 dinarjev, pa je v Mariboru celo po 720.

Zanimivo je tudi to, da v nekaterih mesnicah v celjski okolici — na primer v Laškem in ponekod drugod — prodajajo meso še dosti dražje. S tem, da torej na trgu odkupujejo živino tudi po dosti višji ceni, pa kvari položaj tistim, ki se trudijo, da bi meso čim ceneje prodajali. Ne dvomno bi bilo prav, da bi podjetja take medsebojne odnose, ki gredo v škodo potrošnikov, čimprej uredila.

I. J.

Prometna kronika

Tudi v preteklem tednu je bilo na celjskih cestah veliko prometnih nesreč. V vsem celjskem okraju se jih je pripetilo kar 41. Pri teh nesrečah je bilo deset ljudi teže, šestnajst pa laže poškodovanih, medtem ko je materialna škoda preseгла tri milijone dinarjev. Zanimivo je tudi to, da je v zadnjih dneh na cestah precej vinjenih voznikov in da je zato alkohol kot razlog prometne nesreče dobil v preteklem tednu še vidnejše mesto.

NESRECA RESILNEGA AVTOMOBILA

V torek, 13. avgusta zjutraj je iz Levca proti Celju vozil rešilni avtomobil z voznikom Jožetom Selihom iz Velenja. Zaradi mokre ceste in velike hitrosti je na ovinku v Levcu začelo avto zanašati, nato pa je vozilo celo zdrsnilo s ceste, podrl občestni kamen in se ustavilo na travniku. Pri nesreči ni bil nihče poškodovan, le materialne škode je na vozilu za okrog 250 tisoč dinarjev.

BREZ VARNOSTNEGA TRIKOTNIKA

V noči od preteklega četrka na sredo se je v Mali Petrečiji pripetila prometna nesreča. Traktorist Stane Pečnik iz Gabrovelj se je s traktorjem ustavil ob cesti in popravil okvaro na vozilu. Prižgal je sicer zadnje luči, vendar ni postavil varnostnega trikotnika. Zato voznik osebnega avtomobila Zvonko Pukmajster iz Zalca, ki je pripeljal v isti smeri, traktorja ni opazil in se zaletel vanj. Škode je za okoli 80 tisoč dinarjev.

GIBANJE PREBIVALSTVA

V času od 19. do 17. avgusta 1963 je bilo rojenih 24 dečkov in 50 deklic.

POROČILI SO SE:

Jožef Lipar, rudar iz Velenja in Hermina Sadržnik, gospod. pomočnica iz Slov. Konjice; ing. Dušan Franc Buršnik, ing. metalurški in Marija Veronika Svegl, medicinski tehnik, oba iz Celja; Anton Ivadič, dipl. ekonomist iz Strehove in Marija Zavska, učiteljica iz Celja; Marjan Maenč, strojni tehnik in Jožeta Ivanko, uslužbenka, oba iz Celja; Ivan Oprešnik, elektroinštalater in Marija Voglar, fotograf, oba iz Debra; Ivan Tratinik, sofer iz Zlatec in Jadviga Pesjak, uslužbenka iz Socke; Jožef Zupanc, rudar iz Belova in Marija Samec, delavka iz Celja; Milar Borič, mizar, pomočnik iz Zagrada in Olga Ganc, gospodinja iz Dobrove; Anton Centrih, delavec iz Celja in Monika Šurbek, delavka iz Babna; Alojz Amon, uslužbenec in Marija Muzel, učnica v gospodarstvu, oba iz Celja; Mihael Trček, elektroinženir iz Ljubljane in Irena-Jozefa Kavčič, absolvent medicine iz Dobriše vasi; Alojz Velenšek, zidar in Marija Zahert, delavka, oba iz Celja.

UMRLI:

Lucija Berglar, gospodinja iz Kamne gorice, stara 47 let; Marija Reinsch, gospodinja iz Celja, stara 82 let; Kamilo Iglar, kajigovodja iz Celja, star 66 let; Ana Terzagj gostilničarka iz Bukovljaka, stara 77 let; Justin Saman, delavec iz Zavodja, star

74 let; Pavla Dolinšek, upokojenka iz Sempetra, stara 61 let; Zdenko Trtnik, otrok iz Jezbina vrha, star 4 mesece; Marija Velikanije, gospodinja iz Celja, stara 69 let.

RADIO CELJE

Od ponedeljka, 25. avgusta pa do nedelje, 1. septembra bo imela celjska radijska postaja takle spored:

Ob 17.00 Celjsko kroniko, ob 17.15 obvestila, ob 17.35 oddaja »Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo«, ob 17.45 pa zabavno glasbo in reklame. Tak spored lahko poslušate vsak dan, razen nedelje, ko je spored nekoliko spremenjen in se začneja že ob 12. Poleg tega pa bo v ponedeljek, 26. avgusta ob 17.15 na vrsti nekaj cowbojskih popevk, deset minut nato pa redni ponedeljski športni pregled. V torek ob 17.15 bo igral ansambel »Dobri znanci«, v sredo pa lahko poslušate orkestralno glasbo. V četrtek ob 17.15 bodo popevke od tu in tam, v petek ob istem času pa bo pel mški zbor »Zarja« iz Frbovelj. V soboto pa bo ob 17.15 na vrsti oddaja »Za prijeten konec tedna«.

V nedeljo bo najprej ob 12. pogovor s poslušalci, nato obvestila, ob 12.15 pa oddaja pozdravov in čestitk radijskih poslušalcev. Nato bodo igrali veliki zabavni orkestri, spored pa bo zaključila literarna oddaja.

Motiv s Šlandrovega trga v Celju

»KLIMINA« razstava umetniške fotografije

PREHITRA VOZNA

V sredo, 14. avgusta je voznica osebnega avtomobila Anica Matjašič iz Latolčja trčila v vasi Paka v pravilno parkiran tovornjak. Voznica je vozila prehitro. Škoda, ki so jo ugotovili, znaša 150 tisoč dinarjev.

Zaradi prehitre vožnje se je v četrtek, 15. avgusta ponesrečil tudi motorist Jože Doberšek iz Bukovja. Z motornim kolesom s prikolico je tisti dan vozil sopotnika Antona Voka in Franca Mastnaka. V Gorici pri Slivnici ga je na ovinku zaradi neprimerne hitrosti zaneslo s cestišča, kjer je voznik obležal s težkim zlomom leve noge, sopotnika pa z lažjimi poškodbami.

NEPREVIDEN MOPEDIST

V petek, 16. avgusta je na križišču Mariborske ceste in ceste v Trnovlje mopedist Jože Kolar iz Vojnika zakrivil prometno nesrečo. V cesti v Trnovlje je zavijal po levi strani, zato se je zaletel v zadnji del kombija, ki ga je vozil Karel Verbič.

NALIV GA JE ZMEDEL

V četrtek, 15. avgusta je v Rogoški Slatinji hudo deževalo. S traktorjem je takrat vozil proti Rogatcu Franc Lončarič. Ko je neurje zajelo tudi Rogatec, je bil voznik še vedno na cesti. Bliskanje in gromenje ter hud naliv so ga tako zmedli, da je zapeljal s ceste v potok. Traktorist pri nesreči ni bil poškodovan, materialne škode pa je za okoli 250 tisoč dinarjev.

PREMAJHNA VARNOSTNA RAZDALJA

V nedeljo je vozil proti Ljubljani Slavko Štamberger iz Središča pri Dravi. V Zalcu se je ustavil, da bi vprašal, kje je bencinska črpalka. V tistem trenutku pa se je vanj zaletel z osebnim avtomobilom Janko Lovrenc iz Badličana, okraj Čakovec, ki je vozil tik za prvim osebnim avtomobilom. Varnostna razdalja je bila torej prekratka. Voznik je sicer zaviral, vendar zaradi mokre ceste vozila ni mogel ustaviti. Škoda, ki je pri nesreči nastala, so ocenili na približno 500 tisoč dinarjev.

ZALETET SE JE V VPREGO

Isti dan se je v Latkovi vasi zaletel v vprežni voz Ignac Berghaus iz Nemčije. Ignac Berghaus je z osebnim avtomobilom želel prehiteti konjsko vprego, pa je opazil, da mu nasproti vozi drug osebnim avtomobil. Ignac Berghaus je sicer zaviral in poskušal zaviti nazaj na desno, vendar je pri tem trčil v vprego. Pri nesreči se je voznik laže poškodoval, njegovo ženo pa so v ljubljansko bolnišnico odpeljali s težjimi poškodbami. Materialno škodo so ocenili na približno 550 tisoč dinarjev.

Tudi v tem tednu se je pripetilo več prometnih nesreč, ki so jih zakrivila neprevidni kolesarji. Se vedno namreč ne upoštevajo prednosti ostalih vozil in s to svojo neprevidnostjo ogrožajo ne samo svoja, temveč tudi tuja življenja.

Te dni je v nekdanjih prostorih Narodne banke v Celju odprta zanimiva razstava umetniške fotografije, ki jo je pripravilo društvo Ljudske tehnike celjskega kovinskega podjetja »Klima«. V Celju smo razstav umetniških fotografij že vajeni, saj jih že nekaj let zapored prireja društvo Ljudske tehnike iz tovarne emajlirane posode. Razstava pa, ki jo lahko v teh dneh obiščemo, je hkrati tudi prva, ki jo je priredilo društvo Ljudske tehnike »Klime«. Razstavljenih je 176 črno-belih fotografij in med njimi je nekaj resnično lepih stvaritev. Razstavlja 45 avtorjev iz Celja, Ljubljane, Vidmarškega, Maribora, Novega mesta ter celo iz Skopja in Požarevca. Društvo Ljudske tehnike »Klime« se je odločilo, da bo podobne razstave prirejalo tudi v prihodnjih letih. Pravijo pa, da bodo razstave takrat veliko večje in popolnejše.

Razstava umetniške fotografije bo v nekdanjih prostorih Narodne banke na Titovem trgu odprta še do 1. septembra vsak dan od osmih zjutraj do devetih zvečer.

Dvakrat - turizem s senčne plati

»NA GRICKU« NI PIVA

Velika reklamna tabla na Ljubljanski cesti v Celju opozarja turiste na dober kilometer oddaljeno gostilno »Na gričku«, ki je postala tudi priljubljeno izletišče mnogih Celjanov. Toda »Na gričku« ni vse tako v redu kot bi v taki gostilni moralo biti. Ne samo to, da so gostinski delavci znali precej zasoliti cene (saj je treba plačati za narezek za dve osebi kar pet sto dinarjev), tudi piva »Na gričku« ne morete dobiti. No, ne vedno, toda meni se je to pripetilo že trikrat. »Niso ga pripeljali«, je natakarcica preprosto odgovorila, ko smo jo vprašali, kako je to mogoče.

Pravijo, da posel v gostilni »Na gričku« — po celjsko »Pri Petričk« — ne cvete najbolje. To je tudi najboljši dokaz za trditev, da v tej gostilni le ni vse tako kot bi moralo biti. Reklamna tabla na Ljubljanski cesti ter nekaj litrov vina, pa zasoljen narezek res niso dovolj trdno zagotovilo za to, da se bodo gostje v tem idiličnem kotičku celjskega mesta lepo počutili.

CENA JE NAJVAŽNEJŠA INFORMACIJA

Poletni čas je čas številnih izletov in popotovanj. Zato ni prav nič čudno, če je v teh dneh vseh časopisih vse polno obvestil o izletih, ki jih turistične agencije prirejajo doma in po svetu. V Celju sta to dolžnost prevzela »Kompas« in »Izletnik«. »Stirinajstnevno križarjenje po Sredozemlju«, »Desetdnevni izlet v Dubrovnik«, izlet v Firence,

CELJSKI TRG

Spet novost: Tu je prvo kisl zelje

V teh dneh smo na celjski tržnici opazili, da prodajalci prodajajo svoje blago po precej enotnih cenah. Tako se celo privatnikov in družbenega sektorja skoraj nič ne razlikujejo. Krompir prodajajo po 35 do 40 dinarjev kilogram, belo glavno zelje pa po 30 do 40, rdeče pa po 60 do 80 dinarjev. Za nekaj dni lahko kupimo na tržnici tudi kisl zelje. No, ker to prva »posiljka«, še nekatere razumemo precej visoko cen — 120 dinarjev za kilogram. Spet solata je po 150 do 250, enkratna solata pa po 100 do 160 dinarjev kilogram. No, prav solati je v teh dneh nekoliko zacvetela konkurenca. Vrtnarstvo iz Celja je začelo res lepe endivije prodajati po 100 dinarjev, tej ceni se je pridružil tudi tovariš Debelak — stari znani rednih kupcev na celjski tržnici — in njuna solata gre lep v promet.

Cvetača je zdaj po 100 do 120 dinarjev, grah za luščenje po 90 do 100 dinarjev kilogram. Fižol v stročju prodajajo po 100 do 130 dinarjev, zluščena pa po 150. Na trgu je bilo preteklem tednu zelo veliko prike in paradiznika. Medtem ko papriko prodajajo po 50 do 100 dinarjev, pa je paradiznik po 20 do 80 dinarjev kilogram. Kumare so po 30 do 50, one z vlaganje pa po 80 do 180 dinarjev.

Končno je prišel tisti čas, ko lahko na tržnici kupimo skoraj vse vrste sadja. Hruške po 80 do 160 dinarjev, jabolka po 60 do 100, breskve po 80 do 180, grozdje pa se je pocenilo za pet kovačev, torej je zdaj po 150 do 200 dinarjev kilogram. Slive prodajo po 60 do 140 dinarjev, lubenice pa po 50 do 50 dinarjev kilogram.

Za jajček je treba odšteti do 32 dinarjev. Vse te cene veljajo za pretekli teden — mi smo jih namreč zbrali v torek. Kljub »hmelju« jenju v Savinjski dolini je celjska tržnica tudi v teh dneh lepo preskrbljena. Primanjku samo mlečnih izdelkov in pr rutnihe.

»ZELEZARJI« DARUJEJO KR

Na pobudo komisije za krvodajalstvo in Rdečega križa pri študentski podružnici štorske železarnice, so na sestanku predsednikov študentskih sindikalnih podružnic podjetja sklenili, da bodo v sredo dne 28. avgusta organizirali veliko prostovoljno krvodajalsko akcijo. Akcija ima namen, da izpopolni predvideno zalogo krvi, iz katere je bila odposlana kot pomoč poškodovancem v Skopju. Pregled prostovoljcev oziroma darovalcev v odzvem krvi bo izvršila študentska postaja celjske bolnice v vseh prostorih sindikalne podružnice in družbenih organizacij Stora. Kot vedno doslej, pričakujejo tudi tokrat velik odziv štorskih železarjev in ostalih.

K DRUŽINSKI TRAGEDIJI KRANJČEVH V CELJU

Še ne povsem pojasnjeni motivi

Umor Franca in Kristine Krajnc, ki je ena najgrozotnejših družinskih tragedij po vojni v Celju, je razumljivo močno razburil in prizadel tudi javnost. Ko je zaradi izginotja padel sum na njunega sina Franca je stopilo v ospredje predvsem vprašanje motiva, ki je mladega človeka pripeljal do tako grozotnega dejanja. Ne smemo zamenjevati ta interes javnosti z morebitnim hlastanjem po senzaciji, kajti vsakega, ki ima odraščajoče otroke, zanima kaj je bilo narobe, kaj je povzročilo tragični konec družine - tako težak zločin.

čve osebnosti ga bo treba, po mnenju preiskovalnih organov, podvreči preiskavi psihiatričnega zavoda.

Zločin, njegovo motivirano dozorevanje — vse to in še marsikaj bi v obilici koristilo za obravnavo vzgojnih vprašanj. Nadaljnje preiskave in končno sojenje bodo verjetno pojasnile še vrsto neznank primera Krajnc.

Zadeva Krajnc, je treba poudariti, je izjemna, ali pa vsaj zelo redek pojav, zato bi ga bilo napačno razpihovati, kot je napačno tudi to, da sredstva javnega obveščanja tako težko pridejo do podatkov, ki naj pomagajo pojasnjevati javnosti dogodke v pravi luči.

V torek popoldne so v celjskem Likovnem salonu odprli razstavo četvorice velikih slovenskih slikarjev impresionistov: Riharda Jakopiča, Matije Jame, Ivana Groharja in Mateja Sternena.

Štirje mojstri, katerih stvaritve si bo imelo celjsko občinstvo priložnost ogledati po zaslugi prizadevnega vodstva Likovnega salona, predstavljajo tisto zlahno smer v slovenskem likovnem ustvarjanju, ki je zapustila trajne sledove.

RIHARD JAKOPIČ (1869 - 1943) je študiral na Dunaju, v Monakovem in Pragi, delal pa je v Ažbetovi šoli. Nekaj časa je živel v Skofji Loki, od tod se je preselil v Ljubljano, kjer je 1908. leta postavil prvo slovensko stalno likovno razstavišče. Bil je idejni vodja novega rodu, s čimer je pomagal impresionizmu do zmage ter tako ustvaril temelje slovenski narodni umetnosti in jo dvignil na evropsko raven. Znamenita njegova dela so zlasti Breze, Kamnitnik, Gabri, Zeleni pajčolan, Spomini, Sestrici, Neznanka, Slepce i. dr.

IVAN GROHAR (1867 - 1911). Po samouških poskusih je delal v Ažbetovi šoli v Monakovem. Zatem je živel v Skofji Loki. Bil je čustveno in pesniško poudarjen impresionist ki je slikal pretežno preproste krajine in kmečko življenje. Težil je za iskrenim, monumentalnim in slovenskim izrazom domače zemlje. Med njegovimi deli so zlasti znamenita: Sežalec, Mecesen, Stara Luka, Brna, Naša Peter i. dr.

MATIJA JAMA (1872 - 1947). Studiral je tudi pri Ažbetu v Monakovem. Bil je nemiren popotnik (Dunaj, Holandska, Hrvaška), dokler

se ni ustalil v Ljubljani. Je čustven slikar lirične domače krajine in najdoslednejši impresionist. Nekaj njegovih znamenitejših del — Vrba, Hiša v snegu, Dürnstein, Sava pri Radovljici, Kolo, Rašica.

MATEJ STERNEN (1870 - 1951). Studiral je na Dunaju in v Monakovem. Impressionistom se je pridružil v Ažbetovi šoli. Značilno zanj je zlasti zdravo dojemanje, življenjska slika, temperament, vestna studioznost, risarska natančnost in barvna skladnost. Bil je tudi zaslužan restavrador. Tehniko slikanja na presni omet je izpopolnil do mojstrstva. Znamenita njegova dela so Krajina ob vodi, Violinistka, Korzet, Ležeči akt, Hodnik, Pred zrcalom i. dr.

Na razstavi, ki bo odprta do 14. septembra, je Rihard Jakopič zastopal s štirimi, Ivan Grohar z dvema, Matija Jama s tremi in Matej Sternen z dvema stvaritvama.

MALA KRONIKA - MALA KRONIKA

Žalec

Matična dejstva v času od 11. do 17. 8. 1963 na območju občine Žalec.

Primerov rojstva ni bilo.

SKLENILI SO ZAKONSKO ZVEZO: STROJANSKE Ivan, delavec iz Podvrha št. 68 in ZAVRŠNIK Ana, poljedelka iz Dobrovo št. 14. DOLŠAK Vid, pomoščak, Piron, Karla Marxa 3 in ROMIŠ Olga, krojarica iz Braslovca št. 47. SELJE Franjo, prometnik iz Zabukovca št. 99 in KOLAR Amalija, keramična delavka iz Zabukovca št. 99. LIJA, keramična delavka iz Griz št. 40 in VILDRAVEC Karl, rudar iz Griz št. 40 in DOVIČ Ema, keramična delavka iz Griz št. 99. TURK Karl, rudar iz Studenc št. 45 in LIPOVSEK Julijana, tovarniška delavka iz Čeč št. 79.

UMRLI: BALOH Ivan, star 75 let, upokojenec iz Založ št. 53. GORISEK Ivan, star 87 let, upokojenec iz Ponorja št. 10. AHAC Ivana, roj. IZDARN, stara 67 let, družinska upokojenka iz Kaplje vasi št. 19. ZUREJ Jožef, star 81 let, kmet iz Zgorajih Sele št. 19.

Mozirje

Poročilo o gibanju prebivalstva na območju občine Mozirje v času od 10. do 17. 8. 1963:

ROJSTVA: Rodile so: ROBNIK Marija, gospodinja iz Kraic št. 33, hčer Marijo; POLICNIK Terezija, delavka iz Sp. Kraše 12, sina Vojkota.

POROKE: Poročili so se: KOKOVNIK Franc, gozdni delavec, stanojč Potok 12 in VENEK Liza, gozdna delavka, stanojč Poljane 44.

SMRTI: Umrli so: BLEKAC Marija, prevzitarica, Sp. Kraše 33, stara 86 let; ZUNTER Janez, kmet, Dol Suha 32, star 62 let; PRAZNIK Marija, kmetica, Prihova 32, stara 54 let; KRUMPACNIK Franciška, prevzitarica, Varpolje 3, stara 82 let; BURJAK Ivan, rudar iz Črne 2 na Koroskem in SEK Dorca, dijakinja iz Podpece, Črna na Koroskem.

Laško

Matična dejstva na območju občinske skupščine Laško v preteklem tednu:

POROCILI SO SE: ZABKAR Jože, ključavničar iz Zidanega mosta in BALS Marija, delavka iz Zidanega mosta. STRMAN Alojz, sofer iz Male Kostivnice in MOCNIK Stefanija, gospod, pomoščak iz Jelovega. ZABUKOVEC Jože, lesostrugar iz Laškega 17 in BREČKO Marija, apretarka iz Laškega št. 124 KLENOVSEK Jarij, strojni ključavničar iz Vel. Sirja št. 57 in LIPOVSEK Mlra, strojna delavka iz Gračnice št. 23. ZAGAR Mirko, steklar iz Globokoga št. 8 in FAJDIGA Olga, delavka iz Zasavja št. 5. OJSTERSEK Karl, mikalet iz Ojstrega št. 39 in MEDVED Marija, snazilka iz Rečice št. 18. KOROSK Tomaz, študent slavistike iz Laškega št. 192 in KOPAC Miroslava, študent germanistike iz Laškega št. 192.

UMRLI: JANEŽIC Pavla roj. POZUN, stara 58 let, gospodinja iz Rečice 18; SULIGOJ Justin, star 56 let, kmetovalec iz Loga pri Vrhovem 15. OBLAK Ana roj. STIGEL, stara 84 let, prevzitarica iz Tovstega št. 25.

Rodile so: SPAN Jožica, delavka iz Obrežja je rodila hči Lilijano in SINKOVIC Ana, gospodinja iz Vrhovega je rodila sina Avgusta.

RAZPIS

CESTNO PODJETJE V CELJU

sprejme v takojšnjo zaposlitev več

KVALIFICIRANIH AVTOMEHANIKOV

Možnost nastopa službe takoj ali po dogovoru, prejemi po pravilniku o osebnih dohodkih.

Ponudbe s točno navedbo osebnih podatkov in strokovnih kvalifikacij ter dosedanjih zaposlitev, je nasloviti na **Cestno podjetje v Celju** — stranski obrati Lava št. 42, p. Celje.

Franc Krajnc je priznal

Od preiskovalnih organov smo dobili sledečo izjavo:

19-letni Franc Kranjc je priznal, da je 18. julija ob 5.20 in 5.40 zjutraj ubil svoja starša Franca in Kristino Kranjce v stanovanju v Stanetovi 20. Neposredno po umoru je odšel v Split, kjer je bil 5 dni, nato se je umaknil v Zadar, kjer je ostal 8 dni, od tam je šel v Omišalj, nato pa zopet v Split, kjer so ga prijeli. Ves denar, ki ga je imel s seboj, je zapravil.

Dejanje je priznal, preiskava je pa še v teku. Preiskovalni organi bodo ugotovili, kakšni so bili odnosi med posameznimi člani Kranjčeve družine. Franc Kranjc se nahaja v zaporu.

POJOČI ŠTANGAR

Ko je Stromelova Marička pisala pismo stalnim obiravkam hmelja, ji je mati naročala.

»Napiši, naj pride tudi štangar.«

Stromela je priletla vdovica, pa je hčerka hudomušno vprašala:

»Naj bo star, mlad?«

»Napiši, mlad!« je zaključila Stromelova mati, ker je vedela, da še mlad štangar ne bo zmogel vsega.

Prišel je dan, ko je Marička zapregla konjička in se odpravila po obiravke. Bila je prijetno presenečena, ko je med dvajsetimi srednje starimi ženskami zagledala brhkega mladega fantiča. Kar zardela je, tako ji je bilo nerodno. Fant pa se je brez sramu predstavil:

»Jaz sem Mirko, vaš letošnji štangar!«

Kaj je bil ta pobič po poklicu, Marička ni mogla ugotoviti. Bil je na moč zgovoren in komaj so sedli na voz, je vzel v roke gitaro in zapel:

»Nekje v Savinjski je dekle doma, je mlada in lepa pa fanta ima. Pa pride en fantič mlad iz tujeja kraja, jo ljubi in boža, ji zmeraj nagaja...«

Stromela je bila zadovoljna z mladim in lepim štangarjem, saj je poleg rednega navzdigovanja hmeljev še kup drugega dela opravil. Le eno ji ni šlo v račun. Če je bilo čez dan kaj narobe, je zvečer vzel kitaro, sedel na hišni prag in dvignil svoj glas:

»Na njivi je previsoka merica, pri jedi preplitva je skledica... Nekje v Savinjski je mamica doma, za obiravca nima in nima srca...«

Na Stromelovem dvorišču se je zbralo desetine obiravcev in vsi so poslušali glas mladega štangarja. Stromelova mati pa ga je za božjo voljo prosila, naj preneha. Obljubila je, da bo jutri merica pravišna in tudi hrana bo bolj izdatna in zabeležena.

Tale pojoči štangar pa je imel še druge načrte. Všeč mu je bila Stromelova Marička. Če se je le dala, se je priplazil k njej, ji pogledal v oči in se ji nasmehnil.

»Marička savinjska roža, kdo te bo odtrgal?«

»Nič plavanja. Imam fanta. Ze dve leti, pa me še poljubil ni. Res. Mama tako hoče. Zaklepa me, kakor da sem kraljica. Jaz pa...«

»Marička!« je dahnil Mirko izpod zelenega Pohorja. Pogledal ji je v črne oči in nekje v njenem srčku se je nekaj premaknilo. Začutila je ljubezen. Dal ji jo je Mirko, pojoči štangar.

Ponoči, ko je tudi Stromela pogasila luči in legla v posteljo, je Mirko potrkal na Maričkino okence in zadihal:

»Na nebu spi lunica, v hiški bdi deklica... Jaz pa pod oknom stojim, strašne muke trpim...«

Tudi v konjiški občini obirajo hmelj

V teh dneh so tudi na območju konjiške občine pričeli z obiranjem hmelja. Zaradi močne vročine in suše v zadnjih tednih je letos to delo treba opraviti nekaj dni prej kot v preteklih letih. Na območju občine je nekaj nad 10 ha površin, posajenih s hmeljem. Od teh ima večino kmetijska zadruga, ostale pa zasebni kmetovalci. Ti pa seveda s kooperacijskimi pogodbami sodelujejo z zadrugo.

Različna so mnenja

Različna so mnenja Laščanov, kadar gledajo stari grad nad mestom, katerega okrogli stolp so lani pokrili z okroglo streho, z lesenimi skodljami. Eni so mnenja, da ta streha kvari izgled gradu, drugi pa, ki mislijo da temu ni tako, imajo kljub temu pripombo, češ, streha zaenkrat služi samo za pribežališče pred dežjem, ki turista zaloti na gradu. Baje je bil namen urediti na gradu bife, nekak turistično-zabavni prostor. Tega pa še ni...

TEKSTILNA TOVARNA
JUTEKS ZALEC

razpisuje prosto delovno mesto

I. kvalificiranega varilca
II. kvalificiranega ključavničarja

Plača po pravilniku o delitvi osebnega dohodka.

DELOVNI KOLEKTIV ZALOŽNIŠKEGA PÓDJETJA
»MOHORJEVA DRUŽBA« V CELJU

razpisuje delovno mesto:

TEHNIČNEGA UREDNIKA ali TEHNIČNEGA VODJE PODJETJA

Pogoji: kandidat mora biti slavist (po možnosti komparativist), poznati mora osnove andragogike in založniško-tiskarske posle. Je lahko mlajši (za kandidate izven Celja — stanovanja nimamo). Nastop službe takoj. Osební prejemki po pravilniku oziroma po dogovoru.

Razpisna komisija pri gospodarski zbornici Celje

razpisuje v zavodu za poučevanje tujih jezikov delovno mesto

RAČUNOVODJE Z ZNANJEM STROJEPIŠJA

Opis: opravljanje računovodskih in administrativnih zadev zavoda.

Izobrazba: ekonomska srednja šola z ustrežno prakso.

Nastop službe takoj.

Prošnje nasloviti na gospodarsko zbornico Celje, Cankarjeva ulica 1 do 1. septembra t. l.

TOVARNA USNJA ŠOSTANJ razpisuje naslednja delovna mesta:

REFERENTA ZA NABAVO

Pogoj: ekonomska srednja šola

REFERENTA ZA PRODAJO

Pogoj: ekonomska srednja šola

KORESPONDENTKE

Pogoj: ekonomska srednja šola ali administrativna šola.

Nastop službe takoj. Prijave sprejema uprava podjetja do zasedbe delovnega mesta.

UTONILA JE 9. LETNA DEKLICA

V četrtek, 15. avgusta, se je v bazenu v Smarju med mnogimi kopalec kopala tudi devetletna Adela Medved iz Globoknega. Deklica se ni znašla dobro plavati. Nenadoma se je vznemirila v pregloboki vodi in je utonila. Deklece so sicer takoj potegnili na suho, ji nudili tudi zdravniško pomoč, vendar življenja v njej niso mogli več obuditi.

IZ POROČIL DISCIPLINSKIH KOMISIJ ZELEZARNE

V železarni Store imajo poleg disciplinske komisije pri Centralnem delavskem svetu podjetja, še disciplinske komisije pri vseh delavskih svetih enot. V polletnem poročilu za letošnje leto, so ugotovili, da leto imele 30 rednih zasedanj in da se je število disciplinskih prekrškov v primerjavi z istim obdobjem v letu 1962 zmanjšalo za 16 odstotkov. Toda kljub temu je bilo izrečenih 115 disciplinskih kazni raznih stopenj. Se vedno tvori večino disciplinskih prekrškov neopravičeno izostajanje z dela (71 primerov) in drugim mestu (15 primerov) nevestnost in malomarno delo in na tretjem mestu (12) netovariški odnosi med delavci.

OBJAVE IN OGLASI...

VABIMO VAS NA NAŠE IZLETE:

1. PO SREDOZEMLJU — štirinajstdnevno krožno potovanje po Sredozemlju z motorno ladjo Jadran — odhod iz Ljubljane 20. oktobra;
1. NEAPELJ — sedemdnevni avtobusni izlet; prijave do 20. oktobra;
3. PARIZ — sedemdnevni avtobusni izlet na mednarodno razstavo pisarniške opreme »SKOBE« in mednarodno gostinsko razstavo; prijave do 30. avgusta;
4. DUBROVNIK — devetdnevni izlet z letalom; odhod iz Ljubljane 8. septembra;
5. OHRID — sedemdnevni izlet z letalom; odhod iz Ljubljane 3. septembra;
6. MILANO—FIRENZE — petdnevni avtobusni izlet; prijave do 10. septembra;
7. TRST—BENETKE. Za kolektive prirejamo stalne dvodnevne izlete v Trst—Benetke s posebnim popustom.

Za vse objavljene izlete vam po želji brezplačno dostavimo programe.
Pred vsakim izletom obiščite turistično podjetje Kompas — Celje. Organiziramo kolektivna potovanja in izlete po Jugoslaviji in v inozemstvo z modernimi turističnimi avtobusi, z rednimi in posebnimi vlaki, ladjami obalne in rečne plovbe in posebnimi letali. Kompas — Celje posreduje prodajo vseh vrst vozovnic za železniški, pomorski in letalski promet. Kompas posreduje v najkrajšem času nabavo potnih listov, vizumov ter menja tuja plačilna sredstva in sprejema depozite.

Kompas Celje daje brezplačno vse prometne in turistične informacije, prodaja razglednice, zemljevide, spominke, filatelistične znamke itd. Pred vsakim potovanjem se posvetuje v poslovalnici.
Obveščamo naše komitente, da ima Kompas svojo novo filijalo v Beogradu — Branikova 9, tel. 22-877. Ob priliki vašega bivanja v Beogradu se poslužujte uslug »Kompas — Beograd«.

»Kompas — Celje«
Telefon 25.50

● PRODAM

- UGODNO prodam kompletno spalnico. Naslov v upravi lista.
- TOBIŠE štedilnik — desni prodam zaradi selitve. Naslov v upravi lista.
- DOBRO ohranjen polkavč ugodno naprodaj. Japljeva 2 (Polule).
- VSELJIVA letovišarska vila, četrt ure iz Celja (na travniku, sadovnjak), 50 metrov od ceste, zaradi selitve ugodno prodam. Čovnik Karl, Celje, Savinova 9.
- PRODAM ugodno tudi na ček kuhinjsko pohištvo (ultrapas), kavč in polkavč. Vse je novo. Naslov v upravi lista.
- UGODNO prodam televizijski aparat »Nikola Tesla« ekran 53 z anteno in drogom, tudi na ček. Naslov v upravi lista.
- UGODNO prodam dobro ohranjen zidan mizni štedilnik — desni. Raudl Petrovč 5.

● KUPIM

STOJČKO OTAVO v bližini Celja kupim. Robič Jakob, Celje, Cesta na Dobravo 5b.

● STANOVANJA

- DIJAK išče sobo v mestu. Naslov v upravi lista.
- PREHODNO SOBO in hrano nudim dvema uslužbenkama. Naslov v upravi lista.
- MLADA ZAKONCA iščeta prazno sobo ali gresta za hišnika. Ponudbe na upravo lista pod »Mestoc«.
- TAKOJ vseljivo dvosobno stanovanje v centru mesta Celja prodam. Naslov v upravi lista.
- DIJAK—višješolac išče sobo. Naslov v upravi lista.
- D. LE ali upokojenka izmenično zaposlena dobi sobo za pomoč starejši ženski. Vranjek, Trubarjeva 5.
- V OPREMLJENO sobo s posebnim vshodom sprejemam dve mirni tovarišici, najraje dijakinji. Pismene ponudbe na upravo lista pod »Bližina centra«.

● SLUŽBE

GOSPODINJSKO POMOČNICO išče manjša družina. Plača dobra. Suštaršič, Ljubljana, Saranovičeva 14.

● RAZNO

- VDOVEC želi v skupno gospodinjstvo z upokojenko ali vdovo srednjih let. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Vzorna gospodinja«.
- IZGUBIL sem očala v etaju s črnim okvirjem. Poštenega najditelja prosim, da mi jih proti nagradi vrne na naslov: Klemenšek Lojze, Aškerčeva 1/a.
- ISCEM upokojenko za ženičev. Dopisi: iskrenost.
- VEČJO svoto denarja sem izgubil dne 13. 8. po laučevi ulici do bolnišnice. Poštenega najditelja prosim, da jo odda proti nagradi na naslov v upravi lista.
- POŠTILICEM neutemeljene žaljivke zoper Čokele Silvo, Rečko Jože, Celje.
- ENODRUŽINSKO hišo na periferiji mesta zamenjam za dvo ali trosobno stanovanje v mestu. Eventuelno prodam. Naslov v upravi lista.
- V DVA STANOVANJE in hrano za pomoč v gospodinjstvu. Pismene ponudbe na upravo lista pod »Ugodnosti«.

● OBVESTILA

Uprava vzgojno varstvene ustanove Anice Cernejeve Celje—Otok:
Obveščam starše, da bo vpisovanje otrok v ustanovo 26. 8. VIII, 1965 od 8. do 15. ure v ustanovi v Jurčičevi 6.
Vpisujejo se otroci od 2 - 14 leta.

V čakalnici železniške postaje Celje bo v ponedeljek 26. 8. 1965 s pričelkom ob 9 uri

JAVNA LICITACIJA

najdenih produktov, katerim je rok ležanja potekel.

Železniška postaja Celje

OBVESTILO

bralcem in naročnikom celjskega tednika

Ker se dnevno dagaja, da naši bralci naprošajo, da jim naj sporočamo pismeno naslove malih oglasov, prosimo da nam v ta namen v svoje pismo priložijo znamko za 40 din, ker sicer njihovi želji ne moremo ugoditi.

Obenem prosimo tudi naše naročnike, da nam ob sporočilu spremembe naslova javijo tudi svoj stari naslov, kar nam omogoča hitrejšo poslovanje pri urejanju evidenence naročnikov.

Uprava Celjskega tednika

● RAZPISI

»Petrol« EE Celje sprejme takoj v delovno razmerje dva skladiščna delavca enega spremljevalca za avtocesterno eno mlajšo moško pisarniško moč več trgovskih pomočnikov-prodajalcev

ZAHTEVAJTE PROGRAME V NAŠI POSLOVALNICI

- Za vse inozemske izlete, ki jih organizira Putnik Beograd, sprejemamo prijave v naši poslovalnici.
- 14-dnevno potovanje z avionom, vlakom in v spalnem vagonu v ZSSR z o-letom BUENOS AIRES, KIJEVA, LENINGRADA, MOSKVE v mesecu septembru in oktobru. Prijave do zasedbe.
- 2-dnevni izlet z avtobusom v BENETKE in TRST v septembru. Prijave do zasedbe.
- 1-dnevni izlet v TRST, GRAZ in na KOROŠKO v septembru. Prijave do zasedbe.
- 8-dnevno potovanje z vlakom v RIM-POPEJE—CAPRI—NAPOLI—BENETKE—TRST v oktobru. Prijave do zasedbe.
- 13-dnevno potovanje z avtobusom in ladjo po JUGOSLAVIJI in GRČIJI v oktobru. Prijave do zasedbe.
- 7-dnevno potovanje z vlakom v LONDON PARIS—MÜNCHEN. Prijave do 1. septembra.
- 9-dnevno potovanje z vlakom v PARIS—NICO—MONTE CARLO—BENETKE—TRST v oktobru.

● TURIZEM

CELJSKA TURISTIČNA ZVEZA

DOPUST V ZGORNJI SAVINJSKI DOLINI
Celjska turistična zveza sporoča, da je v vseh krajih Gornje savinjske doline, Mozirje, Gornji grad, Ljubno, Luče in Solčava še nekaj prostih mest. Cena pensiona od 950 do 1200 dinarjev, cenje ležišč v privatnih sobah pa so od 250 do 350 dinarjev.
Opozarjamo tudi na novo postojanko na Gori Oljki ter na obnovljeno Celjsko kočo.

MEDNARODNI PLESNI TURNIR

V soboto, dne 24. avgusta bo v Rogški Slatini v okviru turističnih prireditev vsakoletna elitna prireditev sezone. Na sporedu bo MEDNARODNI PLESNI TURNIR za prvenstvo Rogške Slatine. Po turnirju bo zabava v vseh prostorih Zdraviliškega doma.

JESENSKI IZLETI

Turistični informacijski urad še sprejema prijave za jesenske izlete Oblepčevalnega in turističnega društva Celje v Kumrovec in v Kostanjevico—Otočec.
PENZION 1000 DINARJEV. V planinskem domu na Gori Oljki je na razpolago še nekaj prostih ležišč. Celodnevna oskrba s 4 obroki stane le 1000 dinarjev, dostop do doma je možen z osebnimi avtomobili in avtobusi. Od železniške postaje Smartno ob Paki pa je 50 minut peš.

ŽIVINOZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Od 24. 8. do 30. 8. 1965 bo dežurni veterinar TISELJ MARJAN — Celje, Savinjska 3/II (Savinjsko nabrežje) telefon 28.71

»KOMUNALNA BANKA CELJE razpisuje sledeča prosta delovna mesta;

- Za ekspozituro v Slovenskih Konjicah;
- 1. Delovno mesto referenta bančnih poslov.
- Za ekspozituro v Zalcu;
- 2. Delovno mesto referenta bančnih poslov.

Pogoji: pod 1 do 2 se zahteva srednješolska izobrazba, nad 3 leta prakse, po možnosti bančne.

Prošnje s šolskim spričevalom, življenjepisom in navedbo prakse je poslati na Komunalno banko Celje.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Ajudski magazin CELJE

Komisija za delovna razmerja TP »Savinjski magazin« Zalec razpisuje

3 PROSTA DELOVNA MESTA TRG. POSLOVODIJ

Pogoj: VK trgovinski delavec ali K trg. delavec z 10-letno prakso.

Nastop službe je možen takoj ali po dogovoru.

OD po pravilniku o delitvi OD.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Želite meseca septembra prejemati »DELO« brezplačno? Naročite »DELO« (vsaj za 1 leto) do 1. septembra pa boste deležni te ugodnosti

SREČNA SEM, DA SODELUJEM NA SIMPOZIJU JE V RAZGOVORU IZJAVILA TOV. MILENA LAH IZ ZAGREBA

Bilo je že pozno popoldne, ko smo ustavili pred razsežnim prostorom kostanjeviškega gradu, kjer je v zagajenosti kosatih dreves in monumentalnih obzidij našlo svoj umetniški dom deset kiparjev drugega mednarodnega simpozija »Forma viva«. Z grajenimi zelenimi ploščadi so se divjale kvišku velike skulpture, ki jim je svojstven kostanjeviški hrast nadel prav posebno barvo. Rok, ki so ga klesale, sicer ni bilo več tu, zato pa je ostala raznolikost sodobne likovne ustvarjalnosti kot manifest mednarodnega sožitja umetnikov.

Tudi zdaj, ko se je dan nagibal proti večeru, je bil ta atelje na prostem skoraj prazen. Kiparji so zaključili svoj delovni dan, kajti orjaške lesne gmote terjajo določen napor. Vztrajala je samo še kiparka Milena Lah iz Zagreba. Ko smo jo vprašali, če je delo morda preveč ne utruja, je premagala svojo žensko naravo z odločilnim ne. Sicer pa se je brž nato pritožila nad trdoto hrasta. — Trd je, je rekla; — če bi bila dobila kakšnega mlajšega, bi bil verjetno mehkejši.

Milena Lah je študirala na slikarski akademiji v Zagrebu. Leta 1950 je sodelovala na prvi skupinski razstavi skulptur v Zagrebu, 1954. pa je tu priredila prvo samostojno razstavo. Razstavljala je še v Beogradu, Skopju, Ljubljani, Novem Sadu, Mariboru in zdaj v Drubrovniku, poleg tega pa v Anconi, Bologni in Pistri v Italiji, kjer so jo kritiki zelo ugodno ocenili. Spočetka se je ukvarjala s kamnom in zlasti z grafiko, zdaj pa v večjem obsegu prvikrat z lesom.

— Material ni važen, je rekla, — saj mi tehnična plat ne dela nobenih težav. Spričo tega, da že pet let oblikujem kamen, sem zelo zadovoljna, da imam zdaj priložnost oblikovati

tudi les. V lesu sem sicer doslej ustvarila le tri manjše skulpture.

Na vprašanje, kako ocenjuje letošnji drugi mednarodni simpozij kiparjev, je Milena Lah odvrnila:

— Zelo pozitivno. Zelo sem srečna, da mi je bila dana možnost sodelovati na simpoziju, kajti izmenjava mnenj in različne diskusije razbistrijo pojme in odprejo širše poglede v posamezne likovne smeri. Pa ne samo to — srečanja z mnenji človeka tudi obogatijo. Osebo mi je takšen koncept všeč tudi zato, ker zelo ugodno učinkuje na delo.

In kakšen je osnovni idejni koncept njene ustvarjalnosti?

— Predvsem, je rekla, — me je pritegnil človek kot misel. Noben likovni ustvarjalec še ni oblikoval nečesa, kar ne bi imelo nobene zveze s človekom. Pri oblikovanju se ne podrejam tematiki, pač pa formi, sicer pa bi bilo idejne vzvode iskati v odnosu med človekom in železobetonskimi bloki, med katerimi je ta človek majhen. Prav iz takšnega odnosa se je recimo porodila inspiracija za skulpturo Železne ptice, ki je vzbudila precejšnje epske stvaritve kakor drugo narodno blago. Snov za to, kar oblikujem tu, izhaja prav od tod. Delo bo nosilo naslov Galjot.

Galjot, ki bo pomenil utelešenje človeka iz daljne preteklosti.

Ivan Pavline pri obnovitvenem delu

Rekonstrukcija gotske cerkve

Pod vodstvom zavoda za spomeniško varstvo v Ljubljani so lani pričeli z rekonstrukcijo edinstvene gotske cerkve ob kostanjeviškem gradu. Kakor je pojasnil predstavnik zavoda Ivan Pavline, gre za zelo redek kulturno zgodovinski spomenik, ki datira iz trinajstega stoletja, in ki je delo istih mojstrov kot Žiže in Pleterja. Cerkev so v sedemnajstem stoletju predelali v barok.

Spričo tega, da od te mojstrovine do danes praktično ni ostalo drugega kot eden ali dva stebra in trblo pročelje, ki nekako nosi prav tako trblo streho, bodo dela dolgotrajna, saj računajo, da bo rekonstrukcija opravljena v kakšnih petih letih, poleg tega pa bo terjala tudi velika materialna sredstva. Rekonstrukcija bodo opravili v glavnem po fotografijah.

Tako so v obeh začetnih etapah porabili okrog 9 milijonov dinarjev. Letos sodeluje pri rekonstrukciji 8 študentov beograjske in 5 študentov ljubljanske akademije za upodabljačo umetnost, ki bodo delali od 5. julija do konca avgusta. Na dvorišču gradu z najštevilnejšimi arkadami v Evropi, ki ga obnavljajo vzporedno s cerkvijo ob financiranju medobčinskega zavoda v Ljubljani, se tako nudi nenavaden prizor, kakršen je recimo žaganje kamna. Vendar pa pri tem ne gre za trd kamen, pač pa za pešeni kršec, ki s časom izredno otrdi. Zanimivo je, da so bili prvotni stebri iz istega kamna.

Pri vsem tem je vsekakor razveseljivo prizadevanje republiškega zavoda za spomeniško varstvo, toliko bolj, kolikor bolj je dragocen spomenik, ki bi ga naj vrnil naša kultura. Na področju Slovenije je namreč še vse polno objektov, ki so prepuščeni nadaljnemu propada.

nju, ker jih ni mogoče obnoviti zaradi pomanjkanja sredstev. Kakor povzemamo iz razgovora z Ivanom Pavlinec, je samo 2000 značenih oltarjev, od katerih je le mali odstotek takih, ki so lahko deležni obnove. Da gre pri tem vsekakor za velikansko kulturno škodo, je očitno. Toda z nenehnim razvijanjem naše materialne osnove je pričakovati, da se bodo razmere na tem področju iz leta v leto vendarle popravljale in da bo mogoče vsaj v glavnem rešiti pred propadom ali uničenjem tiste kulturne zgodovinske spomenike, katerih vrednost je največja.

dhr

OTROSKA ISKRENOST

— Ali bi se lahko ta čas, dokler mama ne skuha kave, igrala? Ona pravi, da zelo radi skačete za hlačami!

»PA NE ZAMERITE«

Celjski Delavski oder bo odprl letošnjo sezono s humoristično satiričnim kabaretom »Pa ne zamerite«, ki ga je napisal Vlado Smeh. S tem bo vsaj deloma izpolnjena vrzel, ki jo je v pogledu tovrstne literature našel ne samo v repertoarju tega

ki odsvitajo določene slabosti. Ob tej priložnosti, kakor je že v lepi konvencionalni navadi, nekaj besed z avtorjem.

Kolikor vem, si se doslej ukvarjal s slikarstvom. Kdaj si pričel pisati in kaj te je k temu vzbudilo?

— Pišem pravzaprav že od osnovne šole (poudarjam zato, ker je pri nas še vedno nekaj ljudi nepismenih!) Zaljubljen, nesrečno zaljubljen sem bil prvikrat v drugem razredu gimnazije. Takrat sem pisal pesmi in svoji izvoljenki poklanjal rdeča jabolka. Intenzivneje sem pričel pisati šele pred kratkim. Pred dvema letoma sem poslal na neki razpis tri humoreske. Z njimi nisem uspel. To me je tako spodbudilo, da odtlej pišem razmeroma veliko. Pišem scenarije, humoreske, skripte za televizijske oddaje in dela lažje

ga žanra za gledališče.

Spričo tega, da slikarstva verjetno nisi povsem opustil, me zanima, kaj sodiš o njegovih sodobnih smerih?

— Sodobno slikarstvo je pogosto tako nerazumljivo kot natakarski

račun; četudi ekstremno abstraktno, veljajo zanj določene zakonitosti, ki pa jih avtorji največkrat ne upoštevajo.

Kaj obravnava kabaret »Pa ne zamerite«?

— Preventivo in kurativo za bolezni gostinstva. Nakazanih je tudi nekaj naših specifičnih turističnih problemov. Predvsem pa sem orisal gostinskega delavca, kakršnega vidi naš mali človek.

Kakšna naj bi bila vloga humorja?

— Brez dvoma koristna in potrebna. Zal še vse premalo cenimo to obliko kritike, ki je nadvse učinkovita. Pred leti sem objavil karikaturu na račun gasilskih veselic. Uredništvo časnika je dobilo nad dvajset protestnih pisem iz vse Slovenije, v katerih so gasilska društva zahtevala popravek. In vsa so menila, da smo karikaturu »njihovega« poveljnika pretiravali.

Kaj si obetaš od uprizoritve »Pa ne zamerite«?

— Da mi ne bodo zamerili! Tvoj konjiček? — Zbiranje domačih anekdot. In kakšna posebna želja? — Jeseni dobim stanovanje. Zelim, da bi ga dobil v pritličju ali pa vsaj v prvem nadstropju — zaradi vode.

dhr

INTERVJU

odra, marveč na gledaliških odrih sploh. Humoristično satirični kabaret bo zato vsekakor koristna, če ne celo zdravilna pridobitev v tem smislu, da bo s svojo aktualno, časovno in krajevno determinirano poanalo vnesla v gledališki tok nekaj tistega duha, ki naj sprosti zapornice resnosti in hkrati usmeri širše družbeno razmišljanje k pojavom,

MIMO OSNOVNIH PRINCIPOV

Dandanes, ko ustanove ne poznajo samo zakonov o delovnih razmerjih, marveč imajo vpeljane tudi ustrezne službe in komisije, ki se ukvarjajo s sprejemanjem in odpuščanjem uslužbencev, pravzaprav ne kdove kako razveseljivo, če tu in tam še srečujemo pojave, ki je pri zaposlitvi nekoga odločilen izključno določen JAZ. Tako se je recimo v neki celjski kulturni ustanovi zgodilo, da je vodja kar sam odločil o zasedbi nekoga delovnega mesta. Pri tem se je kajpak oprl najbrž na svojo avtoriteto oziroma na občutek, da je ON vendarle tudi predsednik-upravnega odbora. In če je ON predsednik in če imajo v ustanovi tudi za to pristojno komisijo, čemu bi bilo tedaj (po njegovem mnenju) treba zaradi onega samega človeka sklicevati oziroma obveščati člane teh organov o namestitvi. Da ne bo mogel nihče reči, da gre za popolno kršitev upravnega sistema znotraj ustanove, bo enostavno treba postaviti upravni odbor pred dejstvo: »Tovariši, s 1. septembrom bomo v naši ustanovi postavili na to delovno mesto tega človeka. Ima kdo kaj proti?« Bo imel kdo kaj proti? Verjetno ne. Kajti spričo tega, da je vodja te ustanove hkrati tudi predsednik-upravnega odbora, bi bilo kakšnemu članu težko imeti kaj proti. Razmere v tej ustanovi, kar zadeva družbeno upravljanje, najbrž niso tako demokratične - o tem pri-

ča navsezadnje tudi docela familijaren odnos do te namestitve.

Toda bistvo stvari dejansko ni v tem, če nekdo sede za neko delovno mesto po zaslugi nekoga poznanstva ali kaj podobnega. Bistvo stvari je prav v tem, da bi lahko ta nekdo zasedel to isto delovno mesto po vsej verjetnosti tudi tako, da bi o tem odločili ustrezni organi. Še zlasti, če je njegova visoka strokovnost ustrezna. V tem primeru pa verjetno brez uradnega razpisa ne bi šlo, toda konec koncev ni tako huda reč, če se je nekdo priglasil na razpis. S tem ne bi bilo zadoščeno samo formalnosti, pač pa prav tako tudi tistim principom, ki so vendarle v veljavi, ne glede na to, da se razpisi tu in tam pojavljajo šele potem, ko so delovna mesta že zasedena.

Ce potemtakem ustrezni organi v ustanovi praktično nimajo pomena, ker lahko njihovo funkcijo opravlja en sam človek, se poraja vprašanje, če morda ni njihova vloga komična? Izvoliti neko komisijo radi izvolitve, da bi jo torej pač imeli (podobno kakor imamo recimo v stanovanju kakšne stvari zato, da jih pač imamo), je očitno nesmisel. In ne samo to, je hkrati tudi podcenjevanje samoupravnega sistema v ustanovi. Kako deluje takšne vrste avtokracije na člane delovnega kolektiva sploh, pa je seveda drugo vprašanje.

dhr

Žalski kulturni dom?

Zalec bo v bližnji prihodnosti praktično izgubil svojo edino kulturno dvorano. S tem bo seveda precej izgubila tudi žalska kultura, saj si končno kulturnega delovanja ne moremo predstavljati brez dvorane. Najhuje pri tem pa je to, da ni rešitve dejansko niti v perspektivi. Podatki, ki nam jih je s tem v zvezi posredoval Dane Debič, to v celoti potrjujejo.

Zgradbo, v kateri je sedanja kinodvorana, bo namreč odkupil Juteks, s tem, da bo kinopodjetje še nadalje nekaj časa poslovalo. Medtem ko bodo ostale prostore uporabili za pisarne ter hkrati dozidali še nekaj novih prostorov, bodo sedanji oder pomaknili za nekaj metrov nazaj, s čimer se bo povečala dvorana. Ta dvorana je edina v žalski občini, ki ima oder in zato možnost uprizorjanja gledaliških predstav. Hkrati ima okrog 400 sedežev. Poleg te je sicer v Zalcu še dvorana s 550 sedeži v hmeljarskem domu, ki pa spričo tega, da je brez odra, služi le konferencam in delno glasbenim prireditvam, v kolikor teh ne moti nepravilno izpeljan strop, ki seka glas.

V Zalcu so sicer izdelali poseben projektni program, po katerem naj bi hmeljarskemu domu dozidali prostor za premični oder z zmogljivostjo dveh scen, vendar pa bi investicije po tej idejni zamisli gotovo presegle 50 milijonov dinarjev. Tako je ta draga zamisel že v osnovi razbila iluzijo o izgradnji, ker pač ni investitorja.

Vprašanje dvorane je še naprej ostalo odprto, čeprav nekateri mislijo, naj bi po možnosti ostal v obstoječem poslopu osrednji kulturni prostor komune, ki naj bi v perspektivi tridesetletnega razvoja dosegla 10.000 prebivalcev, in ki je skoraj že danes pretesen.

Docela logično je, da Zalec dejansko ne more biti brez kulturne dvorane. Zato ne bi bilo umestno, če bi obstoječi oder odstranili. Razvoj Juteksa je na sedanjem prostoru gotovo utemeljen in ga navsezadnje privedeva tudi urbanistični načrt, toda ta načrt predvideva tudi gradnjo novega kulturnega doma, ki naj bi stal nekje v centru Zalca, v bližini današnjega sodišča. Zal pa tudi ta varianta ne bo izvedljiva. Po ugotovitvah vodilnih ljudi za žalski kulturni dom ne bo sredstev vsaj še deset let. V programu je namreč dokončna izgradnja zdravstvenega doma, nato pa še gradnja nove šole, ki bo terjala nekaj sto milijonov dinarjev.

Toda kljub temu bi bilo ustrezno rešitev vendarle treba najti. Vsaj v tem smislu, da bi še pred likvidacijo sedanje dvorane poiskali kak zasilen izhod. Mislimo, da vsekakor tako na gostovanja celjskega gledališča kakor na dejavnost domačih društev, ki bodo na ta način popolnoma paralizirana. S tem pa bodo brez dvoma ustvarjene tudi dolgoročne posledice, ki jih ne bo mogoče odstraniti še dolgo potem, ko bo nov kulturni dom že stal.

dhr

ČE ŠTUDENT NA DELO GRE...

Nada Gorjanc je ena najpridnejših praktikant v Tovarni emajlirane posode. Obratovodja jo je predlagal za posebno nagrado. — Kaj si boš kupila za prisluženi denar, Nada?

— O tem še nisem dosti razmišljala. Nisem šla delat zaradi denarja, ampak zato, da bi videla, kako se v resnici dela. Sicer pa — lepe obleke se ne bom branila.

MLADINA, DELO IN ZELJE, VSE TO JE TESNO POVEZANO. MLADI SI VELIKO, VELIKO ZELIJO. ZA UREŠNICENJE ZELJA JE PA POGOSTO POTREBEN DENAR. TODA - KAKO PRITI DO NJEGA? NO, DIJAKI NE BI BILI DIJAKI IN ŠTUDENTI NE ŠTUDENTI, CE NE BI NASLI RESITVE. ZATO - KER SE ZNAJDEJO, SEVEDA - SE ZAPOSLEJO KJERKOLI. PREČEJ SI JIH POISČE SLUŽBO V TOVARNAH. DELAJO V PROIZVODNJI, V PISARNAH, V TRGOVINI, NA POSTI... KDO BI NASTEL VSE SLUŽBE, KI SI JIH POISČEJO! PONAVIDI DELAJO EN MESEC. OB KONCU PRIDE PA TISTO GLAVNO, NAJBOLJ VESELO IN NAJBOLJ PRICA KOVANO: NAGRADA. LAHKO JO IMENUJEMO TUDI PLAČA, MESECNI ZASLUZEK, ALI KAKORKOLI ZE, JE PA TO DENAR IN TA DENAR POMENI SOLSKE POTREBSCINE, GRAMOFON, KOLO, NOVE PLOSČE, OBLEKO IN SE VELIKO DRUGIH STVARI, KI JIH JE KAR TEŽKO NASTETI. RES JE, DA SO ZARADI TE ENOMESEČNE ZAPOSLOTVE POČITNICE KRAJŠE, MANJ PROSTEGA ČASA JE, MANJ KOPANJA, MANJ ZABAVE. VSTAJATI JE TREBA BOLJ ZGODAJ - TO JE VERJETNO ZA VSE NAJVEČJA TEŽAVA IN NAJVEČJI PROBLEM. PA TUDI SKRBI SO. TODA TO MLADE NE MOTI. RADI ŽRTVUJEJO MESEC DNI PROSTEGA ČASA, DA SE POTEM VESELIJO OB STVAREH, KI SO SI JIH ZELELI IN SI JIH TUDI SAMI UREŠNICILI, POČITNIŠKO DELO, TO JE TUDI TEMA O KATERI PISEMOM NA TEJ STRANI. PA SAMO MAJHEN DEL TISTEGA BO, KAR BI LAHKO BILO NAPISANEGA O MLADIH LJUDEH, POLNIH TRDNE VOLJE IN POLNIH ZELJA...

enkrat drugače

**Tudi mlajši
si najdejo
zaposlitev**

Govorimo o dijakih, študentih, pozabljam pa na otroke, ki hodijo še v nižje razrede osnovne šole. Tudi ti imajo zdaj počitnice in prostega časa na pretek. Doma jih mamicice sicer vedno najdejo kakšna drobna opravila, ki so jim kos, pa tudi sorodnikov je veliko in skoraj vse je treba obiskati. Počitnic je pa le dobra dva meseca in učenci si tudi sami iščejo zabave in zaposlitve. V Pionirski knjižnici sem našla nekaj mladih bralecev. Vneto so iskali knjige po policah.

Zvonka je povedala, da se je letos v poletnih počitnicah vpisala v knjižnico. Zdaj vsak teden pride po knjige in jih pridno prebira. Na počitnicah je že bila pri stari mami, kopat se ne hodi, najraje bere. Tudi Marina in Marjanca sta se vpisali v počitnicah. Marjanca je še povedala, da doma pridno pomaga očetu in da večkrat skuha žgance.

— Počitnic je že kar dovolj, so vsi po vrsti povedali. Komaj čakamo, da se bo začel pouk.

Ko se bo začel pouk, bodo skrbi. Domače naloge, poštevanka, koliko novega bo spet! Ne bo več veliko časa niti za igro, niti za branje. Morja se tega Zvonka, Marina in Marjanca niti ne zavedajo...

Moja praksa

Rečem lahko, da postane takšna služba prijetna enoličnost, ki se ponavlja le z vstajanjem ob isti uri in istimi neprijetnimi mislimi ob vstajanju s tople postelje. Ko enkrat opraviš te muke in pošteno stiš polno opravilo, se v naglici poženeš na cesto in potem z določnim pojemanjem obstaneš pred vrati svojega začasnega počitniškega udejstvovanja, ter končno le pristaneš tam, kjer je treba. Delovni dan se prične. Moti ga le tu in tam dolg, zehajoč vzdih, ki se lahko ponovi takole do malice, preostali čas pa je napolnjen z vneto, ki jo dijaki kot ostanek priprav pred šolskimi nalogami prenašajo v tovarne, ustanove, itd. Toda dijak postane nov človek. Z vsjo pravico in nemotnostjo uživa prostosti uric po drugi uri popoldne in se osvobodi večnega priljubljenosti in prošnje pred starši, večnega podložništva mamičinemu in očkovemu žepu. Drugače pa ostane dijak isti. Ne more si kaj, da ne bi upošteval pravil o spoštovanju predpostavljene. Vendar pa ni treba vedno vzdigniti zaspalih kosti, kadar stopi v sobo, niti kadar zapusti nadrejeni te ali one prostore. Sicer pa je praksa šola za življenje, v kateri prideš do spoznanja, kako si z lastnim delom zaslužiš tisto, kar potrebuješ in uporabljaš.

Ko potem tak dijak zaključuje svoje uspešno preganjanje lenobe, oz. počitniškega razpoloženja, ko se honorar razgubi, se stvari uravnavajo. Dijak postane zopet v redu dijak, ki čisto v redu predstavlja svoj razred.

Praktikantka

Praksa je pokazala lepe rezultate

V Tovarni emajlirane posode so povedali, da pridejo prvi praktikanti vsako leto že ob koncu junija. V juliju in avgustu je vedno največ mladih moči, nekateri ostanejo še prve dni avgusta.

— Do letos smo imeli v našem oddelku vsak mesec 30 dijakov. Letos smo pa to število povečali na 45, ker se je ta praksa zelo obnesla, je povedal tovariš Drago Dolžan, obratovodja kovinsko predelovalnega obrata.

Mladi delajo v dveh izmenah, v dopoldanski in popoldanski. Zaposleni so pri pomožnih delih, takšnih, ki ne zahtevajo večje strokovne usposobljenosti in fizičnega napora. Saj so stari v veliki večini od 15 do 17 let.

— Praktikanti nam veliko pomagajo.

gajo. Pridejo v glavni sezoni letnih dopustov, takrat ko je največ naših delavcev odsotnih. Če gre na primer vlagatelj na dopust, ga pomočnik zamenja, njegovo delo pa prevzame praktikant. Zaposleni so pa tudi pri transportu, ki je še ročen, podajajo in prenašajo posodo, brišejo robove, itd. Vsi so pa zelo pridni.

V velikem kletnem prostoru, ki nikakor ne spominja na kletni prostor, so v tem mesecu trije študentje strojarskega oddelka, zato je v tovarni star znanec. Že tretje leto je na praksi.

— Letos bom še dobil plače nekoliko več kot prejšnja leta. Dogovor imamo za petnajst tisočakov, dobimo pa še gibljivi del. Ta bo od osem do dvanajst tisoč. Kolegi so prejšnji mesec zaslužili okoli 25.000 dinarjev. To je že kar lepo.

V podjetju se prijeto počutijo, delo jih veseli. Popoldan pa pogrešajo zabave. Pa saj ni čudno. V Celju se človek popoldan kar težko razvedri, saj ni nikjer priložnosti. Zvečer je s tem bolje. Toda...

... ali ste vedno tako dragi, so vprašali.

Poslovi smo se. Zaželeli smo si še srečno prakso. Na vratih sem se ozrla. Velika dvorana in klopi v njej so me čudno spominjale na šolski razred. Kmalu bo konec počitnic, sem pomislila sama pri sebi. Začel se bo pouk, predavanja... Konec bo brezskrbnih dni. Neumnica, sem si takoj nato rekla. Saj to vendar niso brezskrbni dnevi! To je počitniško delo, služba in obveznosti. Prijetne sicer, toda vendar — obveznosti.

ne fakultete iz Ljubljane. Njihov vodja je inženir Igor Janežič. Fantje so bili bolj tihi, sklanjali so se nad velikimi polami papirja. Tovariš Janežič je pa povedal:

— Med tovarno in fakulteto je bil dogovor za tole počitniško delo. Na razpis so se javili štirje študenti, ki so bili tukaj v mesecu juliju in ti, ki bodo tukaj do konca tega meseca.

Fantje zasledujejo artikule od začetne faze do končne, do emajliranja. To jim bo pri študiju zelo koristilo. Prav bi jim bilo, če bi jim tovarna omogočila podobno prakso tudi naslednje leto.

Navdušili so se nad Celjem. Sicer sta dva, Jože in Marjan, Celjana. Marjan dobiva od Tovarne emajlira-

To je skupina najmlajših praktikantov. Veselo so se postavili pred naše ga fotoreporterja. Ni jim bilo nerodno zaradi umazanih predpasnikov, pogumno so se postavili v vrsto in se pristrčno nasmejali, češ, le pogledjte nas, mlade delavce!

**MILAN PRINAŠA
VESELJE...**

Zgodaj zjutraj sem šla na telovadnico. Megleno, neprijetno vroče je bilo. Ko sem vstopila, je bil sortiral pošto. Casopise na eni strani, pisma in razglednice pa na drugi.

— Kar hitro ti že gre od rok, rekla.

— Tu sem že tretje leto, ljudi ne poznajo, pa res mora iti malo hitro naprej. Preden grem na pošto, sem vsako jutro pošto pripravim po po vrsti, tako kot hodim od hiše do hiše.

— Kako dolgo si pa tukaj?

— Vsako leto pridem za en mesec. Pa ne misli, da je to edina moja služba. Preden sem prišel na pošto, sem bil že tudi v službi. V tovarni emajlirane posode dobim stipendijo, zato tudi tam delam vsakih počitnicah.

— Potem ti pa ne preostane več prostega časa, kaj?

— Veliko res ne. Toda delo me štiri me veseli. V šoli tako skozi leto sedim, tu se pa vsaj malec gibam. Dnevno prehodim od hiše do dvanajst kilometrov.

— Koliko časa si pa potem na poti?

— Različno. Če je pošte veliko, sem tudi do dvanajst ur, če je malo, pa manj, pa opraviš v desetih urah.

— Ko nosiš pošto, pomisliš kaj je napisanega v pismih?

— Seveda. Ko oddam, kar na raznih vidim, če sem prinesel veselje ali žalostne vesti. Najbolj veselijo pa ljudje, če prinesem telegram. Z veseljem vsebino, seveda. Vsi so moji reči navajeni, da telegrami prinašajo samo žalostne vesti in so čisto obupani, ko ga zagledajo. No, potem, ko ga preberejo, se oddalijo in takrat je tudi meni lepo.

— Do kdaj boš pismošarila?

— Tu bom do tretjega septembra. Potem imam še dan počitnic. Zdaj grem v četrti letnik Tehniške šole — strojni oddelek.

— Kaj si boš pa za prisluženi denar kupila?

— Približno deset tisočakov bo dal za šolske stvari, kupil si bo pisalni stroj, veliko več pa tako bo ostalo.

Povedal je še, da je letos zadnje leto na pošti. Drugo leto bo končal s solanjem in bo nastopil službo.

Počitniško delo naj bi mladim koristilo

Za počitniško delo se je ustalil naziv »praksa«. Praksa pa je obvezna ali pa neobvezna. Obvezna za tiste, ki dobivajo pri raznih podjetjih stipendijo, za tiste iz strokovnih šol, za študente nekaterih letnikov fakultet. Neobvezna pa za tiste, ki se zanjo sami odločijo. In teh je neprimerno več. Saj je bilo na primer v Tovarni emajlirane posode v dveh mesecih, v juliju in avgustu, na neobveznem delu 324 mladih ljudi. V istem času je bilo pa na obvezni praksi 28 dijakov. Razlika je očitna. V Cinkarni so letos sprejemali samo dijake, ki so imeli obvezno prakso. Teh je bilo 48. Vsi ti so bili seveda iz strokovnih šol.

Večina dijakov in študentov gre v službo predvsem zato, da vsaj delno izpolni svoje mladostne želje. Mnogi si pa razen materialnih koristi od prakse obetajo še več: novih spoznanj, novih izkušenj. In zato bi se moral najti povsod in vedno nekdo od starejših, ki bi mladim ljudem stal ob strani, jim dajal nasvete. Praktikanti ne bi smeli biti nikoli prepuščeni sami sebi. Predvsem tisti ne, ki so na obvezni praksi. Pa se kar prerado zgodi, kar ni niti čudno, saj je veliko članov kolektiva v času, ko so v podjetju praktikanti, na dopustu.

Letos je šlo v službo tudi veliko gimnazijskih maturantov. Skoraj vsi z namenom, da bi spoznali proizvodnjo in delavsko samoupravljanje.

In lepo je, če mladi povedo tako, kot je povedala Nada:

— Lani sem šla v počitnicah v brigado, letos pa v proizvodnjo. Povsod mi je zelo všeč. Za počitniško delo se pa nisem odločila toliko zaradi denarja kot zato, da bi spoznala proizvodnjo, da bi spoznala delo...

Od Velenja do Mozirja

Pot nas je pripeljala na velenjsko jezero, ki je te dni polno tujih gostov. Vsekakor je prav zasedenost najboljši znak, da si je velenjsko jezero že pridobilo sloves prijetnega oddiha in s tem postalo najljubše mesto za praznično dopustno. In prav z zadovoljstvom zapišemo prvi odgovor gosta Milovana Gospavića, novinarja Radia Niš, ki s soprogo preživlja že enajsti dan svojega dopusta ob jezeru.

»Prihodnje leto pridem ponovno na velenjsko jezero in prepričan sem, da bo še marsikateri mojih prijateljev sledil mojemu vzgledu.«

Seveda so čustva gostov prav takšna kot naše vremenske napovedi, ki napovedujejo najbolj standardno obliko: lepo vreme z menjajočo se oblačnostjo.

Tudi sam tega dne nisem bil najbolj navdušen nad jezerom, ki je s svojim kavnatim valovanjem vendar hladil naš pomenek.

Kaj vas je privedlo v Velenje?

Gospavić: »Alpska klima nam je bolj pri srcu kot slanost morja, predvsem pa moram biti iskren, da sem želel videti Velenje, o katerem sem že toliko bral in slišal.«

In vaši vtisi, sedaj ko pravite, da ste trenutno najstarejši gost na velenjski rivieri?

»Samo to: vse premo reklame imate za vaše lepote. Srečen pa bom, če bom lahko osebno nekaj malega pomenil pri širjenju poznavanja vašega lepega kraja.«

Kako pa so vam všeč naše gostinske usluge?

»Govorim lahko samo o postrežbi hotela »Paka«, to je o uslugah v restavraciji »Jezero«. Odlične so in moram priznati, da sem s hrano izredno zadovoljen. Vljudnost, ustrežljivost in prijazen nasmeš osebja pa zagladi tudi kakšne manjše napake, ki imajo vsepovsod svojo domovinsko pravico.«

Ir vikend hišica?

Pravo razkošje, tako da moram priznati, da je cena penzionista solidna. Ne vem, kje bi se ob morju za 1720 dinarjev počutil tako udobno?

In če bi bili vi direktor tega gostinskega podjetja, kaj bi še dodali za boljše počutje gostov?

Ce, no, potem bi pač nabavil več čolnov za jezero; predvsem pa bi poleg restavracije postavil kiosk za prodajo časopisov. Mesto je oddaljeno dobre pol ure in žal nima časopisov, ki nas zanimajo (Borba, Politika itd.).

Tudi zakonski par Juračić iz Niša je delil mnenje z Gospavićevim. Nikakor pa to ni bil slučaj z zakoncem Mitić, ki sta prepričana, da bi lahko bila hrana na izbiro in bržčas malo večja čistoča pivskih čaš. Tako nam je zaupal Miodrag Mitić, da je na nekajkratne pripombe in pritožbe dobil odgovor, da je direktor v hotelu »Paka« in naj se kar njemu pritoži. Toda to je le ena stran, ki je vsekakor vse graje vredna, kajti tudi zakonca Mitić sta nadvse zadovoljna nad lepotami velenjskega jezera in menita, da bi morala biti reklama vse večja.

Sonce pa je neusmiljeno pripelalo in tudi sam sem pero zamenjal s kopalnicami ter se nekajkrat junaško pogнал s skakalnico v jezero, ki je kljub svojim lepotam terjalo letos že tri mlade žrtve. Čeprav sem soliden plavalec, me je za hip tako čisto človeško stisnilo pri srcu, ko sem opazil, da se vedno nimajo nič kaj pripravljeno za slučaj, da bi pomagali utaplajočemu.

Pri tretjem skoku se mi je pridru-

žil mlad par iz Avstrije, ki je takoj izkoristil priložnost, da me je pobral, če vem, kje bi lahko dobila priložnost. Hotel je poln, vikend hišice zasledene, tudi sobe privatnikov so oddane, a bi vendar rada preživela nekaj dni ob velenjskem jezeru.

Svetoval sem jima bližnji hotel »Kajuh« v Sošanju in upam, da sta le imela srečo uživati lepote čudovitega jezera.

Samo kratek skok z dvotaktnim konjičkom po resnično nevarnih ovinkih soteske Penk, kjer doživlja tipičnost siptomov morske bolezn, in že sem pristal nekaj sto metrov nižje Sulzerja v Letušu, kjer podrtijam jezu druguje sleherni dan (posebej pa še ob sobotah in nedeljah) pravi naval kopalcev. Le kaj bi šele tukaj rekla mlada Gradčana! Zelena prozornost globokih tolmunov, razgret prod, brzice, bežen lesket vitkih postelji in prijeten hlad ješ ter starih vrb. Bele ovčice pa so tihlo plavale v neskočni modrini neba, ki se je tu in tam za hip ujela v tihem tolmunu. Kar težko ti je pri srcu, ko se zaveš, da je to pravzaprav divje kopalnice in da ni v bližini objekta, ki bi domačim in tujim gostom še bolj približal lepote Savinje.

Pot nas je vodila dalje do Mozirja, kjer se je v kopalšču trlo kopalcev. Večina je bila dopustnikov, katerim je v očeh sijal čudovit sozvok prijetnega počutja: voda, gozdovi, gore in nebo — kazalo pa je tudi, da se je temu občutju tesno družil prijeten občutek domače, okusne hrane s posebnostjo Zgornje Savinjske, to je slastnim želodcem. Nisem mogel pošetiti poželenja, dokler nisem sam okusil te slastnosti, ki začuda niti ni preveč draga.

Utrnila se mi je bežna misel, zakaj ob divja lepoti Savinjske nimamo za male denarje priložnostnih bifejev, kioskov, prodajalnic brezalkoholnih pijač in spominčkov, ki so slehernemu dopustniku tako pri srcu.

Portorož — enkrat drugače — ne le riviera za tujce

PORTOROŽ TUDI ZA DOMAČE GOSTE

Tudi Slovensko Primorje je zajel močan val domačih in tujih letoviščarjev, Nepretrgana vrsta avtomobilov in avtobusov šviga po asfaltirani cesti med Koprom in Portorožom, pa še dalje, dalje. Ni čuda, če so si tudi Celjani in Posavčani izbrali tu svoj koticček za oddih na morju.

Oglejmo si jih! Prebivajo v prijaznem Počitniškem domu sindikalne družnice OLO Celje, pa še v dveh weekend hišicah, last sevnjske občine. Dom stoji pod položno planoto Beli križ v lepem, s sadnim in okrasnim drevjem ter z vinsko trto obdanem gaju. V komfortno opremljenem domu najdeš vse; 4 sobe z 12 ležišči, kuhinjo s kuhalniki, hladilniki, likalniki in z vsem gospodinjstvom priborom, s kopalnico, kletjo in garažo. Veranda in s platneno streho prekrita terasa sta gostom jedilnica in družabni prostor, v potrebi pa tudi dnevna soba. Televizor in dva radijska sprejemnika seznanjata letoviščarje z domačimi in svetovnimi dogodki. Po telefonu lahko pokličeš zdravnika ali pa katerokoli prometno linijo. Gostom je na razpolago ves sadovnjak okoli doma od pomladanskih češenj, hrušk, jabolk in fig do poletnega grozdja.

Prehrana je lahko domača v lastni kuhinji ali pa v prijazni ladjedelniški menzi tik pod domom. Pa to še ni vse.

Počitniški dom ima na vrtu še svojo dependanco, zidano iz kamna in lesa s 4 sobami in 14 ležišči in z najpotrebnejšimi pritliklinami. Ves dom premore torej trenutno 26 udobnih ležišč.

V prijaznem sožitju sta tudi omenjeni dve weekend hišici, ki imata vsaka po 3 ležišča in stojita na domovem vrtu.

Poleg sosedov ladjedelnice s pristaniščem in pomorsko šolo je s skokom čez hriboznani morski letoviški zaliv Flesa. Tik pod domom je tudi avtobusna postaja za zvezo na vse strani.

Domovci lahko uživajo tudi vse lepote Pirana in Portoroža. Celo njihovi bari so jim na razpolago, saj je do njih komaj dobra 2 kilometra. Reklame ta dom ne potrebuje, saj je namenjen le za toliko gostov, kolikor jih premore za užitek polno letovanje.

Splošna obalna plozba nudi vsem počitniškim domovom posebne ugodnosti za bližnje izleta ob obali, ki se jih postužuje tudi ta dom. Doslej so napravili dva uspeša izleta v Savudrijo in Izolo.

SKRB ZA DOPUSTNIKE

Te dni je turistična sezona v Mozirju dosegla višek. Ze lep čas so vse razpoložljive kapacitete oddane in še vedno je naval novih gostov velik. Ni dneva, da bi bilo kakšno ležišče v vikend hišicah ob Savinji pristo. Največ je gostov iz Hrvaške, Srbije in Dalmacije. Da bi gostje, ki večino dneva prežive ob kopalšču, imeli čim boljše počutje, so jim v društveni sobi turističnega društva oskrbeli lepo knjižnico s številnim srbohrvaškim leposlovjem.

Se to: v Mozirju so letos izredno zadovoljni, saj so prvič dvsegli dnevno število nočitev takšno, kot je bilo v času pred vojno, to je nad sto dnevno.

F. V.

Slaba razporejenost visokošolskih kadrov

Občinski odbor Socialistične zveze v Velenju je pred dnevni dočkal samimv analizo o razporejenosti visokošolskega kadra v gospodarstvu in negospodarskih dejavnostih. Bežen pogled nam pokaže, da je v Saleški dolini 123 ljudi z visokošolsko izobrazbo, kar pomeni 1,35 odstotkov oziroma na število zaposlenih. To odstotek pa se v primerjavi s prebivalstvom občine zmanjša na 0,56. Zanimivo je, da je zasledovost v negospodarskih dejavnostih mnogo ugodnejša, saj pride na 13,3 delavcev oden z univerzitetno izobrazbo, medtem ko je ta odnos v gospodarstvu slabši, saj je deseterkrat večji.

Pa ne le to. Tabela nam nazorno kaže, da najboljša. Tako je občina, da ima komuna porazdeljenost po vrsteh in podjetjih ni z 42 delovnimi organizacijami vsakokr slabše zasledovost ekonomisti, saj so v vsaj občini samo trije. Občutno pa je tudi pomanjkanje strojnih inženirjev, saj jih razred rudarstva odpade le pet na industrijo. Podobno pa je z gradbeniki, medtem ko se lahko Saleška dolina pohvali s 7 arhitekti.

Svojevstvena dvostranost pa prihaja do izraza pri agronomih, kjer imata kmetijska zadruga in kmetijsko gospodarstvo po ebeha agronoma, gospodarsko zruženje pa kar dva. Preglednost in dokumentarnost izvršene analize bo bržčas v bodoče pomagala k smotrnejšemu razvrščanju pripotrebnega visokošolskega kadra.

ANONIMNI DOPUST

Naš poklic je zdrava radovednost in pravilna presoja; zato mi pač nikakor ne smete zameriti, če me je kljub dopustniškem sklenju v kosteh vendarle zaneslo na službeno povpraševanje in razgovarjanje v eno izmed podjetij v našem okraju, ki je in ni in vendarle je, čeprav vemo, da nikakor ne bi moglo obstojati, če ne bi...

Pa recimo, da je uvoda preveč. Prišel sem in junaško potrkal na vrata. Se enkrat in še enkrat. Potrpežljivost ima svojo mejo, pa sem pritisnil na kljuko. Globok »naprej« me je vsesal v prijetno zamračeno pisarno vsokega podjetja, ki je in ni, in že sem v zelenkastem polmrazu razbral režeča se obraza dveh uslužbencev skozi razstavljene noge na pisalnih mizah.

Vsekakor je vljudnost naša deviza. Torej se predstavim in povprašam, če bi lahko povprašal. Joj, kaj juhšega!

Najvljudnejše je bilo še naslednje: »Najbrž se šalite! Midva sva vendar inženirja. Vam to kaj pove?«

Tudi dovtpnost mora na dan, morda bo omeščala nejevoljo svojstvenega delovnega elana.

»To je opazno že v drž! nog!« sem smelo dovtpnil. In začuda. Noge so ostale v istem položaju, le glas se je zvišal za tri oktave in dejal: »Vrata so za vašim hrbtom odprta.«

»Razumljivo«, sem se skušal znajti, »od začudenja sem jih pozabil zapreti.«

In imel sem srečo. Dovtpnost je le načela delavnost ter pripomogla k poglobljenemu razgovoru.

»Kaj bi želeli?«

»Kdaj boste pričeli z gradnjo vaše tovarne?«

»Takrat, ko vam bomo javili!«

»Kako dolgo se že bavite s pripravami za gradnjo?«

»Od osnutkov do načrtov.«

»In koliko dni že imate noge na mizi?«

»Od takrat, ko sem odkril, da naše trgovine prodajajo kvalitetni čik-gumi.«

»Se to, kdaj greste na dopust?«

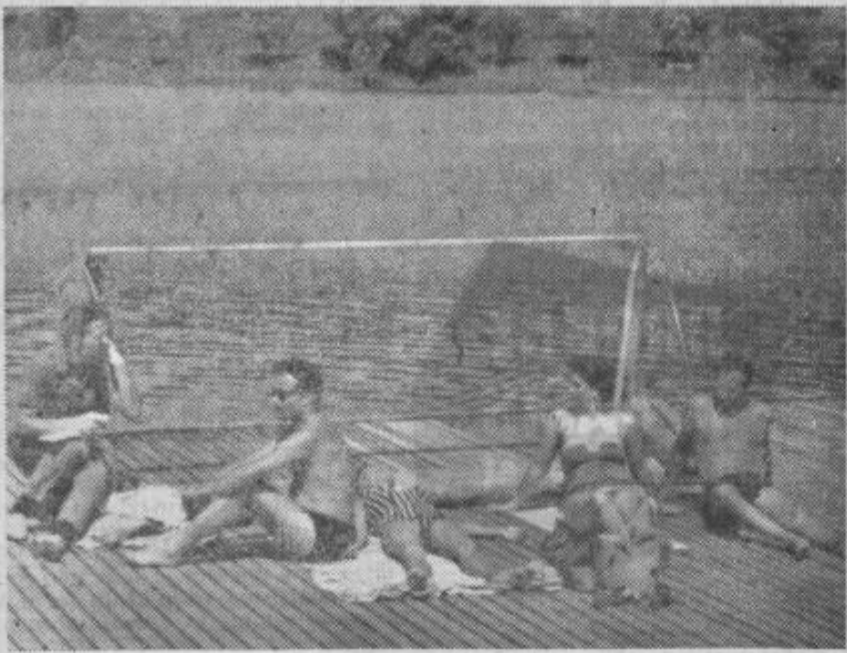
»Saljivec, na dopustu bova morala garati! Dokler pa čakamo kredit... no saj se razumemo.«

Razumel sem, le da bržčas jaz drugače, kot onadva, kajti doslej res nisem vedel, da obstajajo pri nas tudi »luft-company«, ki v zadnjem času perspektivno množe svoj upravni aparat, kajti sobani z zelenkastimi roletami je še na razpolago.

Odločujoče sem dahnil zadnje vprašanje. »In kako je z OD?«

»Zaenkrat še kotiramo na občinski borzi najvišje,« je izvenel glas.

—ik

Milovan Gospavić in Ante Juračić v razgovoru z našim novinarjem

Marsikdaj slišimo, da je pri nas nastopila nekakšna hiperprodukcija kadrov in zaato nikakor ne moremo zameriti podjetju »Galaksija« v mestu X, ki je ta stavek vzelo za moto svojih odnosov do visokošolskega kadra.

KOZERIJA

»Kaj pa nam že lahko pomagajo ti škrici!« so vedno znova zatrjevali na raznoraznih sejah in tu in tam je kdo še dodal: »Le plačo bi žrl! A ne?« Podjetje, to se pravi kolektiv ni imel v svoji sredini nobenega člana z visokošolsko izobrazbo. Imeli pa so čudovite izkušnje — najmanj 200 let stare in prav tako nekaže čudežno proizvodnjo, ki je uspela ostajati vsaj v nekih znošnih mejah določene strpljivosti.

»Že naši očetje so tako delali, pa mi ne bi? Ka-li!« so vedno znova pobijali teoretike, ki so tu in tam dejali, da je čas, da tudi v podjetje »Galaksija« vstopi član z univerzitetno izobrazbo. Čas je tekel in številčno število sestankov je le doprineslo bogat sklep: »Takole — razpisali bomo mesto tehničnega direktorja, pa bo volk sit in koza cela. Razpis bo pokazal, da imamo le razumevanje za vse sodobno, napredno, moderno.«

In res. Niti ni bil to majhen raz-

pis. O tem nam najzgovorneje pričča skorajda deset prošnji-kov z ustrežajočimi kvalitetami.

In ko je ura pristala na zgodovinsko četrto popoldne, se je sestel upravni odbor, ki je še danes tu tudi komisija za sprejem in odpust uslužbencev. Tako pomembne seje pa še ni bilo, si je mislil nek član ter muzajoč se uporabil levice in desnico, ki sta se šle molče staviti, da bodo sprejeli ali ne bodo sprejeli novega direktorja, ki v resnici najbrž res ni potreben.

Predsednik upravnega odbora je napravil znamenit uvod. »Takole, tovariši, sedaj pa bo tudi pri nas

RAZPIS

vse drugače. Razpis že imamo in tudi prošnji ne manjka. Toda moram vam povedati že vnaprej, da si le dobro ogledjte tistega ekonomista iz sosednjega podjetja, ki nič ne dela. Prepričan sem, da tako jaz kot vi takšnega ne maramo.

Ker ga je sprejela vijoličasto častiljiva molčečnost, kar je vsekakor najbolj zgovoren znak pritrjevanja, je nadaljeval: »Tovariši, vidite, naša sredstva za osebne dohodke nikakor ne prenesajo dodatnih obremenitev, posebno pa še ne takih, kjer bi tovariši v službenem času tako zapravljali čas, kot to po-

čenja tisti — no — saj veste iz bližnjega podjetja. Počasi si je predsednik pogledal prisone. Prikimavali so. Le France, ki je že lani nekajkrat prosil, če bi mu dali enoletno štipendijo za dosego visoke kvalifikacije, je sedel mirno in nekaj premišljeval.

Prodoren predsednikov glas ga je vzdramil. »In ti France?«

Zdržnil se je. Čez čas pa se je opogumil in dejal: »Ali ne bi kazalo, da iz vrst prošnji-kov poiščemo tistega, ki bo najbolje odgovarjal za naše podjetje, kaj?«

Večini je ta čudna misel zaprla usta. Le predsednika ni zmedlo.

»Vse gre po vrsti. Sedaj smo šele pri uvodu in ti nikar ne propagiraj!« Saj ne! je zavrnil France.

Ivan, ki je že leta tehnični direktor »Galaksije« pa se je nagnil k direktorju in zaupno zašepetal. »Na, vidiš, saj sem vedel, da bo France delal zgago.«

»Prav si imel,« ga je dopolnil direktor.

Predsednik pa se ni dal zmešiti. »Torej, prošnji je deset. Vse sem prebral in nobena ni kaj posebnega. Nekateri med njimi so novinci, ki so šele pred kratkim doštudirali. O ostalih pa lahko rečem, da nimajo

preveč sorodnosti z našo specialnostjo.«

»Specialnost« je bila tako mehko in božajoče izrečena, da je pritrjevanje postalo glasno.

»In,« že je predsednik zmagoslavno nadaljeval, »če mi zaupate, menim, da ni potreba teh dolgih pisem prebirati še enkrat. Predlagam, da vse prošnji-ke zavrnemo in da v našem podjetju ostane kot je.«

»Tako je!« so se oglašili vsi razen Franca, ki je prizadeto gledal predse. Sam ni vedel, kdaj je vstal in ne da bi prosil za besedo začel govoriti o prednosti izobrazbe, o potrebi kadrov, o proizvodnji, o uspehih in napakah in prekinitvi so ga morali, da ne bi prekoračili običajno zaokvirjene seje.

Vsi so bili uzaljeni in niso doumeli, kako to, da se nekdo ne podreja večini. In vsi so čutili, kaj bi šele bilo, če bi poleg Franca sedel v upravnem odboru nekdo od teh desetih prošnji-kov, ki imajo univerzitetno izobrazbo. Sprva jih je ob tej misli streslo in šele spoznanje, da so vendarle složni, je vrnilo gotovost njihovi trdnosti.

Ob zaključku pa je tudi direktor pristavil svojo običajno zaključno besedo, rekoč, da bodo prihodnje leto ponovili razpis, kajti nekako tako predvideva zakon, ki ga je treba spoštovati.

In z občutkom spoštovanja so vsi razen Franca enotno odšli v gostinsko podjetje »Enotnost«, kjer so spoštljivo nadaljevali bogato sejo.

V nedeljo — vsi v Velenje

V nedeljo popoldne bo na velenjskem gradu tradicionalna tombola, ki jo prireja sindikalni podružnici trgovskega podjetja »Velma« in »Chrommetal« iz Velenja. Med bogatimi sto in stoterimi dobitki se bo sreča nasmejala nekemu s fiatom 750, novo, sodobno spalnico itd.

V Velenje pa je tudi lep nedeljski izlet, in zato nikar ne zamudite lepe prilike, ko boste prijetno družili s koristnim (če vam bo sreča naklonjena).

Gradijo si vodnjak

Za vaščane v Glinškem je največji problem voda. Vas je dokaj oddaljena od Ljubljane in vaščanom je poleg preskrbe s pitno vodo najhujša bojazen ogenj, ki se mu ne morejo zoperstaviti. Boj za vodo se je v Glinškem začel že 1939. leta, ko je požar neuspiljeno uničil šest poslopij. Se le letos je krajevni skupnosti uspelo dobiti sredstva za gradnjo vodnjaka in sedaj so redki v vasi Glinško, ki ne bi pomagali s prostovoljnimi delom pri gradnji velikega vodnjaka, kateri bo držal okrog 40.000 l vode. Vodnjak bo v prvi vrsti služil za požarno varstvo, sočasno pa tudi za druge potrebe vaščanov. Doslej so opravili že okrog 800 prostovoljnih ur, pri čemer prednjačijo člani gasilskega društva. Žal pa nekateri še vedno nočejo doumeti vrednosti skupnega dela ter stojijo ob strani, čeprav bo ta voda namenjena tudi zanje.

S. S.

DVOJE NOVIH OBRATOV

V Slov. Konjicah bodo v kratkem dokončali gradnjo dveh večjih industrijskih objektov, ki so ju pričeli graditi lansko leto. Tako bodo te dni dogradili novo mizarstvo delavnico na lesnem obratu. Večji del investicijskih sredstev je podjetje vložilo iz lastnih skladov, preostali del pa, predstavljajo posojila. Na nekaterih novih motornih strojih so že pričeli z obratovanjem. To je bilo spričo obveze za dodatno proizvodnjo vrat za montažne hiše v Skopju potrebno.

Prav tako pa bo letos KOSTROJ slednjic le zamenjal stare prostore z novimi, lastnimi. Kolektiv že komaj pričakuje selitev, kajti v dosedanjih prostorih jim je slehera razširitev proizvodnje onemogočena.

V. L.

RAZSTAVA POHIŠTVA V VELENJU

Trgovski podjetji »Lesnina« Ljubljana in »Velma« iz Velenja sta prejšnji četrtek pripravila za Velenjčane bogat razstavo sodobnega pohištva ter sobne in gospodinjске opreme na I. osnovni šoli v Velenju. Razstava bo odprta vse do 1. septembra.

Na razstavi, ki nam pokaže vse dosedanje najboljše izdelke naše industrije pohištva in gospodinjске opreme, je možno le-te komade tudi kupiti. Velenjčani se izredno zanimajo za to razstavo, prav tako pa prihajajo na ogled tudi iz bližnjih in oddaljenih krajev.

K.

IZ ANKETE O STATUTU

Občinski sindikalni svet v Slov. Konjicah je pred dnevi zbral odgovore iz ankete o izdelovanju statuta delovnih organizacij v občini. Na anketi je odgovorilo nad 20 podjetij in nekaj ustanov.

Analiza odgovorov kaže, da je večina manjših podjetij v delovnem zastanku s pripravo, saj so šele postavila komisije za pripravo osnutka statuta, medtem ko v večjih delovnih organizacijah to delo že dlje poteka in pričakujejo v najkrajšem času izdelavo osnovnih tez. V večini podjetij menijo, da je nujno številne dosedanje pravilnike prilagoditi sedanjemu stanju ter jih vključiti v statut. Ankete jasno kažejo, da je najbistveniji poudarek dan predvsem prenosu pristojnosti in razmejitvi dela organov upravljanja v ekonomskih enotah. Komisija, ki proučuje odgovore, je mnenja, da bodo podjetja morala tu temeljiti predvsem na dosedanjih pozitivnih lastnih izkušnjah in ob vsestranski izmenjavi mišljenj ter preučevanju doseženih rezultatov drugih podjetij.

Na vprašanje, v čem je ovira, da doslej še niso več storili pri izdelavi statuta, je večina manjših podjetij

v odgovor navedla kot osnovni vzrok pomanjkanje strokovnih kadrov. Prav zato je jasno, da bo prav tem obrtnim delavnicam ali manjšim podjetjem potrebna pomoč od občinskih organov, zbornice ali združenj. Prav zanimivo iz ankete je, da podjetja želijo, da bi občinski sindikalni svet organiziral seminar za člane komisij. Kot kaže, bodo takšen seminar imeli v drugi polovici septembra. Po potrebi bodo ta seminar delili na člane komisij iz industrijskih ter obrtnih, trgovskih, gostinskih in komunalnih podjetij.

Odgovori na vprašanje, kako so spreminjali ali dopolnjevali sedanja pravila, kažejo, da so redka podjetja enkrat letno prilagajala pravila stanju, v večini podjetij pa so pravila več let ostala neizpremenjena. To pa je bržčas ob tako razgibani proizvodnji in neštetim spremembam lahko osnovni vzrok številnih nepotrebnih nevšečnosti. Prav zato je razumljivo, da bo v slednjih podjetjih izdelava statuta trd oreh, saj bo treba večino stvari urediti popolnoma na novo.

V. L.

Konjičani za prizadete v Skopju

Za ponesrečence v Skopju so na območju konjiške občine zbrali v denarju že okoli sedem milijonov dinarjev. Velik del od te vsote odpade na enodnevne zasluge delavcev v delovnih organizacijah, nekaj pa so podjetja prispevala tudi iz lastnih skladov. Razen tega so precej nabrale tudi organizacije SZDL in RK, ki so nabirale akcijo vodile na terenu med kmeti in obrtniki. Dve največji podjetji v občini, to je »KONUS« v Slov. Konjicah in TKO v Zrečah sta dali po en in pol milijona dinarjev. Lesnoindustrijsko podjetje v Slov. Konjicah bo verjetno darovalo lesne izdelke v vrednosti okoli 800.000 dinarjev. Svoje prispevke so vplačale tudi skoraj vse ustanove in razni zavodi na območju občine, ostali pa bodo to storili v prihodnjih dneh.

Razen denarne pomoči sta podjetji »KONUS« in tovarna usnjarskih strojev »KOSTROJ« iz Slov. Konjic poslali štiri svoje strokovne delavce v skopsko tovarno usnja.

L. V.

Tudi konjiški obrtniki so dali prispevek

Na nedavnem sestanku zasebnih obrtnikov konjiške občine so med drugim sprejeli obveznost o denarni pomoči ponesrečencem v Skopju. V občini je sedaj okrog 50 obrtnikov raznih strok. To število pa se zadnji čas veča, saj mnogi, ki so pred časom odvajali obrt, dvigujejo znova obrtna dovoljenja. To pa je vsekakor najzanesljivejši znak, da je politika občinske skupščine do uslug zasebne obrti pravilna.

V. L.

Tam so na licu mesta popravili po potresu poškodovane usnjarske stroje in električne naprave. S tem so pripomogli, da bo tovarna lahko pričela ponovno obratovati.

Pri celotni akciji za zbiranje prispevkov se je dokaj izkazala tudi sindikalna podružnica tovarne usnjarskih strojev »KOSTROJ«, ki je iz lastnih sredstev darovala 100.000 dinarjev kot svojo pomoč družinam ponesrečenih delavcev skopske tovarne usnja.

Občinski odbor RK v Slov. Konjicah je v teh dneh preko svojih organizacij na terenu pričel zbirati obleko in obutev za otroke in ostalo prebivalstvo porušene Skopje. Ker na območju občine za sedaj ni evakuirancev iz tega mesta, bodo zbrane predmete odposlali okrajnemu odboru RK.

GASILSKO DRUŠTVO RADEČE JE ZMAGALO NA TEKMOVANJU

Pred nedavnim je bilo v Radečah gasilsko tekmovalje, ki so se ga udeležila tudi društva iz Laškega, Vrhovega, Jagnjenice in Papirnice Radeče. Tekmovali so v šolskem trodelnem napadu, polaganju cevovoda na 100 metrov in v vezanju reševalnih vozlov.

Gasilsko društvo iz Radeč je osvojilo največ točk in si tako priborilo prvo mesto pred društvi iz Laškega, Vrhovega in Jagnjenice. Gasilsko društvo Papirnice Radeče je v tekmovalju sodelovalo, vendar izven konkurence. Ob tej priliki so za dolgoletno delo in zasluge na področju gasilstva podelili predsedniku gasilskega društva Radeče gasilsko priznanje I. stopnje, poveljniku tega društva pa gasilsko priznanje II. stopnje. Ker je bilo do nedavnega GD Radeče v sklopu Okrajne gasilske zveze Ljubljana, so ta odlikovanja podelili njihovi predstavniki.

T. K.

MALA KRONIKA Brežice

Od 10. 8. do 17. 8. 1963 je bilo na območju matičnega urada Brežice rojenih 5 deklic in 4 dečki.

POROKE:

Molan Jožef, mizar, pomočnik iz Trbeza 22 in Godler Emilija, uslužbenka iz Gor. Lenarta 74.

SMRTI:

Veršič Andrej, posestnik iz Vitne vasi 13, umrl dne 14. 8. 1963 v bolnici, star 74 let. Ručič Jože, posestnik iz Dol. Pirošice 10, umrl dne 14. 8. 1963 v bolnici, star 57 let. Dernač Franc, kolar iz Gor. Lenarta 7, umrl dne 11. 8. 1963 v Gor. Lenartu 7, star 57 let. Bratančič Ana, poljedelka iz Bukošeka 34, umrla dne 14. 8. 1963 v Bukošeku 34, stara 61 let.

Tak kažipot so izdelali sami...

BREZ DOBRIH CEST NI TURIZMA

V Smarski občini so zelo ugodne razmere za razvoj turizma. Predvsem pa bo potrebno zgraditi ceste. Izredno velikega pomena je že gradnja ceste proti Rogaski Slatini, ki bo dokončana nekje v oktobru. Dela načrtno napredujejo in odsek do Smarja bo kmalu povsem asfaltiran. Potem bo manjkal samo še odsek 27 km od Mestinja do Kumrova, da bi se preko šmarske občine križale asfaltne poti proti Zagrebu, Celju, Mariboru in Ljubljani. Čimprej bo potrebno obnoviti še ta odsek, ker je izrednega pomena za promet in vzporedno s tem posebej še za turizem. Toliko tujcev še nikoli ni peľjalo skozi Obsotelje kot letos; cesta je vedno bolj prometna, toda vedno bolj utrjena in ponekod skoraj nesposobna za avtomobilski promet.

Zadnje čase so se bolj razgibala tudi šmarska turistična društva, ki se pravkar pripravljajo, da bodo na predlog organizacije SZDL in po sklepu občinske skupščine ustanovile občinsko turistično zvezo, ki naj koordinira in usmerja turistično dejavnost v šmarski občini. Nekatera turistična društva so si skušala sama pomagati. Tako so v Kozjem uredili grajske razvaline, kjer so že imeli

Vaše vestice

Se o slabi preskrbi mesa v Šmartnem ob Paki

Tovariš urednik!

Zadnje čase se gospodinja iz Šmartnega ob Paki vedno bolj pritožuje na račun preskrbe z mesom. Mesnica spada pod KZ Šoštanj, odkoder ga vozijo vsako sredo in soboto. Zadnje čase je pa to začelo zelo pešati. Meso vozijo pozno — celo ob osmih. Pripominjam, da je bila prej v Šmartnem samostojna klavnica in je bilo mesa vedno dovolj. Sedaj pa prihaja meso pozno in včasih takšno, da ga je treba takoj uporabiti, ker je že staro. Če je šoštanjska zadruga prevzela mesnico, bi morala prevzeti tudi odgovornost za solidno in pravočasno preskrbo z mesom.

Opaziti je tudi, da v času, ko ljudje stijojo pred zaprtimi vrati in potrpežljivo čakajo, nekateri »znanci« prihajajo in odhajajo z mesom kljub temu, da za čakajoče meso še ni pripravljeno za prodajo. Tudi v hladilniku je vedno rezervirano in spravljeno meso za nekatere, ki ga, ne da bi jim bilo treba čakati, lahko dvignejo. Kranjske klobase prodajajo na kose po 70 dinarjev, kljub temu, da je cena zanje na kilogram. Mislim, da nima vsak kos enake teže, razen tega se pa tudi nekoliko osuši, če je nekaj časa v mesnici.

Prosim v imenu vseh gospodinj, naj se uprava mesnice bolj zanaša za potrošnike v Šmartnem in jih solidneje preskrbuje. V njenih šoštanjskih poslovalnicah je to urejeno pravilneje.

I. P.

Smartno ob Paki

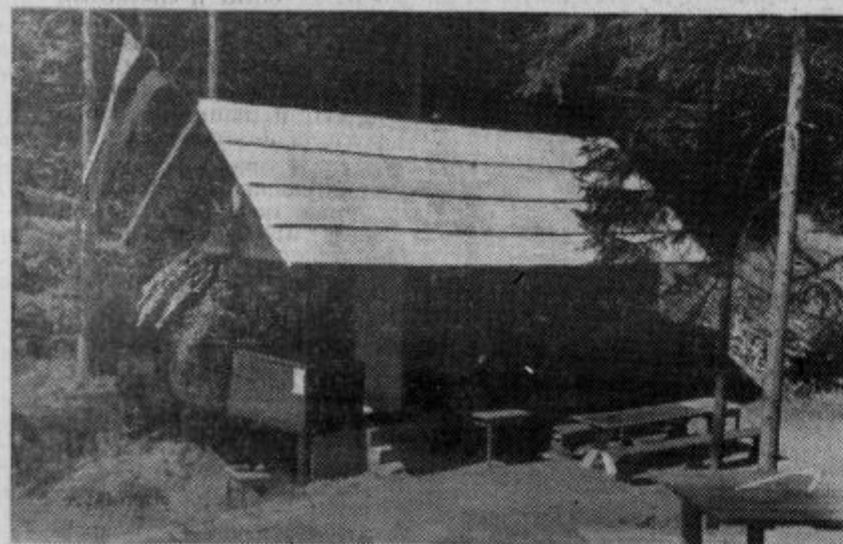
CESTA, potrebna popravila

Tovariš urednik!

Pišem vam zaradi ceste pri Braslovcah — odcop Golovšek — Podvrh. To je cesta na dolžini petih kilometrov, ki je v zelo slabem stanju. Tamkajšnji prebivalci smo že sami večkrat organizirali prostovoljne akcije. Toda to je bilo pred leti. Zdaj se Podvršani sprašujemo, kdaj bo cesta popravljena vsaj toliko, da bo za silo prevozna z motornimi vozili. Hmeljarji morajo dobivati premog za sušenje hmelja, večkrat je treba klicati zdravnike k bolnim ljudem, toda cesta je v takem stanju, da le s težavo vozijo po njej. Marsikdo si je že pokvaril vozilo ali pa je običaj v blatu.

Vsi upamo, da se bodo pri krajevni skupnosti ali pa pri drugih pristojnih organih našla sredstva za popravilo te ceste.

Matija Izlakar Podvrh

Lovej Šoštanj, Raven in Zavodnje imajo v Zavodnji že nekaj let izredno lepo loysko koč, v kateri tudi številne družine lovec prežive svoj dopust. Tišina velikih zavodenskih gozdov, ki stoji nad strmimi pobočji Velunje ter na drugi strani gledajo v Saleško dolino z lepim razgledom po vsej Savinjski dolini, je za marsikoga privlačna. Zanimivo pa je tudi to, da je ta koč brez oskrbnika, a vedno dobro založena in da si gostje sami postrežejo od hrane do pijače ter vpišejo v knjigo, koliko so porabili in priložijo denar. Doslej še ni bilo primera, da bi se kdo hotel okoristiti.

TI NIMAŠ POSLUHA

Sodobna pedagogija poudarja velik pomen estetske vzgoje, ki zajema veliko skupino umetniških dejavnosti, glasbo, likovno in literarno vzgojo itd.

Nedvomno je glasba eno od tistih področij, ki je otroku najbližje. Sodobna pedagogija namreč dokazuje, da vsak otrok nosi v sebi sposob-

nosti za muzikalni razvoj. V življenju pa naletimo na nasprotna mnenja. Koliko je še vedno staršev, ki otroku prav krivično povedo: »Ti nimaš posluha, zato molči, da ne boš kvaril pesmi.«

To je popolnoma napačno. Če otrok napak poje, ni treba, da je to v zvezi s poslušom. Največkrat

je tako napačno petje samo posledica nepravilnega uporabljanja glasnik in petje se sčasoma popravi, pri nekem otroku hitreje, pri drugem pa spet bolj počasi. Čez čas tak otrok ne bo niti vedel več, da je nekoč zelo slabo pel.

Tudi v šolah se marsikdaj srečamo pedagoge, ki otrokom, ki slabo pojejo, prepovedujejo peti. Taki otroci se potem učijo samo teorije, brez kakršnekoli povezave z glasbo. To je najsigurnejši način, da tak otrok nikdar ne najde poti h glasbi. Od najnežnejšega otroštva je namreč poslušal, da ne zna in ne more peti; to pa lahko zapusti globoke posledice na neženem bitju. Kasneje se lahko primeri, da glasbo skoraj zasovraži, da se zakrknje, da ne pleše, ali pa — da si to sicer želi, pa se boji, ker ve, da o njem vsi vedo »da nima posluha«.

Vprašajmo se zdaj, kaj bi storili z otrokom, ki bi se rodil s slabo razvitiimi nožicami. Bi mu morda tudi prepovedali hoditi, ker pač slabo hodi? Prav gotovo ne! Tako je torej tudi s petjem. Otroci naj pojejo čimveč, mi pa jih poskušajmo vaditi, da bodo peli čimbolj pravilno. Vendar ga v to ne silimo. Otroci naj pojejo v svoje lastno zadovoljstvo, ne pa v veselje drugih. Če pa bo otrok začutil, da se za njegovo petje zanimajo tudi ostali, ga bo to še tembolj veselilo. Nekaj je namreč treba vedeti: slabo petje in celo to, »če nekdo nima posluha«, kot radi rečemo, namreč ne pomeni, da tak otrok ni muzikalen. Nasprotno! Lahko je muzikalen celo bolj kot tisti, ki popolnoma čisto pojejo.

Otroka je torej treba navajati na muziko. Peti mu od njegovih prvih dni življenja, ga že pred šolskimi leti navaditi, da tudi sam poje, igrati se z njim otroške igre, ki so polne ritma itd. Pa še nekaj je važno: naj otrok z veseljem poje z drugimi otroki, pa če tudi poje slabo.

»BABY«

dobi nove prostore

V Celju že nekaj časa poslujeta dve specializirani trgovini za otroško garderobo in igrarke. To sta oddelek krojaškega podjetja »Eleganti« »Mojca« in oddelek trgovskega podjetja »Moda« »Baby«, ki ima svoje prostore tik poleg blagovnic »Volna«. Obe poslovalnici težj pravzaprav velik problem: prostorni prostori, ki nikakor ne odgovarjajo čedalje večjemu prometu v obeh trgovinah. To da medtem, ko za »Mojco« vsaj zaenkrat še ni kakšne primerne rešitve, bo »Baby« vendarle dobilo večje, sodobnejše prostore.

»Naše podjetje«, nam je povedal predstavnik »Mode« tovariš Fazarinč, »se je namreč odločilo, da prostore dosedanje »Parfumerije« na trgu V. kongresa preuredi v novo poslovalnico »Baby« oddelka. Dela so že v teku in računamo, da bodo prostori čez kakšna dva meseca že nared. Tako bomo v novi specializirani trgovini prodajali poleg otroške konfekcije tudi pletenine in perilo ter seveda igrače, ki jih v taki trgovini ne sme manjkati. V prostorih pa, kjer je Baby sedaj, bomo uredili še eno specializirano trgovino. To bo poslovalnica z usnjeno galanterijo, ki bo imela na zalogi usnjene izdelke od denarnic do potovalnih torb. Sedanje »Parfumerije« smo se odločili preseliti v dve naši poslovalnici: v »Drogerijo« in v »Vesno«, ki se s prodajo parfumerijskih izdelkov že delj časa bavita. Mislimo, da bodo s tako rešitvijo zadovoljni tudi potrošniki.«

Specializirani oddelek otroških oblačil »Baby« bo tako torej vendarle dobil nove prostore. Potrošniki smo tega resnično veseli, zakaj Celje je solidna trgovina z otroško konfekcijo, perilom in igračkami resnično potrebovalo. Otvoritev novega poslovnega prostora zatorej z veseljem pričakujemo. ca

Vaše vestice

Namerna ali slučajna pomota?

Tovariš urednik!

Devetnajstega tega meseca sem kupila v trgovini »Logarska« nekaj špecerije. Med drugim je bilo tudi 20 dekagramov kakaa. Na vsakem zavitku je bila zapisana cena — 60 dinarjev. Tovariš, ki mi je stregel, pa mi je oba zavojčka kakaa zaračunal 160 dinarjev. Na pomoto sem ga opozorila. Opravičil se je, češ, da je mislil, da je bila v zavojčkih čokolada. Kupila sem tudi 20 dekagramov navadnih keksov, ki so povsod drugod po 350 dinarjev kilogram. Tu pa mi jih je zaračunal po 400 dinarjev. Bila sem tiho in sem si mislila, saj ne gre več kot za deset dinarjev pomote. Kupila sem še nekaj drugih drobnarij in račun je znašal 870 dinarjev. Ko pa sem prišla domov, se mi je številka nenadoma zazdela previsoka. Vzela sem v roke svinčnik in račun in zneske še enkrat seštela. Ugotovila sem, da bi se moral seštevek glasiti na 670 in ne na 870 dinarjev. Tovariš v prodajalni se je torej zmotil za 200 dinarjev. Vrnila sem se v trgovino, pa je bilo že zaprto.

Res, da dve sto dinarjev ni ne vem kako velik denar. Toda za tiste, ki denar sami služijo, tudi de-

set dinarjev mnogo pomeni. Zato me zanima, kako je mogoče, da se nekdo pri enem samem računu tolikokrat zmoti.

Milica Hudej, Cinkarna, Celje

OH, TI NASI SINOV!

Mlad fant izbira darilo za svojo deklico. Pa mu ne pride nič pametnega na misel. Zateče se k mami in jo vpraša:

»Mami, če bi ti jutri praznovala šestnajsti rojstni dan, kaj bi si želela?«

»Ničesar drugega,« je bil materin žalosten odgovor.

Družina z dvema otrokoma se je preselila v novo, veliko večje stanovanje. Ko so nekaj dni za tem vprašali devetletnega sinka, kako se v novem domu počuti, je odgovoril:

»O čudovito! Jaz imam svojo sobo, moja sestra ima svojo sobo, samo — ta uboga mamica mora še vedno biti z očkom v isti sobi.«

oči in podobnih malenkosti, ki jih ljudje na drugem opazimo vedno prej kot pri sebi. Če se ustavimo pri lašeh: treba jih je prati s šamponom, in ne s pralnim praškom ali milom. Proti »visokemu čelu« pravijo, da je najboljša zdravilo redna masaža lasišča, ki pospešuje cirkulacijo krvi in tem krepi korenine las.

Večina moških se strinja s tem, da brada v sodobnem življenju ni

pretirano znojenje in mu odvzema vonj. Kaj pa kolanjska voda? Nič hudega, če jo uporabljate; samo, nikar naj ne bo sladkega vonja. Moškemu še vedno najboljše pristojni kolanjska voda z vonjem pokrošenega sena in podobno. In nikar ne pretiravajte!! Osupljiv val sladkih vonjav ima nič skupnega z negovanjem in prijetnim nadihom.

Kaj pa bodo možje letošnjo jesen in zimo oblekli?

ZA VITKE BOKE IN PAS

Zene, ki veliko sedijo, marsikdaj potožijo, da se jim na bokih in okoli pasu nabere nekaj odvišne maščobe. Mila dieta — ki izključuje večje količine kruha in testenin — in pa nekaj vaj vsak večer so zdravilo tej nevšečnosti. Če upoštevamo še to, da se bomo po taki lahki telovadbi počutili mnogo bolj prijetno kot prej, nekaj minut spanja res ne bo tako težko žrtvovati. Kaj je torej treba storiti:

1. Sedite na tla, skrite noge in se naslonite nazaj na roke. Stopala in dlani imate torej na tleh, zdaj pa se kolikor le morete vzbočite. Telo nato spet sprostite in vajo nekajkrat ponovite.
2. Sedite in z rokami objemite kolena. Potem se pojdite »gugalnico« ter se zibajte naprej in nazaj. Pri tem vas bodo sicer nekoliko bolele trebušne mišice in zadnja plat, pa nič zato.
3. Tudi pri tretji vaji je treba sedeti na tla. Naslonite se nazaj na kolence, dvignite noge in »gonite kolo«. Cimdije, tembolje.
4. Stopite v »razkoračno stoji« in stegnite roke vodoravno. Potem obrnite zgornji del telesa najprej v levo, nato pa v desno stran in pri tem pazite, da ne boste obrnili tudi bokov in nog.

Takih vaj pa je seveda še veliko in tudi sami si jih lahko izmislite. Pa tudi oblečite se je treba za tako telovadbo kolikor mogoče primerno. K sreči takihle hlačk kot jih ima tale na sliki ne boste dobili!

NOVA ŠTEVILKA »MANEKENA«

Dolgo smo čakali novo številko »Manekena«. Zdaj je končno izšla in tembolj smo je veseli zato, ker prinaša nekaj zares prijetnih novosti. Nova številka »Manekena« je dvojna (za julij in avgust), zato ima še vedno pečat visokega poletja. Kljub temu pa ni pozabila na prehodne dni v jesen in nam predvsem na zadnjih straneh — prinaša nekaj lepih modelov plaščev, ki jih bomo oblekli za dni, ko se bo najmočnejše sonce že moralo umakniti. V »Manekenu« je tudi nekaj modelov bluz in kar deset strani predlogov za garderobo naših najmlajših. Tokrat je »Manekenu« poskrbel tudi za svoje moške bralce in jim pripravil pravcato revijo italijanske, angleške in francoske mode. Številka je polna tudi najrazličnejših ostalih nasvetov: kaj obleči, če nismo najbolj pravilne postavbe, kako obdržati vitko linijo itd.

KAKO DOLGO SMEMO PUSTITI HRANO V HLADILNIKU

- Jajca — če so umazana, jih nikar ne perite, temveč očistite s krpo — smejo ostati v hladilniku tudi po teden dni.
- pasterizirano nekuhano mleko tri do štiri dni,
- sveži sir, ki ste ga postavili v zaprto posodo, pet do šest dni,
- surova riba, ki pa ste ji prej seveda odstranili drob in luske, eden do dva dni,
- kuhana, pečena ali kako drugače pripravljena riba dva do tri dni,
- majhne kose svežega mesa slabše konzerviramo kot velike, te pa lahko pustimo v hladilniku tudi po štiri do pet dni,
- pečeno ali sprazeno meso spravimo v hladilnik tudi za nekaj dni, prav tako salamo in sadje, ki pa ga moramo iz hladilnika vzeti že nekaj časa pred serviranjem,
- banan, pomaranč in limon pa v hladilnik nikdar ne dajemo.

MOŠKA KOZMETIKA

najbolj potrebna. Zato jo brijejo. Električni brivski aparati so se v svetu izredno dobro uveljavili. Vendar nekateri možje trdijo, da z njimi niso zadovoljni, ker je koža po britju rdeča in vneta. Pred britjem bi moral uporabiti vodico A, ki brado učvrsti, po britju pa vodico B, ki kožo omehuje. Te izdelke lahko dobite v večini naših drogerij in parfumerij.

Uporaba desodoransa je za može prav tako potrebna kot za žene, morda za moške celo bolj kot za šibkejši spol. »Solea led« na primer zapušča komaj opazen vonj, zmanjšuje pa

- Suknjič mora biti ali iz zelo tankega — za poletne in prve jesenske dni (šantung in podobne tkanine) — ali pa iz zelo grobe materiala za hladne mesece. Suknjič je nekoliko podaljšane linije in ima samo eno vrsto gumbov. Nosijo se široki in kratki reverji, ter ne preveč ozke hlače brez manset.
- Plašče ukrojimo iz kamelharja. Dolžina je do sredine kolena.
- Pulover je spleten v »V« izrez, uporabimo pa boucole, jersey, karo vzorce itd.
- Klobuk pa je ozkih krajev in razmeroma širokega traku.

Vi in vaš nakit

Verjetno ni ženske na svetu, ki bi ji bilo popolnoma vseeno, če ima kaj nakita ali ne. Mnogo redkeje pa se žene vprašujejo, kje, kdaj in kako je treba nositi vse tiste prstane, ogrlice, uhane, broše itd.

Najlepsi nakit je še vedno pravi nakit. Vendar so cene, ki jih tak nakit ima, večini žena vendarle nedostopne. Zato se je v zadnjem času močno uveljavil »lažni« nakit, ki je v nekaterih pogledih celo mnogo bolj praktičen, nedvomno pa bolj dekorativen kot zlat in drag nakit. Vendar je treba nakit pazljivo izbrati. Treba je voditi račun o garderobi, o vas samih, predvsem pa o denarnici, seveda. Če ste športni tip žene, se nikar ne nakitite z vpadljivimi dolgimi uhanii in prstani z ogromnimi kamni.

Pravijo, da bi morale majhne žene nositi samo majhen nakit. Nikar ne nositi hkrati uhanov, ogrlice, broške in še morda celo zapestnice in prstanov. Če nosite naenkrat dva kosa nakita, naj bosta vsaj garnitura. Poleg tega pazite, da broške na večerni obleki ne boste pripeli tako kot ste jo dopoldan na kostim. In, kam in kako jo namestite, lahko zelo dopolni njeno vrednost.

In še nekaj: nakit poklanjajte samo tistim ljudem, ki jih dobro poznate. Le tako boste lahko izbrali tisto, kar najbolj odgovarja temperamentu osebe, ki jo želite obdariti.

Kaj je s celjskim javnim kopališčem

V teh dneh bo preteklo menda že ravno pet mesecev, odkar so zaprli celjsko javno kopališče, ki je v kletnih prostorih sindikalnega doma. V Celju je še vedno veliko ljudi, ki so to kopališče redno obiskovali, zato se marsikdo vprašuje, zakaj je kopališče tako dolgo zaprto. Če gre za popravila, bi jih v tem času menda res že lahko popravili.

Kozje ni klonilo

Vsak dan je zavijal hladen veter okoli Kozje. Peščica hišic se stiska v ljaku, kot bi se hotela ubraniti pred mrazom. Sneg je že pobralo. Spomladansko sonce je vsako jutro posijalo na cerkveni stolp in najdlje ogrevalo žandarmerijsko postajo ob križišču cest. Ljudje so bili nemirni in dostikrat govorili o Hitlerju in Nemcih, ki zmagujejo po Evropi.

«Čakajte, vse bo drugače! Kmalu se bo nekaj zgodilo!» tako so prispepetovali. Nekateri so govorili o Nemcih kot prijateljih, ki spreminjajo svet. Drugi so pripovedovali o grozotah, ki so se dogajale na Poljskem. Nihče ni mogel prav verjeti.

Pri Vahičevih v Kozjem pa so se že nekajkrat sestali prijatelji. Svetozar Caporda, čeprav državni uslužbenec, je vedel nekaj več. Včasih se je zamislil in pripovedoval pravo pripovedko o ruskih ljudeh. «Gospode ni več, vsi so enaki in carja so že davno pregnali. Tudi pri nas bo nekoč drugače. Komunisti tako mislijo», je skrivnostno povedal. «Nemci so napadali, Hitler koraka, toda svet ne bo nikoli njegov. Ne verjemite, da bo pustil Jugoslavijo pri miru. Kdo bi mu verjel. Lepega dne...»

Tako so se vse pogosteje sestajali še Franc Jevšnik, Ivan Kunej, dr. Franc Moser, Vilibold Sotošek, Drago Černé, Andrej Sket, Martin Menec in Lojze Kremensék. Vsaj teh vojna ni presenetila, Nemci so se razšopirili v trgu. Vahičev Tone je

skrival odnašal puške v skrivališče Kolarjevi fantje so za ostreje javne tehtnice zložili puške in ročne bombe, Nemci pa so korakali okoli in tako stražili prvo uporniško skladišče. Takrat so se Capordovi prijatelji z dr. Moserjem pogosteje pritaženo in previdno shajali. Najbolj zanesljivim so pripovedovali: «Saj ne bo tako ostalo. Upreti se moramo, gozdovi kličejo. Naši fantje niso odložili crožja, pomagati jim moramo? Oni dan smo dobili pošto. Upri se bomo». Napetost je rasla. Neznani fantje, pravili so jim Hobčevi bratje, so prvi prinesli brošure, v katerih je pisalo, da moramo biti složni in enotni ter se odločno pripraviti za boj. Kozjanska mladina je željno prisluhnila. Narodna zvestava se je krepila in mladeniči bi takoj najraje zavijali rokave ter pometali zelence, ki so tičali v žandarmerijski hiši na križišču proti Podsedri.

Julijsko sonce leta 1941 je pripelalo, ko so žanjice celo na poljih našle letake.

Nemci so besneli.

Jesen je bila mračna. Ob Sotli so pričeli preseljevati. Mnogi domačini so se umaknili na Kozjansko. H Kolarjevimi so pribežale tri družine. Negotovost se je zagostila v zavest vseh ljudi. Onemogla bolečina je hromila življenje in ljudje so molčali. Z upanjem so se ozirali proti zelenemu Bohorju in bili veseli vsakega glasu z javk, od katerih so stekale niti križem po naši deželi. Ena najbližjih javk je bila pri Jenkovi mami na Pokojniku. Tja so prihajali skrivnostni obiski. V košari pod krompirjem je bil zavitek zdravil, drugič spet obleka in podobno. Malí Gabričev Marjanček je bil pogumen in resen fantič. Nikoli se ni ustrašil niti vremena niti noči. Oči so se mu iskriale, ko je prelisčil Nemce in zvesto prenašal sporočila, obiskoval zanesljive ljudi in poprosil za ščepec tobaka, za hrano, za ovoje. To je bila njegova težka, življenjska šola.

Leto 1942 je bilo leto prve težke preizkušnje za Kozje. Nemci so kruto udarili, ko so zavohali uporniško razpoloženje prebivalstva. Zapri so dr. Moserja, Karlina, Sotoška, Soviča, Bogoviča, Kuneja in še nekaj drugih ljudi. Po grozovitim mučanju v Starem piskru so padli prytalci. Toda Kozje ni klonilo. Prelita kri je še bolj razplamtela uporniški ogenj. Čeprav so že čez nekaj dni odgnali še Vahičeva brata, Golčarja, Podliška in Bračuna. Ti so morali prestatiti strahote dachauskega taborišča, kjer je smrt kosila grozovito žetev moralnega nacizma. Tovariša Golčarja je pogoltnil krematorij.

Antoneskova kozjanska čefa je 13. avgusta 1942, razbila elektrarno v Bistrem grabnu. To je bil odločen glas upora, ki je Nemce močno prestrašil. Nič več niso bili varni v svoji žandarmeriji. Hitro so okrepili posadko in se plaho ozirali proti skrivnostnemu Bohorju in Kozjaku.

Najpomembnejši dan za Kozje pa je nedvomno 9. september 1944, ko je 13. brigada Mirka Bračiča obkolila Kozje. Nemci niso stopili v trg vse do 10. decembra 1944. Ljudje so hlastno sprejeli svobodo, vendar vsak čas pričakovali, da bodo Nemci znova navalili. In res! Skupno s podivjanimi ustaši in Cerkezi so pridrli preko Sotle, požigali domove, ubijali in ropali. S posebno naslodo in okrutnostjo je deloval nemški kozjanski župan Steuber. Prisvojil si je najdragocenejši plen in ga pošiljal na svoj dom v Liezen na Gornje Štajersko. Tik pred osvoboditvijo v maju 1945. sta ga aretirala borca Beno Božiček in Alojz Agrež. V Logu so ga zaslisevali pri Tovornikovih, sredi Bohorja, v srcu partizanskega upora na Kozjanskem je sprejel pravično sodbo. Kozje je bilo ponovno dokončno osvobojeno: 120 ustašev in Nemcev leži v gomili ob Bistrici.

Z ZAGO NAD KAMNITI BLOK ...

— Tej sliki živ krst ne bo verjel. — Tako sem pomislil v trenutku, ko sem pritisnil na sprožilce aparata. Dva postavna beograjska študenta akademije za upodabljačo umetnost pa sta prav zares z dolgo žago rezala velik kamnit blok v pravilni kvader.

V Kostanjevici na Krki obnavljajo starodavni samostan in cerkev. Oboje je velike kulturnozgodovinske vrednosti. Vse detajle obeh stavb bodo obnovili do zadnje potankosti. Kamen, ki ga režejo, klešejo, oblikujejo in postavljajo v čudovite stebre, oboke je enak tistemu, ki so ga uporabili klesarji pred dolgimi stoletji. Celotna iz istega kamnoloma je.

(KOZERIJA)

Odlična iznajdba

Nekdo je izumil izredno praktično, učinkovito in ceneno čistilno sredstvo. Kar zadeva praktičnost, je leta v tem, da je to sredstvo namesto v tubi v navadni celofanski vrečki; v pogledu učinkovitosti deluje takoj, medtem ko je ceneno zato, ker stane samo 180 dinarjev. Gre namreč za čistilno sredstvo z izredno široko uporabnostjo, saj ti odstrani s tekstila kar tri vrste madežev: mastne, sadne in črnilne. Za razliko od WEMADA, naslov sicer še ni patentiran, vendar je verjetno, da se bo sredstvo zaradi trdnega stanja, v kakršnem je, imenovalo FLIKOPUC ali po naše KRPOČIST.

Način uporabe je zelo preprost. Predvsem je treba najprej vzeti krpo, ki je prepojena s kemikalijami, iz vrečke, zmočiti madež, ki ga hočemo odstraniti, ga podrgniti s krpo in ga pustiti pri miru tako dolgo, dokler se ne spremeni v sivkasto belilo. Nato vzamemo krtačo in krtačimo tako dolgo, dokler ne opazimo, da so začele izpadati četine. Če nimamo pri roki še druge krtače, se odločimo za kakšno novo čistilno sredstvo, za takšno, ki očisti madeže, kateri nastanejo s čiščenjem made-

žev. V našem primeru smo namreč dobili nov madež, ki ga moramo odstraniti, če seveda nečemo, da nam bo svetil z obleke.

Nasvet, ki ga pri vsem tem velja upoštevati, je ta, da pri čiščenju ne smemo biti nerovni, marveč moramo zelo neprizadeto opazovati interesantne priločnosti, da vidimo, kako posamezni deli obleke spreminjajo svojo barvo. To pa je spet poseben užitek, ki je toliko večji, kolikor kvalitetnejša je obleka.

Posebno važno je tudi vprašanje,

kako hraniti to dragoceno čistilno sredstvo. Najbolje je, če ga imamo spravljeno v vrečki, vrečko pa kakšni hermetično zaprti skatli. Tako nam ne more izhlapeti. Ker je njegova uporabnost tridesetkratna, bi bilo seveda škoda, če bi izpuščali rok priložnosti, da si na obleki naredimo trideset prekrasnih madežev.

Ce vam bo torej kdo to sredstvo prinesel na dom, ga brez oklevanja kupite, čas, ko bomo izumili obleko, prepojeno s kemikalijami, na katerih se bo vsak madež raztopil le prej, preden bo sploh utegnil nastati je daleč. FLIKOPUC pa je preizkušen.

A. Konica

NEKATERI...

Čudne, prečudne navade in konjčke imajo ljudje. Nekateri zbirajo pepelnice po lokalih, drugi ne morejo mimo zobotrebca, da ga ne bi vtaknili med zobe. O nekem sem slišal, da ima nekaj kompletnih »nabranih« jedilnih priborov. Krožniki so na srečo gostincev prenerodni za odnašanje, kajti tako odnašanje spominčkov namreč ni dovoljeno. Na srečo. Sicer bi kdo začel odnašati tudi mize in stole.

Ti vražji spominčki. Bil sem priča majhne nevshečnosti v »samopostrežbi«, ko je neka ženska menda tudi za »spominček«, vzela nekaj kock »Argo« juhe in jih spmila v žep namesto v košarico. Čudnega pri vseh teh zbiralskih steh. Verjetno je zbirala ovitke, pa staniol papir. Če bi jih plačala, potem bi kot spominčki izgubili svojo vrednost. Bral sem o nekem Angležu, ki je zbiral policijske čepice. Nekoliko zahtevnejše, kajne?

Pa vendar ni vzeti vsega za spominček, kar se sveti. Tega očitno ni vedela neka ženska v črni jopici, ki je pred nedavnim na Otoku pred blokci nabrala skoraj koš vrtnic in drugih rož. Ljubiteljica cvetja se je močno osmešila. Presenetila sta jo dva druga lovca na rože in zgodilo se je, kar se navadno dogaja samo v komičnih filmih. Prestrašili so se drug drugega in pobegnili na vrat na nos, vsak v svojo stran. Noč ima pa svojo moč.

Prav tako sta pobegnili fantiča, sem ju srečal zvečer na mostu č Savinjo in ju nič hudega misleč vprašal, kje sta dobila tako lepe rože. Dobri, dobri njuni stariši, ki so ju poslali okušat divjo romantično nočnega potikanja po parkih in tujih vrtovih. Umazati svoje ime zavoljo nekaj vrtnic ali magnolij, prava reč, kajne?

K. A.

FRANC KOROŠEC KOSITRARSKA OBRT V NEKDANJEM CELJU

(Nadaljevanje in konec)

Celjska kositrarska delavnost se pričinja v začetku 17. stoletja s prihodom zvonarja Nikolaja Bozeta. Ta je bil brat ljubljanskega zvonarja Johanna, ki je poleg zvonov vlivlval tudi kositrno posodje. Celjski Bozet je brez dvoma prenesel svoje znanje tudi v Celje, kjer je odprl svojo livarno. Kositrno posodje iz Bozetove livarne se ni ohranilo, prav verjetno pa je, da se pritožba celjskih obrtnikov nad podjetnimi »lašskimi vrinjenci« nanaša prav na Bozeta.

Drugi celjski kositrarski mojster, ki nam je znan, je Hans Adam Hammer, ki je deloval od leta 1669 pa vse do preloma stoletja in pri katerem je bilo v uku tudi nekaj kasneje pomembnih graških kositrarskih mojstrov. Med njimi omenjajo za gornjo Štajersko pomembnega Puckelsheima iz Gradca. Hammerjev sin Anton Hammer (tudi Hammerl) ni samo nadaljeval očetove obrti, temveč je dosegel tudi čast mestnega župana (Bürgermeister), a kot kaže, naslednikov v obrti ni imel.

Naslednji celjski kositrar je bil Jožef Göck, ki je vodil svojo obrt skozi vso prvo polovico 18. stoletja in ki je mojstrstvo prepustil svojemu sinu Antonu. Izdelek zadnjega je redki primerek namizne tobačnice za njuhanec, danes razstavljen v mari-borskem Pokrajinskem muzeju.

Italijan, Milančan Johann Stretti je pričel v Celju s kositrarsko obrtjo leta 1781. Prišel je iz Gradca, kjer si je že prej pridobil pravico izdelovanja mojstra. Vendar je za celjsko kositrarsko obrt pomembnejši njegov sin, Johann Jakob Stretti, ki je leta 1793 nasledil svojega očeta ter kot

zadnji celjski mojster deloval še leta 1824. Niti konkurenca sonarodnjaka Johanna Cerottija, ki se je obrti izučil pri njem, pa potem leta 1812 sam odprl svojo delavnico, mu v proiz-

vodnji ni mogel škodovati — največ ohranjenih predmetov iz celjskih delavnic je prav Strettejevih. Cerottijev pač ni drugega kazalo, kot da se je umaknil v Ptuj, kjer ga je v štiri-

Nekaj tipov kositrnega posodja XVIII. in XIX. stoletja, kakršnega so izdelovali tudi celjski mojstri.

desetih letih 19. stoletja, prav tako kot vso kositrarsko obrt, zadušila pridobitev francoske zasedbe naših krajev — industrijska proizvodnja porcelana in fajanske.

Izdelki celjskih kositrarskih mojstrov po svoji kvaliteti niso v ničemer zaostajali za izdelki mojstrov v Gradcu, Celovcu ali Ljubljani. Upoštevati je namreč treba, da so vsi štajerski kositrarji vlivali svoje vrče, skledje, krožnike, pa tudi drobni namizni pribor in umjalne garniture ali svečnike po vzorcih, za katere jim je bronaste modele dobavljala celovska bratovščina v Gradcu bodisi iz lastnih, bodisi iz avstrijskih ali južnonemških delavnic. Za provinco, za kar se je južno Štajersko štelo, posebne izbire ni bilo, vsakdanji trg s kostnim posodjem je pač moral slediti določenemu stilnemu standardiziranju, ki so ga narokovala vodilna mesta. Izredna naročila po okusu in žepu so seveda izvrševali vedno, v teh celjski mojstri niso prav nič zaostajali, le da je bilo teh tu znatno manj, saj so se potrebe celjskega meščanstva omejevale v glavnem le na predmete vsakodnevne uporabe in so kositrno okrasno posodje ali predmete naročali in kupovali pri nürnberskih, dunajskih ali salzburških mojstrih.

Kar še obstoja predmetov, izdelanih v celjskih kositrarskih delavnicah, ohranjenih danes v muzejski in redkih privatnih zbirkah, pa nam odločno potrjuje sledečo trditve: Celjska kositrarska obrtna delavnost si je ne glede na narodnostno pripadnost njenih nosilcev ne samo utrdila svoje polumetniško delovanje in se prilagodila razvijajočim se potrebam, temveč je v nemajhnji meri tudi doprinesla k razvoju one umetniške obrti, ki nam posredno preko svojih izdelkov izpričuje progresivnost svojih odjemalcev, naprednega celjskega meščanstva.

ANDREO DORIO BODO DVIGNILI

Skupina potapljačev proučuje New York možnost, da bi dvignili pred leti potopljeno potniško ladjo Andreo Dorio, ki je v globinah Atlantskega oceana. Napravili so načrte, kako bi ladjo dvignili s stisnjenim zrakom. Dosedanji poskusi so pa dali kaj žalosten rezultat: 12 smrtnih žrtev.

TAKO NE GRE NAPREJ

Celjski občinski sklad za telesno kulturo je v hudi stiski, je na zadnji seji ugotovil sekretariat občinske zveze za telesno kulturo. Namesto da bi se v sklad redno dotekala ne samo tista sredstva, ki jih je predvidel občinski proračun, marveč tudi ona, ki so jih obljubile gospodarske organizacije, je stanje takšno, da obljubo izpolnjuje le občinska skupščina, do čim delovni kolektivi čakajo in odlašajo. Medtem ko je potekalo finansiranje telesnovzgojnih organizacij doslej brez večjih ali celo brez slehernih zastojev, pa zna prav sedaj, ko smo na pragu največje sezone, priti do negotovanj in zmanjševanja minimalne dejavnosti.

O tem problemu so razpravljali tudi člani upravnega odbora sklada. Položaj so hoteli rešiti na ta način, da so vzeli nekaj naročilnic za oglase, oziroma za prispevke delovnih kolektivov ter znova šli od podjetja do podjetja in prosili. Razlika je bi-

la le v tem, da so taisti ljudje nekoč hodili od podjetja do podjetja, od znanec in prijatelj direktorjev, ter jih prosili za lastne organizacije, tokrat pa za vse skupaj, ne samo za eno, temveč za sklad. Toda, na žalost, so tudi ta prizadevanja ostala brez uspeha, oziroma brez večjega uspeha. Ne glede na to se vprašujemo, ali je naloga članov nekega organa upravljanja, da sami zbirajo sredstva, da sami hodijo od tovarne do tovarne, od podjetja do podjetja in se tam postavljajo v čudno vlogo »beračev«, kot jim nekateri radi pravijo. Če bi uveljavili takšno prakso, potem bi prišli še na slabše, kot so bile telesnovzgojne organizacije pred leti, ko so bile, vsaj kar tiče finančnih sredstev, odvisne predvsem od iznajdljivosti njihovih funkcionarjev, od poznanstev, prijateljev itd. Gotovo je samo eno, da člani upravnega odbora sklada za telesno vzgojo niso tukaj za to, da bi sprejeli takšne »funkcije«. Njihova naloga, in to zelo odgovorna, je na drugem področju, da zbrana sredstva pravilno razporedijo.

Problem je tako pereč, da je treba o njem spregovoriti in pisati. Žalostno je namreč dejstvo, da še morajo v današnjem času hoditi člani nekega organa od podjetja do podjetja in tam prepričevati odgovorne ljudi, da telesnovzgojne organizacije ne morejo živeti, niti delati brez njihove pomoči, brez denarnih prispevkov kolektivov. Mi sicer govorimo, da je telesna vzgoja sestavni del socialistične vzgoje, da je del družbenega standarda in podobno, toda, ko gre, da bi tej telesni vzgoji zagotovili sredstva za njeno delo, potem vse skupaj odpove.

Zato menimo, da je že prišel tisti čas, ko bi občinska skupščina lahko sprejela posebno priporočilo ali od-

lok, ki bi veljal za delovne organizacije in po katerem bi slednje morale odvajati tudi v ta sklad določen odstotek sredstev. Če tak organ, kot je občinska skupščina, ne bo zagotovil rednih sredstev za delo telesnovzgojnih organizacij, za redno vzdrževanje objektov in zlasti še za gradnjo novih, potem bomo šli na tem področju nazaj, namesto naprej. Naprej pa bi morali iti z velikimi in hitrimi koraki, če bi hoteli nadoknaditi zamujeno!

M. B.

Udovč - dvakrat prvi

V organizaciji celjskega plavalnega kluba Neptun se je v nedeljo končalo republiko tekmovalje pionirjev in pionirk v plavanju. To tekmovalje je veljalo tudi za sestavo republikanske vrste, ki bo proti koncu meseca nastopila na državnem prvenstvu v Kopru.

V ekipnem ocenjevanju so zmagali mladi plavalci trboveljskega Rudarja, ki so zbrali 8.287 točk, tretji pa je bil Celulozar s 5.555 točkami, šesti pa celjski Neptun, ki je zbral 2.887 točk.

Od mladih celjskih tekmovalcev se je najbolj izkazal Udovč, ki je zmagal v dveh disciplinah in sicer na 400 metrov prosto s časom 5.46.0 ter na 100 metrov prosto v času 1.11.4. Eno prvo mesto in sicer na 100 metrov metuljček, je pripadlo tudi Zlatču, člana Celulozarija, ki je za to prago potreboval 1.30.0.

TROBOJ REPUBLIK V ATLETIKI

V soboto, 24. in nedeljo, 25. tega meseca bo stadion Borisa Kidriča ponovno prizorišče zanimivih atletskih borb. V organizaciji AD Kladivarja bo namreč v Celju tradicionalni troboj republik Srbije, Hrvatske in Slovenije v atletiki. Kakor v soboto, tako se bo tudi v nedeljo tekmovalje začelo ob pol petih popoldne.

Na troboju bodo zbrani vsi najboljši jugoslovanski atleti, vsaj kolikor ne bodo zastopali svojih republikskih barv, bodo startali izven konkurence.

KOMENTAR

9 golov na Glaziji

Ko se je zdelo, da bodo nogometaši Celja močno uveljavili svojo premoč in zmagali s precejšnjim izkupičkom, je oslabljena vrsta Kladivarja še bolj prisiljena ter rezultat 2:0 ne samo zmanjšala, temveč kmalu dosegla še izenačenje. Po zaslugi enajstmetrovke so Celjani še enkrat in zadnjič prišli v vodstvo, ki pa ni veljalo dolgo. Tik pred zaključkom prvega dela igre je Kladivar dosegel ponovno izenačenje. Začetek drugega polčasa je pripadal Kladivarju. V tem delu igre si je Hibernik, ki je po stanju 2:0 za Celje odšel v obrambo, privoščil solo akcijo pred Ostvočev dol. Tu pa je lepo podal in žoga je po Selinskovem strehu obšla v mreži. Zdej so bili Celjani na tem, da izenačijo. To jim je tudi uspelo. Zadnji del igre je spet pripadel Kladivarju, ki je dve minuti pred zaključkom tekme dosegel zmagoviti gol — 5:4.

Z zasluženim zmago je Kladivar močno presenetil celjski železničarji po razočarali. Zdej se konča to železničarji podcenjevali svoje nasprotnike, to zlasti še tedaj ko so videli, da je na igrišču prišla oslabljena ekipa in ko so povedli 2:0. Toda Kladivar je bil domačim tekmecem stalno za petimi in ni dovolil, da bi se igralci s Skalne kleti dolgo veselili prednosti.

Celprav je Olimp izgubil svojo prvo tekmo in to proti renomiranemu moštvu mariborskega Železničarja z rezultatom 2:1, je zaigral lepo. Če pa bi imeli gabrski nogometaši malo več sreče, zlasti pa Coklič pri streljanju enajstmetrovke, bi se rezultat lahko glasil tudi nekoliko drugače. Skoda, da je Coklič v odličnem trenutku zmanjkalo prisebnosti in da je poslal žogo s kazenskega strela visoko čez vrata.

Prvo kolo prvenstvenega tekmovalja v slovenski nogometni ligi je za nami. Dasiravno so znani tudi rezultati prvih dvobojev, je še preuranjeno govoriti o favoritih. Za solidnejšo kategorizacijo moštev bo treba čakati še nekaj nedelj.

V naslednjem kolu bo Olimp gostil Kladivarja, Celjani pa bodo igrali doma z Novo Gorico.

V mladinskem tekmovalju je Kladivar z rezultatom 11:0 odpravil Celje in to po zaslugi izredno razpoložena Zavskega. Pa tudi sicer mladinci Celja niso bili dorusel nasprotnik vrstnikom Kladivarja. V drugem srečanju mladinskih moštev je Železničar premagal Olimpa s 5:0.

OSTALI NOGOMETNI REZULTATI

V nedeljo sta bili v Celju še dve tekmi pionirskih moštev. V obeh sta se srečali ekipi najmlajših nogometašev Kladivarja in Olimpa Kladivar I : Olimp II 6:0, Olimp I : Kladivar II 7:0.

PO IJU ZORMANU

SVOBODNI GOZDOVI

Stane je stal v kotu in se tiho smejal. Jurčka je bilo nerodno. »Sinoči smo pozno legli,« je rekel v opravičilo. Očka in Grega sta nekam odšla, njuni ležišča sta bila prazni. »Na Kužni sta,« je rekel Stane, »tudi mi gremo tja, zato sva prišla pot«. »Nocoj bomo pometli z onimi v Studencih,« je samozavestno pristavil Ostoj.

Na Kužni je bilo vse živo. Ze v gozdu nad hišo jih je ustavljal strazar, pa je Staneta takoj spoznal in jih spustil naprej. V sadovnjaku je gorel ogenj, nad njim pa je visel črn kotel. Kuhali so zajtrk. Jurček je med množico partizanov kmalu našel očka in Grega. Seznanil se je tudi z mladim mitraljezecem Vulom, ki ga je povabil, da ostane pri njem v času spopada. Ko se je dan nagnil so se grače stradle v vrsto, ki se je počasi začela viti po bregu navzdol. Pred mrakom so se ustavili nad Studenci. »Sedaj bomo krenili po svoje,« se je Vule obrnil k Jurčku. »Kar za menoj, Dare! je poklical še tovariša, ki je nosil strelivo.

Vsi trije so se spustili po hribu, pri mlinu prešli potok in sklonjeni stekli čez cesto. »Čudno, da nas niso ugledali,« je rekel Vule, ko so se oustran vasi spet vzpenjali v hrib. Z vrha se jim je odprl pogled na most. Cerkev je bila prav pod njimi in morali so se plaziti po trehutih, da bi se ne izdali. Vule je bil prvi. Za nizkim parobrom se je ustavljal in poklical še onadva. »Kar tule,« je rekel kratko, vzel nož in pričel kopati ležišče za strojnoico. Dare se je ob njem prilepil k zemlji in pripravil strelivo.

Tri okrogle iz flosarskega življenja

Tisti dan, ko so se nekdanji savinjski splavarji zbrali na svojem tretjem flosarskem balu na Ljubnem ob Savinji, je bilo slišati tudi nekaj veselih in okroglih iz flosarskega življenja. Tri med njimi je povedal Kosakov Jože.

Čevelj na trnku...

Bil je flosar, ki je dolg čas na flosu rad preganjal s tem, da je lovil ribe. Na vrstico in trnke ni nikoli pozabil, kadar se je odpravil na flos. Ribiške palice ni imel, na flosu je niti ni potreboval. Vsakokrat je to storil tako, da je vrgel trnek v vodo, konec vrvi pa privezal nekam na flos. Ni imel potrpljenja, da bi venomer gledal v vodo in oprezoval, če je riba prišla. Le od časa do časa je pogledal na komaj vidno sled, ki se je rezala za plavavajočim flosom.

Tisti dan ni imel sreče. Riba niso hotele prijemati. Od jeze in neučinkovitosti se je vlegel na splav in zaspal. Premagalo ga je toplo sonce.

Flosarji bi ne bili flosarji, če bi ne bili vsak hip pripravljene na kakšno veselje. Ko so videli, da je njihovega tovariša premagal spanec, so se hitro domenili. Previdno in ne da bi zbudili vnetega ribiča, so mu sezuli en čevelj. Tudi trnek je bil hitro iz vode. Nekaj dela več je bilo, da so čevelj trdno nataknil na trnek. Voda ga ne sme vzeti, so si dejali. In ko se jim je zdelo, da so to delo opravili tako kot se spodobi, so trnek s čevljem spet vrgli v vodo. Za flosom se je naredila močna brazda, kakor da bi bila prišla velika riba. Vrvice se je močno napela. Nasmehanih obrazov so se znova lotili dela in čakali, da se prebudi njihov ribič.

Tudi to se je zgodilo. Morda so ga predramile sanje o velikem uspešnem lovu. Kdo ve. Pretegnil se je in pomel oči. Potem se je ozrl v tisti del flosa, na katerem je bila pritrdjena njegova ribiška vrvice. Z očmi ji je sledil od konca. Zdej je skočil na noge. Oči so se mu zasvetile. Vendar enkrat, si je dejal sam pri sebi. Gledal je belo in penoč sled, ki jo je risala napeta vrvice. To mora biti velika...

Ce bi zdej pogledal na svoje tovariše, bi morda zaslužil, da je nekaj narobe. Tako pa, nanje je pozabil, pa tudi tega ni opazil, da je na eni nogi bos.

Prijel je vrvice in jo začel počasi, počasi vleči k sebi. Ne sme se prenatgati, sicer bo ob ribo. Samo za tremutek je popustil. V roki je spet začutil težo. To mora biti velika. Kdor zna, pač zna, si je čisto po tihem izrekel priznanje in hkrati videl nevoščljive obraze svojih tovarišev. Vnovič je začel vleči, počasi in previdno... Se tri, še dva, še en meter... Zdej, zdej jo bom imel v roki, tehtal in meril...

Preklete, se je iz njegovih ust utrgala kletev. Namesto velike in težke ribe, je v roki držal čevelj. Se ogledal si ga ni, temveč ga prijel in vrgel daleč v vodo. Flos je počasi rezal valove Save. Nihče ni govoril o velikem »plen«, ne o ribi, še manj o čevlju.

Potem so pristali, privezali flos k bregu in se odpravljali v gostinjo.

— Kje pa je moj čevelj?, je šele zdej zapazil in vprašal flosar.

— Kje neki, so mu odvrnili tovariši, v Savi vendar!

— Seveda, v Savi, sam si ga vrgel vanjo!

— Kaj, je vprašal in zarentačil. — Kaj se le jeziš, saj si ga sam vrgel v Savo. Niti pogledal ga nisi, ko si ga ulovil na trnek...

Potem se mu je posvetilo, kaj se je zgodilo, in kako so mu jo zagodli. Ni vedel, ali bi se smejal, ali jezil. Pa se je še enkrat pridušil, da mu je odleglo, sezul še drug čevelj in ga vrgel v vodo.

— Naj bo še ta tam, kjer je prvi! Zdej so šli v gostilno. Vsi so nosili težke, okovane čevlje, le eden med njimi je bil bos.

Pa so zalili tudi ta dogodek in se nasmejali do solz...

Štrbunk v vodo...

Nikar ne mislite, da so bili flosarji posebneži, katerim je življenje prizanašalo, zlasti v tistih rečeh, ki jih človek najraje opravlja v zaprtem prostoru. Tudi oni so morali opravljati svoje, človeške potrebe, pa naj so hili na suhem ali na vodi.

Bil je krmaniš, ki je imel trdo nogo. Zaradi tega je imel določene težave, kadar je moral na primer na flosu opraviti veliko potrebo. Navadno si je pomagal tako, da se je naslonil na tisto pokončno oporo, ki je nosila vesovnik. In da vesovnik ni zdrknil z zareze na stržirju, so ga ovili z greglco, to je iz hrastovih, gabrovih ali brezovih trt zviti v vencem.

Pa se je zgodilo, da so se na tem flosu našli flosarji, ki so komaj čakali, da so jo lahko komu zagodli. Tudi krmanišu niso prizanesli. Sli so in naskrivaj prerezali greglco. Pustili so jo le toliko, da se je komaj držala skupaj.

Niso čakali dolgo, ko je moral krmaniš opraviti svojo potrebo. Odšel je na konec flosa in se naslonil...

Potem se je zaslislalo le štrbunk in krmaniš je omahnil v vodo. Greglca je namreč pod njegovo težo popustila.

Kletvice so se pomešale s smehom...

Juhu v Savo

Od Rogliča naprej so na flosu tudi kuhali. Imeli so navado, da so velik lonec zmeraj postavili na eno stran, lonec za krompir pa na drugo. Nikoli se ni zgodilo, da bi juhu kuhali tam, kjer je bil prostor za krompir in obratno.

Našel se je nekdo, ki je na račun tega pravila napravil pravo zmešnjavo. Lonec je namreč zamenjal. Tako se je juha kuhala na prostoru, ki je bil določen za krompir, krompir pa tam, kjer je zmeraj vrela mastna juha.

Oba lonca sta bila enaka, zato kuhar ni opazil spremembe. In ko se mu je zdelo, da je krompir že kuhan in da je prišel čas, ka ga je treba odcediti, je zagrabil za lonec, ga odnesel na rob flosa in začel spuščati vodo... Medtem ko je z levo roko držal za lonec, je z desno pritiskal na pokrivalko. Tako je odcejaj in odcejaj, dokler mu v loncu ni ostalo drugega kot — meso. V Savo pa je spustil juho.

Spet se je nekdo pridušil; še več pa je bilo tistih, ki so se smejali.

M. Božič

KJER JE VSE VELIKO

Morda je naslov nenavaden, toda upravičen je. Sovjetska zveza, katere premier je na obisku v naši domovini, je res dežela, kjer je vse veliko. Začnimo kar s površino te največje države na svetu, saj znaša njena površina 22 milijonov in 274 tisoč kvadratnih kilometrov. Po prebivalstvu je to država, ki s svojimi 208 milijoni ljudi predstavlja tudi v tem pogledu eno največjih dežel na svetu. Kakšne so razsežnosti Sovjetske zveze si težko predstavimo. Od sredine Evrope do Kamčatke na skrajnem vzhodu Azije meri po dolžini nad 900 kilometrov, od Ledenege morja do Pamira na vročem jugu pa 4300 kilometrov.

V Sovjetski zvezi se veličina manifestira na najrazličnejše načine. To je država, v kateri družno živi in gradi socializem 180 različnih narodov, ki živijo v 15 zveznih in 19 avtonomnih republikah Sovjetske zveze.

Tudi podrobnosti kažejo na odsev razsežnosti Sovjetske zveze. V Moskvi si turisti radi ogledujejo »carja topov«, top iz starih časov, ki mu ni para v vsem svetu. Tak je, da se v njegovo cev pokonci postavi 10-letni otrok v pokončni drži. Rdeči trg v Moskvi, moskovski metro, dolžina in širina železnice, vse je nekam »predimenzionirano« za naše pojme in predstave.

Popotujmo malo med gospodarski-

mi giganti Sovjetske zveze. Deželni imo 1500 velikih rek, ki poganjajo gigantske hidroelektrarne, te pa spejajo dajejo gigantsko energijo — skupaj nad 261 milijonov kilovatnih ur. Izobilna (zveze ve so mnokrat večje) ležišča premoga dajejo letno 365 milijonov ton črnega kamnitega premoga, 143 milijonov ton lignite in 30 milijonov ton treseta.

Kmetijstvo v Sovjetski zvezi je še vedno v razvoju, toda tudi tu so že zdaj na razpolago številke ob katerih se roka ob pisanju utruji. Pred žil je 128 milijonov hektarjev. Dežela ima na razpolago 1 milijon in 900.000 hektarjev za obdelovanje polj. Na pašnikih Sovjetske zveze se pase okoli 75 milijonov in 800.000 goved, 133 milijonov ovac, 11 milijonov konj. Proizvodnja živinoreje daje 61 milijonov ton mleka, skoraj 9 milijonov ton mesa itd.

To so seveda samo nekateri drobci o grandioznosti Sovjetske zveze.

Kakor je velika Sovjetska zveza, kakor so razsežne njene daljave, tako je široka tudi duša njenih ljudi. Razsežnost in širna veje iz pesmi, glasbe, književnosti in heroizma, se manifestira tudi v osvajanju kozmičnih prostorov.

Širina, preprostost sovjetskega človeka je prislovična...

Povzemimo samo nekaj opisov iz raznih časopisov, ki slikajo osebnost prvega državljana Sovjetske zveze

Nikite Hruščova. Človek, ki usmerja krmilo največje države na svetu, je v bistvu prav tak v svojem privatnem življenju, je pravi dedek svojim vnukom, katerim bere pravljice, se z njimi igra in pri tem išče svoje zadovoljstvo ter počitek. Premier je velik prijatelj knjige, nešteto pesnitev zna na pamet, rad poje, pleše in se ukvarja s športom. Taki so sovjetski ljudje. Nežni in odločni, veseli in resni, igrivi in zagrizeno prizadevni, ponhi humorja a hkrati trdni v svojih hotenjih. Pri vsem tem so v Sovjetski zvezi ljudje naravnost pohlepni po znanju. Letno dajejo visoke sole v tej veliki deželi okoli 120.000 inženirjev, 200.000 učiteljev, 100.000 fizikov in zdravnikov, 260.000 tehnikov in 125.000 kmetijskih tehnikov. V Sovjetski zvezi je 766 univerz, 3300 tehnikumov ter 214.200 osnovnih šol.

Da, Sovjetska zveza je država, kjer je vse veliko... Veliko zaradi prostiranja, veliko zaradi veličine ljudi, veliko zaradi neizmernega razvoja tega nekdanj globoko zaostalega dela sveta v eno najbolj razvitih držav — domovino socializma.

Kr.

NOVE TAJNICE NA OBZORJU

V New Yorku so pred nedavnim prikazali robota, za katerega trdijo, da bo zaradi svojih izrednih sposobnosti lahko kmalu zamenjal tajnice. Pravi, da lahko sam prečita napisani tekst in registrira ves pogovor, ki ga sliši. Ta čudežni stroj bodo uporabljali za hitro pisanje razgovorov. V bližnji prihodnosti bo idealen robot-tajnica, saj takoj zabeleži telefonske pogovore in napiše po naroku s pomočjo pisalnega stroja, ki ga ima vgrajenega, vse natanko do besedice. Vseeno pa bodimo kar trdno prepričani, da našim tajnicam še ne tečejo zadnje minute...

Ni vse drago kar je lepo

— Turistična sezona je, zakaj malo bolje ne uredite svoj vrt?

— Jaaah. To pa ni tako enostavno. Za kaj takega je treba imeti denar. Za malo denarja — malo muzike!

Tako je zategnil gostinec, ko sem se zmrnil nad vrtom, ki ni bil nič posut s peskom, kjer so skoraj nove mize in stoli potrebovali le nekaj žebelj in barve. On pa:

— Ali veste koliko stane alposova vrtna garnitura?

☆

— Vročje je na temle vašem vrtu. Pivo mi bo zavrelo na soncu. Ni pri hiši nobenega senčnika?

— Jaaah. Kaj ne veste koliko stane taka pisana marela?

No k sreči se je temperatura piva izenačevala s temperaturo zraka v avgustovskem poldnevu...

☆

— Zakaj imate pri vas tako malo gostov ob večerih. Saj se venome valijo skozi kraj karavane turistov?

— Jaaah. Kaj ste slepi? Ne vidite, da nam občina ne da kredita za obnovo lokala. Lokal mora pritegniti, da, da... pritegniti...

Cakal sem pol ure in ničesar do-

bit kar sem želel, še tisto ne, kar je ponujal najbolj preprost »zdolgočasen« jedilni list.

Da. Pritegniti!

☆

Bil sem v Gradcu. Skoraj ni gostinskega obrata, ki bi bil tako moderno urejen kot jih je v Celju cel roj. Lokal, kamor zahajajo boljši gosti, so ravno popravljali. Vhod namreč. Toda skozi opornike in zidarske odre so v trumi hodili ljudje. V najboljših oblekah. Toda pri vratih je stal fantič s ščetko v roki:

— Oprostite, zidamo. Dovolite, da vam očistim s suknjiča prah.

In sedel sem na preprost trd stol, k preprosti mizi, kamor so mi na snežno bel prt položili jedilni list:

— Vse je bilo na njem, od čevapov, do tirolskih cmokov, od sarme do italijanske polente. Poleg klasičnih zrezkov od Pariza, Dunaja in »narave«.

Tokrat sem rekel jaz: Jaaah!

In končno komentar k sliki. Posnetek je s svetovno znanega kopalnišča Majorca. Kol, po dva lesena obroča in otep slame. Ni vse drago kar je lepo. Tako »marelo« vam napije zadnji hrbovski »krovec« za

iz Blatne vasi...»

— Zaljubljen sem v vas, je rekel pacient bolničarki, ne bom ozdravel, pa če tudi me bodo spustili iz bolnišnice.

— Menda res ne boste, mu je odgovorila. Zdravnik vas je videl, ko ste me poljubili, on pa je prav tako zaljubljen vame.

☆

Opernega pevca so operivali.

— Stejte prosim do deset, mu je dejala sestra, ki je dajala narkozo.

Pevce je štel: ena, dva, pet, devet, osem...

— Toda štejte lepo po vrsti, pa je prekinila sestra.

— Kako vendar, če nimam sultlerja, je ves obupan odgovoril.

mali denar ali liter »šiška vina«.

Toda pri nas. Aluminij, marmor, trd les, ogledala, kristal. V kuhinji šef, ki nima idej, pri točilnem pulu natakra, ki šteje muhe na kosu nepokritega sira...

— Jaaah!

-ček.

Kratke

HITCKOCK IN KLEOPATRA

Znani filmski režiser grozljivih filmov Hitcock je potem, ko je dokončal svoj film Ptice, izjavil:

»Film Kleopatra je igračka proti mojemu filmu. Mnogo težje je namreč dva tisoč ptic pripraviti od tega, da letijo v dimnik kot pa spraviti Elizabeth Taylor v objem Richardu Burtonu.«

LAZJI APARATI ZA GASILCE

Center za znanstvene raziskave Vickers v Angliji je pokazal nov tip aparata za dihanje za gasilce, v katerem je vgrajena tudi naprava za označitev prostora, v katerem se nahaja, ki ga nosi. Aparat je težak nekaj več kot enajst kilogramov, kar pomeni, da je za celih pet kilogramov lažji od standardnih.

PRVI MUZEJ ESPERANTAV NASI DRZAVI

Na predlog Pokrajinskega odbora esperantistov Vojvodine je v Sremskih Karlovcih odprt prvi muzej esperanta v Jugoslaviji. Zbrali bodo vse gradivo o razvoju esperanta pri nas, posebej pa še v Vojvodini. Državni arhiv pričakuje zato pomoč vseh društev, klubov in posameznikov-esperantistov pri zbiranju gradiva.

PISMO JAPONSKIH ESPERANTISTOV

Pred 18. olimpijskimi igrami, ki bodo videli kar največ znamenitostisti poslali pisma vsem esperantskim društvom v svetu.

Olimpijado v Tokiu bo obiskalo ogromno ljudi iz vsega sveta. Japonski esperantisti žele, da bi kar največ udeležencev govorilo esperanto. Obljubljajo tudi, da jih bodo topla sprejeli in jim omogočili, da bodo videli kar največ znamenitosti in zanimivosti. Skrbeli bodo tudi, da se bodo prijetno počutili.

Univerza na Leninovih gričih v Moskvi

NAJVEČJA TATVINA STOLETJA!

Napad na vlak pri Londonu

Kot v filmih o Divjem zapadu je bilo, ko so julija letos maskirani roparji na progi Glasgow—London

napadli in izropali poštni vlak ter odnesli astronomsko vsoto 2,5 milijona funtov. To so storili tako, da so na odprti progi pokrili nočni signal »prosto« s cunjjo, ter z rdečo lučjo fingirali znak strojevodji »proga zaprta«. Potem je šlo vse kot po loju, angleška banka je bila ob veliko sumo.

Policija se je vrgla na lov za storilci. Pri tem je doživela tudi precej sramotne neuspehe, med drugim tegale:

Nek pastir je opozoril policijo, da je na bližnji osamljeni farmi opozoval več dni sumljivo živahnost avtomobilskega prometa, nenavadno veliko ljudi v hiši in da so se nahajali sumljivi neznanci v tisti hiši tudi po ropu.

Policija, kakor je to čudno, ni postala pozorna na opozorilo pastirja. Smatrali so ga za nepomembnega človeka, ki se je hotel afirmirati. Pozneje se je izkazalo, da je imel prav in storilci so 12 ur pred prihodom policije na tisto kmetijo odnesli pete in denar...

No zdaj, nekaj tednov po dejanju, so v Angliji aretirali prve osumljence. Ugotovili so, da gre za sodelovanje nekaterih poštinih in železniških uslužbencev z roparji. Prvo sled jim je pokazala nenavadna okoliščina. Roparji so strojevodjo, kurjača in vlakovodjo vkljenili v policijske »lisice« take vrste, da je bilo lahko ugotoviti firmo, ki jih dela. Firma je vodila točno evidenco in na osnovi le-te so prišli do ljudi z neverjetno veliko denarja, ki ga prej niso imeli. Tako so »lisice«, ki so privedle policijo na sled, sklenile roke prvim osumljencem, od katerih mnogi že priznavajo rop.

Primer je poučen: še tako bistro pripravljen rop in zločin vedno pušča za seboj kako sled, na kateri se storilec ujame.

V Ameriki mislijo snemati film o Michelangelu. Kot vidimo imajo tudi že igralko, ki je slavni Mona Lisi na moč podobna. Kot že dostikrat, obstoja bojazen, da bo to bolj film o Mona Lisi kot pa o velikem umetniku...

